

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10.650 in 10.349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6,

Kdo je s kom

Oba tabora silita k jasnim opredelitvam

Zadnja dva dneva sta bila v zunanjepolitičnem pogledu zelo razborbita. Medtem ko so pogajanja med Anglijo in Sovjetsko Rusijo s polno paro trajala dalje — tako v Moskvi kakor v Londonu — in je romunski zunanji minister na potu iz Berlina skozi Belgijo prišel na razgovore v London, sta se v Benetkah sestala naš zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković in italijanski zunanji minister grof Galeazzo Ciano. Pariška vlada je delala s polno paro. Cela ploha novih uredb finančnega značaja je izšla pod geslom, »da nova dejstva nalagajo narodu nove žrtve« in francoski zunanji minister je ves dan sprejemal poslanske zavezniških velešil in zastopnike vzhodnih držav. Brodovja vedeli tudi niso mirovala in so križarila po odmerjenih jim prostorih na Sredozemskem morju. Ako gledamo nazaj na diplomatsko vrvenje preteklih tednov, vrvenje, ki mu bo še sledilo mrzlično delovanje diplomacije ves ta teden, ki je pred nami, dobivamo vtis, da vodilni državniki ne varčujejo z naporom, da bi dejanska slika evropskega položaja postala čim prej nedvoumno jasna.

Jasnost, ki je vsi nestransko pričakujemo in ki se tudi pripravlja, pa obstoja v tem, da se končno veljavno določi udarna moč obeh taborov velesil in da se dokončno odmeri, kdo je s kom. Dokler oba tabora velesil še tavata v negotovosti tako glede svoje lastne moči, kakor glede moči nasprotnih skupine, bo vedno ležala nad Evropo mora vojne nevarnosti ali vsaj begajoče nevarnosti. Kakor hitro pa si bosta obadva tabora ustvarila jasno podobo o ravnotežju moči in ne bo imel nobeden več nikakšnega dvoma o moči in resnih namelih svojega protivnika, potem smemo biti prepričani, da bo napetost polegla. Medtem, ko si je bil tabor Italije in Nemčije do zdaj svest svoje lastne udarnosti — in je to tudi v stvarnih dejstvih dokazal — je bil tabor Francije in Anglije predan neprestanemu oklevanju, kakor da bi bil brezkrven. Posledica je bila ista, ko v vsakdanjem življenju. Tisti, ki stopa hitreje in ve, v katero smer mora iti in do kakšnega cilja mora priti, svoj namen doseže, medtem ko se oni, ki postaja, si briše pot z obraza, počiva, se na vse strani obrača in se ne more odločiti, proti kateremu cilju jo bo mahnil ter pri tem še goji v srcu prepričanje, da se bo njegov tekmeč vendar le ustavil ter mu iz socialnega čuta prišel delat družino, se nikamor ne premakne in na koncu pride do bridkega spoznanja, da je ostal zadaj in da bo treba napore podvojiti, če hoče sploh kam priti.

Obojestranska diplomacija je na mnogih točkah Evrope in sveta že dosegla jasnost. Na drugih je še ni in mrzlično delovanje državnikov ima, kot smo rekli, za cilj, da jo tudi tukaj ustvari. Jasnosti na primer še ni glede Španije, to je glede upravnih bistvenih točk evropskega ravnotežja. S kom bo šla, ali s kom bi šla Španija, če bi prišlo do udara med obema taboroma? Ali bo ostala mirna in bo zdravila rano svoje dve- in polletne državljanske vojne? Ali se bo dala zapeljati, da se vrže v hrbet Gibraltarju in poskuša Anglijo potisniti iz vrat, ki vodijo v Sredozemsko morje? Ali pa bo Italiji in Nemčiji nudila samo svojo obalo za oporišča njunih podmornic. V najkrajšem času bo tukaj morala nastopiti popolna jasnost in je verjetno, da bo s primernimi sredstvi izsiljena, če bi jo hoteli zavlačevati. Križarjenje francoskega brodovja v teh vodah, kakor tudi nenadni prihod nemškega brodovja v španske vode sta dokaz za to, da je stvar pereča in da mislita oba tabora resno. Nejasnost obstoja še vedno glede Sovjetske Rusije. Tudi ta postavka bo ali bi imela veliko važnost v bodoči vojni. Na stran Italije in Nemčije ne bo stopila, to je gotovo. Toda ali bo ostala nevtralna ali celo branila Poljsko in Rumunijo, če bi ju kdo napadel, tisto Poljsko in Rumunijo, ki sicer uživa angleško zaščitno jantstvo, a sta med seboj povezani v vojaškem paktu, ki je naperjen proti Sovjetski Rusiji. Tudi tukaj oba tabora silita k odločitvi. Anglija in Francija pritisakata, da so Sovjetska Rusija javno priglasila k njuni zvezi, Italija in Nemčija pritisakata na Rumunijo in Poljsko, da vztrajata pri svojem protisovjetskem paktu in tako onemogočita odprto sodelovanje Rusije z Anglijo, s tisto Anglijo, ki pa njune meje ščiti z svojo oboroženo silo. Pretekla nedelja je bila v tem pogledu odločilnega pomena. Nejasnost obstoja nadalje še glede Rumunije, ki je v gospodarskem pogledu tako rekoč odvisna od Nemčije, a je politično že pod okriljem Anglije in Francije, toda nejasnost dolgo ne bo več mogla trajati, ker bosta oba tabora storila vse, kar je v njunih močeh, da glede Rumunije svoje račune zaključita. Največja negotovost pa vlada še na Balkanu. Medtem ko o Grčiji in Turčiji skoraj ni več dvoma, na kateri tabor sta navezani, namreč na angleškega — saj Anglija in Francija že jamčita za grške meje in bo pogodba s Turčijo te dni objavljena, je razmejitve moči pri obeh ostalih balkanskih državah, namreč pri Bolgariji in Jugoslaviji še popolnoma negotova in noben tabor danes ni v stanju izreči kakšne dokončne sodbe v svoj prilog. Popolnoma razumljivo je, da se oba tabora prizadevata, da bi s podvojenim diplomatičnim delovanjem razjasnilev izsilila, in seveda, končno odločitev zapisala v svoj prilog. Tako vemo, da so v Bolgariji zastavljene vse sile obeh taborov, da to državo pridobijo za sebe in reči moramo, da imata tudi oba učinkovita sredstva v svojih rokah. Anglija danes lahko doseže, da bodo bolgarske težnje mirnim potom uresničene, tabor Italije in Nemčije pa ima v rokah gospodarska sredstva, ki so v gotovem oziru poveljajoča, poleg tega pa — oslanjajoč se na dosedanje uspehe — z neko gotovostjo tudi lahko obljublja uresničitev bolgarskih nacionalnih teženj. Da se oba tabora trudita glede Jugoslavije, ne sme nikogar čuditi in nikogar vznemirjati. Sestanek v Benetkah in potovanje našega zunanjega ministra v Berlin jutri, v sredo, dne 26. aprila, sta bila organizirana v tej zvezi in se razumeta samo v tem sklopu. Angleška in francoska diplomacija delata v istem pravcu.

Polemtakem stoji, da se misli zaključimo, pred velikimi, dokončnimi odločitvami, ko bodo diplomatske fronte v Evropi z britvino ostrino začrtane in se bodo vsi dvomi razpršili. Potem bo očiščeno postalo lažje, ker bo mogoče moči enih in drugih prešteti in pretehtati. Potem bo tudi napetost polegla, kajti v dnu duše smo prepričani, da potem nikdo ne bo maral seči po puški.

Po posvetu v Benetkah

Vse službene izjave podčrtavajo dih prijateljstva, ki je vladal na konferenci

Naš zunanji minister dr. Cincar-Marković se je iz Benetk, kamor je potoval v soboto zjutraj na sestanek z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano, vrnil v nedeljo zvečer. V Benetkah sta bila med obema državnikoma dva razgovora, eden v soboto, drugi v nedeljo. O razgovorih je bilo izdano uradno poročilo. Italijani so našemu ministru priredili zelo slovesen sprejem. Odmev tega sestanka, na katerem naša država ni sprejela nobene nove obveznosti, je bil po vsej Evropi velik. Spodaj prinašamo najvažnejša poročila o tem sestanku.

Uradno poročilo

Benetke, 23. aprila. AA. Po sestanku med jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Aleksandrom Cincar-Markovićem in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

»V toku razgovorov, ki so se vodili v Benetkah dne 22. in 23. aprila 1939 med italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano in jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem so bila vsestransko proučena razna vprašanja, ki v današnjem položaju zanimajo obe sosednji in prijateljski državi, pri čemur so se upoštevali tudi zadnji dogodki v Albaniji. Ta proučitev je še enkrat potrdila popolno pristranost, ki obstoja v odnosih med Italijo in Jugoslavijo, pristranost, ki se po zaključku beograjskega pakta, ki je zavaroval mir na Jadranu, kot tudi spoštovanje medsebojnih interesov, ki so konsolidirani in okrepljeni v vseh oblasteh in vseh smereh. Oba ministra sta bila soglasna, da se sodelovanje, polno zaupanja, ki obstoja med obema državama ter med Jugoslavijo in Nemčijo, poglobi tako na političnem kot tudi na gospodarskem polju za ohranitev miru in zboljšanja položaja v Podonavski kotlini. Kar se tiče odnosov do Madžarske sta oba zunanja ministra proučila položaj, ki izhaja iz nedavnih dogodkov ter sta ugotovila z zadovoljnostjo, da so odprle poti h koristnemu razumevanju med vladama v Beogradu in v Budimpešti.«

Izjava ministra Cincar-Markoviča

Beograd, 23. aprila. AA. Minister za zunanje zadeve dr. Cincar-Marković je dal po vrnitvi iz Benetk predstavnikom tiska naslednjo izjavo:

Od svojega prihoda na položaj ministra za zunanje zadeve nisem imel prilike stopiti v osebni stik z italijanskim ministrom za zunanje zadeve grofom Ciano. Zaradi tega sem zelo rad sprejel njegovo vabilo na sestanek v Benetkah, ki je bil dne 22. in 23. aprila. Ob tej priliki smo razmislili v duhu prijateljskih odnosov med našima dvema državama vsa vprašanja, ki v sedanjem trenutku zanimajo Italijo in Jugoslavijo. Predvsem želim naglasiti, da sem bil zelo vesel, da sem mogel izmenjati misli z odličnim italijanskim ministrom za zunanje zadeve grofom Ciano, ki je bil eden od podpisnikov italijansko-jugoslovanskega sporazuma, in ki je danes eden njegovih prepričanih tvorcev. S posebno zadovoljnostjo

Dr. Cincar-Marković z italijanskim poslanikom baronom Mario Indellijem na koledvoru v Benetkah.

stjo pred jugoslovansko javnostjo naglasim, da sem kot predstavnik Jugoslavije o priliki tega kratkega bivanja v Italiji bil deležen tako s strani ministra Ciana, kakor s strani vseh uradnih predstavnikov in beneškega prebivalstva, zelo tople gostoljubnosti in odkrite simpatije. Na tem sestanku je bila, kakor ste mogli razbrati že iz objavljenega skupnega poročila, ugotovljena med našima obema državama popolna soglasnost glede vseh vprašanj, ki so bila predmet razgovorov. To je v ostalem popolnoma naravna posledica prisrčnih odnosov, ki obstojajo med Italijo in Jugoslavijo po sklenitvi beograjskega sporazuma, ki je postavil trdna osnove iskrenega in trajnega italijansko-jugoslovanskega prijateljstva in ki predstavlja eno osnovnih črt zunanje politike naših dveh držav.

Razlaga rimskega tiskovnega urada

Benetke, 24. aprila. AA. Stefani: Diplomatski sodrudi agencije Stefani piše: V prekrasem okvirju Benetk je bil danes prvi in izredno prireditveni sestanek med grofom Ciano in novim jugoslovanskim zunanjim ministrom. Italijansko-jugoslovansko prijateljstvo se potrjuje kot temelj trajnega miru, ki je iznad mednarodnega omahovanja in sprememb. Ko je staro habeburško cesarstvo izginilo, je Italija prevzela na Balkanu ono vlogo, ki so ji jo zapadne sile skušale tako dolgo odrekati. Uspeh Italije v Afriki je imel odločilen vpliv na odnose med Beogradom in Rimom. Jugoslovanske vodilne osebnosti so razumele, da samo iskren sporazum z Italijo lahko omogoči mladi državi, da razvije vse svoje sile za notranji napredek. Kako pravilna in koristna je bila odločitev, ki jo je izvedla Jugoslavija v mesecu marcu 1937, so pokazali dogodki, ki so sledili temu dejanju. Dogodki, ki so se vrstili kot zasedba Avstrije, septembarska kriza, monakovski sporazum, dunajska razsodba in priključitev Češke in Moravske k Nemčiji so našli Jugoslavijo krepko privezano na Italijo. Za Jugoslavijo je sporazum z Italijo pomenil jamstvo miru in njene varnosti. Beograjski pakt je torej odgovorjal avojemu cilju in zgodovinski nujnosti. Ta pakt je bil iznad osebnih ambicij in parlamentarnih pretencij. To se je jasno pokazalo po nedavni jugoslovanski politični krizi. Na vladi se nahajajo novi ljudje, toda beograjski sporazum je ostal tudi danes v novem evropskem položaju živ in vitalen. Njega niso pretresli dogodki, ki so se odigrali v Tirani. Stvarno je bil italijanski vpliv v Albaniji že zdavnaj ogrožen. Italija je imela takšna gospodarska in politična oporišča, da nihče niti pamisljal ni, da bi jih oporekal. Odločitve ustavotvorne skupščine v Tirani zaradi tega niso vnele kakšno zmedo, temveč so le razjasnile odnos med Italijo in Jugoslavijo.

Napovedi Virginija Gayde

Rim, 24. aprila. b. Ravnatelj »Giornale d'Italia« Virginio Gajda, komentira sestanek obeh zunanjih ministrov v Benetkah in poudarja, da je na nedvoumen način potrjen mir na Jadranu in ona politična skupnost, ki je edini življenjski temelj reda in ravnotežja v podonavsko-balkanski Evropi. Razen tega je zadnji sestanek obeh zunanjih ministrov onemogočil tudi poskuse izživalnega razdora, ki so prihajali od onih, ki jim italijansko-jugoslovansko prijateljstvo ni bilo pri srcu. V zvezi s tem so stavljeni izglezi za nove oblike za okrepitev vzajemnih gospodarskih odnosov. — Gayda trdi, da se načrti ureditve odnosov med Jugoslavijo in Madžarsko že nahaja na poti k ustvaritvi in da tozadevni pakt nima nobenih pridržkov, ki bi se od strani Madžarske nanašale na kakršne koli ozemelske težnje nasproti Jugoslaviji.

Henderson spet v Berlinu

Tri sporočila Anglije nemški vladi

London, 24. aprila. b. Jutranji londonski tisk se peča z dejstvom, da je britanski poslanik v Berlinu sir Neville Henderson danes spet prispel na svoje mesto. »Daily Express« poroča, da ima britanski veleposlanik v Berlinu nalog, da takoj stopi v zvezo z nemškimi vodilnimi državniki, vključno Hitlerjem, in da predvsem raztolmači sledeče tri točke:

1. Anglija želi mir;
 2. Anglija v nobenem primeru ne namerava obkoliti Nemčije;
 3. Anglija je pripravljena boriti se, če bi druge države nadaljevale svojo politiko nadoblasti, prav tako pa je Anglija pripravljena uvesti obvezno splošno vojaško dolžnost, da tako dokaže svojo pripravljenost za borbo.
- G. Henderson je dobil nalog, da svojo misijo izpolni še pred petkom. On bo sodeloval na seji nemškega državnega zbora ter bo po tej seji takoj odpotoval v London in podal obširno poročilo

ministrskemu predsedniku Chamberlainu. »Daily Telegraph« poudarja, da ta angleški korak ne pomenja prav nobene spremembe stališča angleške vlade. Pričakovati je, da bo g. Chamberlain dal na današnji ali na jutrišnji seji poslanske zbornice glede odhoda britanskega veleposlanika na svoje mesto pojasnilo.

Berlin, 24. aprila. b. Britanski veleposlanik g. Henderson se je zavrt v Berlin in po daljši odsotnosti zavzel zopet svoje mesto v angleškem veleposlaništvu.

London, 24. aprila. b. Dobro poučeni krogi trdijo, da bo britanska vlada na prihodnji seji v sredo sklepala o obvezni splošni vojaški dolžnosti. Predvsem bi sestavljeni seznam novincev, na kar bo sledil poziv mladim, za vojno službo sposobnim ljudem. Potrjujejo, da francoska vlada ne preneha sili britansko vlado, da stori tozadevni sklep in da uvede splošno vojaško obveznost.

Pogajanja s Sovjetsko Rusijo

Ruska vlada predlaga vojaško zvezo: Anglija, Francija, Rusija - veljavno za ves svet Anglija predlaga vzhodnoazijsko zvezo

Pariz, 24. aprila. TG. Francoska vlada še vedno v vseh podrobnostih proučuje predloge Sovjetske Rusije, ki jih je poslala v Pariz in v London kot odgovor na angleški predlog, naj se sklene enostavno vojaško zvezo med Francijo, Anglijo in Rusijo, ki da bo najboljša jamstvo proti vsem nadaljnjim razmahom Nemčije. Angleški poslanik Phipps in ameriški poslanik Bullitt sta bila oba dolgo časa pri zunanjem ministru Bonnetu in proučevala sovjetske predloge.

»Matin« piše o nekaterih podrobnostih ruskih predlogov, ki so do sedaj v pravem besedilu javnosti še nepoznani. »Matin« piše,

da je Rusija v svojih predlogih šla čez dosedanja okvira pogajanj. Predlogi Anglije, ki so bili poslani v Moskvo, so se strogo držali okvira francosko-ruskega pakta o medsebojni pomoči. Anglija je predlagala, naj se francosko-ruski pakt vzame kot podlaga in vzor za podobno

pogodbo med Anglijo in Rusijo. Toda sovjetska vlada v svojem odgovoru hoče mnogo več. Med drugim predlaga, da mora biti pomoč, ki bi si jo vse tri velesile druga drugi obljubile, avtomatična, ne pa odvisna od kakršnih nadaljnjih medsebojnih posvetov in uganjanj. V tistem trenutku, ko se pripeti napad na eno izmed zaveznških držav, so tudi zaveznice že v vojnem stanju z napadal-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zemunska vremenska napoved: Jasno na Primorju, zboljšanje vremena v zahodnih in severnih krajih, na jugu in na jugovzhodu pa precejšnja oblačnost in dež. Temperatura se ne bo dosti spremenila. V Bosanskih gorah in v dravski banovini utegne ponoči pritisniti mrz.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno,

Politični zapiski

Najboljši pogoji za uspeh pogajanj v Zagrebu

»Samouprava«, glasilo JRZ, izvaja, da v državi, ki predstavlja Srbe, Hrvate in Slovence kot eno celoto, sploh ni mogoče, da bi zaradi kakšnih malenkosti in podrobnosti vprašanje pravih odnosov med Srbi in Hrvatimi ostalo nerešeno. Nesporazum med Srbi in Hrvatimi je v 20 letih imel za posledico ogromno škodo ne samo za razvoj našega političnega življenja, v katerem se strankarske in plemenske strasti niso mogle poleči, ampak tudi za gospodarski napredek naše države. Zato delovanje ministrskega predsednika Cvetkovića, ki kaže toliko dobre volje in odločnosti, da se reši hrvatsko vprašanje, povzroča najboljšo razpoloženje v vsem narodu, ki akcije Cvetkovića pozdravlja in spremlja z največjimi simpatijami. Cvetković ima kot človek iz naroda, ki nikoli ni vodil kakšne kabinetske politike, ampak je bil vedno samo orodje narodne volje, vse potrebne pogoje, da kot predstavnik ogromne večine našega naroda doseže pozitiven rezultat. Zakaj to, da je predstavnik velike večine, je eden najbolj važnih pogojev, da svojo nalogo popolnoma in edino pravilno reši.

Angleži o sporazumu

»Obzor« objavlja članek, v katerem sledi pisanju angleškega tiska o hrvatskem vprašanju. Pravi, da se iz tega tiska razbere živa želja, da se odnosi med srbskim in hrvatskim narodom sporazumno uredijo. Predvsem se v tem oziru odlikuje diplomatski sodnik »Timesa«. Jasno je, zakaj si angleška javnost želi končne in hitre rešitve hrvatskega vprašanja. Po 20 letih izkušnje se ne more nihče več izgovarjati, da hrvatsko vprašanje ni več aktualno. Slogo med Srbi in Hrvatimi terja ves svetovni položaj. Tudi »Manchester Guardian« priobčuje uvodnik o vprašanju sporazuma v Jugoslaviji in pravi, da je sedaj prvič po 20 letih postavljeno hrvatsko vprašanje na pravo podlago. »Manchester Guardian« sodi, da bodo pogajanja, ki so toliko važna za bodočo varnost države, uspešna.

Stališče muslimanov

Glasilo ministra dr. Spahe, sarajevska »Pravda«, piše o vprašanju sporazuma, da je bil sporazum vedno osnovna točka programa vseh obeh političnih skupin, v katerih so se nahajali in se nahajajo bosansko-hercegovski muslimani. Muslimanski predstavniki so po želji in volji svojih volivcev vseh 20 let branili stališče, da se mora vprašanje hrvatsko-srbskega sporazuma rešiti pravilno in pravično. Tega stališča niso nikdar zapustili in so šli za to vprašanje tudi v borbo, zahtevajoč, da se rešitvi hrabro pogleda v oči in da se popravijo vse napake. V novi vladi, ki ni prišla samo zaradi tega, da bi opravičala dnevne posle, ampak da vprašanje sporazuma reši v obče dobro Jugoslavije, naši predstavniki delajo na tej rešitvi neumorno. Zato razgovore med Cvetkovićem in dr. Mačkom muslimani spremljajo s popolnim zaupanjem ter so prepričani, da ti razgovori ne bodo zasli na nobena stranpot, ampak da bodo imeli rezultat, ki bo koristen tako za obe stranki, kakor za vso državo.

Na članek muslimanskega glasila odgovarja Mačkov »Hrvatski dnevnik«, da se v njem omejuje tudi koristi muslimanov, da pa ne pove natančno, kateri so ti interesi in kako naj se zagotovijo. Tudi ne govori o načinu, kako naj bi se država uredila, ampak se samo poudarja doslednost političnih predstavnikov muslimanov. Dr. Mačkov govorilo pravi, da bi se o tem sicer dalo debatirati, da pa to ni potrebno, ker je treba članek smatrati kot izraz obče občutene potrebe, da se hrvatsko vprašanje hitro reši brez zavlačevanja.

Framasonske spletkarije v hrvaškem vprašanju

»Hrvatska straža« prinaja uvodnik, v katerem najprej slika žalostno notranje razmere Hrvatov pred vojno, in naglašja, kako so Hrvate cepila različnejša gesla, tako tako imenovano avtonomstvo v Dalmaciji, caristično vseslovanstvo, kuenovščina ali sodelovanje z Madžari, unitaristično jugoslovanstvo in antiklerikalizem. Pa tudi danes se niso prenehale hrvatskemu narodu tuje sile s pozicijami, kako bi Hrvati še nadalje ostali razdvojeni. Od teh sil je najbolj opaziti lažidemokrate, ki delajo pod vplivom Kominterne in bi radi hrvatski narod vpleli v ideološko borbo dveh blokov v Evropi. V tem oziru gre velika zasluga dr. Mačku, da tako ideološko in politično cepitev odločno odklanja in je na Veliko noč izjavil, da se Hrvati ne smejo spuščati z borbe tujih narodov, ampak morajo v teh borbah varovati izključno svoje narodne življenjske koristi. Posebno zagovarja ideološko fronto »Nova Riječ«, ki je glasilo približevanja, ki ve, da se danes ne more več uveljaviti pod zastavo unitarizma, ampak je poskušala geslo framasonske laži-demokracije, ki se je zvezala z marksizmom, da bi Hrvate razcepila. »Nova Riječ« naravnost polemizira z dr. Mačkom, češ da le »topoglavci« in »moralno pokvarjeni ljudje« morejo odklanjati ideološko opredelitev Hrvatov, ki ima namen, da osvobodi hrvatski narod od suženjstva »tajnih in mračnih sil...«. Takoj se vidi, da se za to krinko skrivajo framasoni, od židovstva zastrupljena inteligenca in antiklerikalni elementi, ki jim ni za hrvatsko, ampak za temne framasonske namene. Hrvati pa temu ne bodo sledili, ampak se bodo držali gesla dr. Mačka ter hočejo ostati zvesti svoji lastni narodni katoliški ideologiji ter odklanjajo ideologijo, ki jo propagira boljševiška Moskva.

Nova zgradba zavoda sv. Jeronima

Staro poslopje zavoda sv. Jeronima v Rimu so po regulacijskem načrtu mesta, ki ga je odredil Mussolini sam, podrl zato, da bo razgled na cerkev sv. Petra popolnoma odprt. Nova stavba zavoda je že pod streho in se sedaj izvršujejo notranja dela. Stavba bo stala okoli 17 milijonov lir in bo dovršena na koncu junija, tako da se bo začel pouk že jeseni. Stavba je zelo moderna in praktično urejena in bo tudi umetniško ustrezala. Na glavni fasadi bodo tri velike freske, ki bodo predstavljale glavne momente zveze Hrvatov s sveto stolico. Izvršil jih bo slikar Kličaković, financira jih pa župnik sv. Marka v Zagrebu dr. Rittig. Blagoslov novega zavoda bo zelo slovesen in bo najbrž šele v začetku prihodnjega leta.

Belgrad, 24. aprila. AA. Z dekretom državnega kancelarja Adolfa Hitlerja je odlikovan z velikim križcem nemškega orla armadni general Milutin Nedić, min. za vojsko in mornarico,

Dr. Maček se pogaja z g. Cvetkovićem brez UO in JNS

Važen preokret v reševanju hrvatskega vprašanja

»Jugoslavenska pošta«, ki ima tesne zveze z JNS, piše o razgovorih med dr. Mačkom in Cvetkovićem sledečo:

»Tretji sestanek predsednika vlade g. Cvetkovića z dr. Mačkom se je vršil pod popolnoma drugimi okoliščinami kakor prva dva. Po izmenjavi konkretnih predlogov o novi upravni razmejitvi (ki jih je poslal dr. Maček vodstvu srbske opozicije v Belgradu), je v razvoju odnositev med srbskimi opozicijskimi strankami in dr. Mačkom nastal važen preokret. UO in JNS sta se od razgovorov odmaknili in m'č več ne sodelujeta v njih, ampak prihaja bolj in bolj na površje JRZ sama. Srbske opozicijske stranke so na svoji seji 20. t. m. ugovorile ta novi položaj, so pa kljub temu izrekle svojo odločno voljo, da vztrajajo pri politiki sporazuma med Srbi in Hrvatimi, čeprav ne morejo nositi več odgovornosti za nadaljnji razvoj teh pogajanj in za njihov zaključek, ker ne obstajajo več predpogoji, pod katerimi bi mogle prevzeti odgovornosti za tak sporazum.«

»Jugoslavenska pošta« nadaljuje: »Srbske opozicijske stranke tudi nadalje spremljajo pogajanja za sporazum med g. Dragišo Cvetkovićem in dr. Mačkom s najboljšimi namerami, čeprav dr. Maček ne zahteva več rešitve hrvatsko-srbskega vprašanja v imenu celokupne opozicije, ampak samo v imenu seljaško-demokratske koalicije.«

Potem pravi list, da sarajevski politični krogi, ki so blizu JRZ, na pogajanja v Zagrebu gledajo z optimizmom. Prinesla bodo gotove rezultate in v začetku bodočega tedna se zna zgoditi zelo važen preokret na delu v sporazumu v najpozitivnejšem smislu. Sporazum se bo izvršil, kakor trdi-

jo ti krogi, brez velikega pretresa sedanje politične strukture države. Ustava se ne bo izpremenila in sedanje parlamentarno delo se bo nadaljevalo.

Ne da bi hoteli teh informacij »Jugoslavenske pošte« kaj bolj komentirati, se nam zdi, da bi stvarno utegnelo odgovorjati resnici. Če ugotovljamo, da ima tesne zveze z JNS, da je vprašanje sporazuma krenilo v smer, ki obeta čimprej ugoden rezultat, kakor hitro na ta pogajanja nima UO in JNS nobenega vpliva več, potem mora to že biti res in vsakega prijatelja sporazuma samo navdajati z veseljem. Očividno je bilo stališče UO in JNS velika ovira za sporazum, zaradi katere se je dr. Maček odločil, da se reši te nekoristne in pozitivno delo zavirajoče vezi. Ne bomo se veliko motili, če menimo, da je ta ovira obstojala v tem, da tako imenovani združeni srbski opoziciji, predvsem pa časti in oblastihlepnih JNS ni bilo toliko do sporazuma, kakor do tega, da bi predstavniki teh dveh opozicijskih skupin prišli čimprej v vlado, kar jim je bilo veliko bolj važno, kakor končna in pravilna rešitev odnositev med Srbi, Hrvatimi in Slovenci.

V zvezi s tem je poročilo, ki ga je prinesel v soboto »Hrvatski dnevnik«, da je namreč dr. Vl. Maček poslal v Belgrad združeni opoziciji delegate, ki se naj v njo dogovorijo o nekaterih zelo važnih vprašanjih, ki v sporazumu med dr. Mačkom in srbsko opozicijo od 8. listopada 1937 niso bila predvidena. Dr. Maček namreč meni, da je treba vprašanje sporazuma z ozirom na sedanje položaj rešiti čimprej in je zato srbski opoziciji predložil nekatera vprašanja, ki se morajo nujno

pojasniti, ki pa se ne dotikajo upravičenih srbskih koristi. »Dr. Maček vrši svojo nalogo častno in dostojanstveno, premišljeno in previdno, kakor odgovarja to moči, ki ve, kaj dela in da gre za zelo važna in neodložljiva vprašanja.« zaključuje »Hrvatski dnevnik« to svoje poročilo. Zdi se, da se opozicija v tem oziru z dr. Mačkom ne strinja in da njegovih predlogov ni sprejela, zaradi česar se je, kakor pravi »Jugoslavenska pošta«, sedaj naenkrat od dr. Mačka odmaknila. Toda stvarno se je dr. Maček odmaknil od UO in JNS, ker je videl, da tem skupinam ni za sporazum, ampak le za oblast. Zato opazujemo, da so se iz vrst vlasti JNS naenkrat pričele hude intrige proti sporazumu.

Intriganti odgnani

Zagreb, 24. aprila. b. V pogajanjih med predsednikom vlade Dragišo Cvetkovićem in predsednikom HSS je nastal majhen zastoj, ki je potreben zaradi tega, da ena in druga stran proučita konkretna vprašanja. G. Dragiša Cvetković je odpotoval v Belgrad, dr. Vladko Maček pa je danes sprejel več političnih oseb in svojih zastopnikov ter se z njimi dolgo razgovarjal. Pogajanja se bodo nadaljevala v dveh ali treh dneh. Vsa prizadevanja onih, ki jim ni do sporazuma in ki jim je le do tega, da pridejo do oblasti ter da pošljejo Hrvate in Srbe na napačno pot, so bila brezuspešna. Čuti se potreba, da se končno in čimprej najde rešitev, ki bo zadovoljila Srbe in Hrvate.

Izlet hrvatskih dijakov v Slovenijo

Zagreb, 24. aprila. b. Davi je večja skupina prvega letnika poljedelsko-gozdarske fakultete odšla na ekskurzijo v Slovenijo. Ta skupina se bo nekaj časa zadržala v Sevnici, kjer bo zbiralila bilke.

Pogajanja s Sovjetsko Rusijo

(Nadaljevanje s I. strani)

ko. Nadalje predlaga Sovjetska Rusija, da naj bi medsebojna pomoč ne bila omejena samo na Evropo, marveč naj obsega ves svet. Francija se je ob priliki sklepanja vojaške zavezniške pogodbe skrbno ogibala nevarnosti, da bi prevzela kakšno obveznost na primer na Daljnem Vzhodu, kjer je Rusija v težavah z Japonsko. Sovjetska Rusija hoče to omejitev sedaj zrušiti in od Anglije in Francije dobiti vojaško jamstvo tudi za svoje meje napram Japonski, adnosno napram mandžurskemu in kitajskemu ozemlju, ki je pod japonsko oblastjo. Razumljivo je potem takem, da francoska in angleška vlada tako obsežne predloge, ki bi imeli svetovnopoliitične posledice skrbno proučujeta in da jih bosta sprejeli le, če bosta prišli do zaključka, da ni nobenega drugega pametnega izhoda več.

»Ouvree« piše, da bo silno težko male in srednje države na evropskem vzhodu in jugovzhodu pregovoriti za to, da bi zavzele odločno stališče za en ali drugi tabor, odnosno za Anglijo in Francijo, za kar se angleška in francoska diplomacija sedaj najbolj trudi, predno vse tri velesile, to so Anglija, Francija in Sovjetska Rusija, ne bodo med seboj sklenile nedvoumne vojaške zveze, ki bo bolj pripravevalno učinkovala, kakor se tako lepo besedičenje. Francoško-angleško-ruska zveza naj bi postala velik okvir, v katerega bi bilo kasneje mogoče spraviti dvostranske pogodbe med to in to velesilo in to in malo ali srednje države.

»Ordre«, ki piše prijazno o Sovjetski Rusiji, meni, da je Sovjetska Rusija predlagala vojaško zvezo med Anglijo, Francijo in Rusijo. Francija in Anglija pa sta sedaj na tem, da s pomočjo strokovnjakov in svojih generalnih štabov natančno proučujeta stvarno vrednost sovjetske oborožene sile, da bi se potem vsi trije generalni štabi mogli sporazumeti o praktičnem sodelovanju v primeru izbruhov vojne.

Pogajanja so po poročilih »Figaroja« že tako daleč napredovala, da bo Chamberlain takoj po-

Hitlerjevem govoru objavil, da je bil med Francijo, Rusijo in Anglijo dosežen začasni sporazum, v katerem so tri imenovane velesile sprejele gotove obveznosti za primer vojne. Ta začasni sporazum bi se mogel pozneje, ko bodo generalni štabi rekli svojo končnovaljavno besedo, spremeniti v pravo vojaško obrambno zvezo.

Poljska in Rumunija, ki sta med seboj povezani z vojaško pogodbo proti Sovjetski Rusiji, a obe življata oborožena jamstva Anglije in Francije, zaenkrat v ta pogajanja nista bili vključeni, da ne bi Poljska in Rumunija prišli napram Nemčiji v nepotrebno zagato. Pozneje se bi tudi to uredilo. Anglija je Sovjetski Rusiji že

Razstavljalci alkoholnih pijač oproščeni točilne takse

Belgrad, 24. aprila. AA. Oprostitev točilne pristojbine za osebe, ki na sejnih razstavljajo alkoholne pijače za reklamo.

Zadnje čase se je pojavilo vprašanje, ali veljajo za točile alkoholnih pijač na drobno in ali morajo plačati točilno pristojbino osebe, ki na velesejmih v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani razstavljajo alkoholne pijače za reklamo in jo prodajajo po minimalni ceni zgolj za kritje razstavnih stroškov. V zvezi s tem je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal tole pojasnilo:

Duh določil tar. št. 62 pristojbinskega zakona je takšen, da se ima pobirati pristojbina pri tistih prodajalcih alkoholnih pijač, ki opravljajo ta posel obrtno in z namenom neposrednega zaslužka. S prodajanjem vzorcev alkoholnih pijač na mednarodnih velesejmih zgolj za kritje razstavnih stroškov se ne dosega neposrednega zaslužka. Na pridružitvah takšne vrste delajo posamezniki reklamo za svoje blago in si ustvarjajo kupčijske možnosti za bodočnost. V prilog takšne razlage govore tudi določila obrtnega zakona, ki ne štejejo prodaje vzorcev na sejnih proti minimalni odškodnini v vrsto trgovskih ali gostiteljskih obrti. Če se zavzame nasprotno stališče, bi smele na mednarodnih sejnih razstavljati svoje alkoholne pijače samo osebe, ki ustrezajo pogojem obrtnega zakona, predpisanim za izvrševanje gostiteljskih in njim podobnih obrti, s tem bi se pa onemogočila dosega

cilja, zaradi katerega se takšni sejmi prirejajo. Da se razstavljalci alkoholnih pijač na mednarodnih sejnih lahko ugodno tretirajo s stališča pristojbinskih določil, ne smejo razen pijače prodajati tudi jestvin, ker bi s tem dobilo razstavljanje pijače značaj gostiteljske obrti, ki smejo alkoholno pijačo točiti samo z dovoljenjem finančnega ravnanstva in po plačilu točilne pristojbine. Zato ne veljajo za točile na drobno in tudi ne plačajo točilne pristojbine tisti razstavljalci alkoholnih pijač, ki ne prodajajo na sejnih razen vzorcev pijač tudi jestvin, veljati bodo pa zmerom za točile in bodo morali plačati to pristojbino tisti razstavljalci, ki bodo razen pijače prodajali tudi jestvine.

Osebnosti

Belgrad, 24. aprila. Pri ravnateljstvu državnih železnic je postavljen v 7. skupino višji nadzornik brzojav na signalno delavnico v Ljubljano g. Martin Perme, doedaj v Mariboru; iz Dubrovnika v tehnični oddelek pri okrajnem načelniku okraj vračarski v Belgrad je prestavljen Janko Dolenc, tehničar 7. skupine.

Belgrad, 24. aprila. Prestavljena eta Ivan in Zora Belec, učitelj in učiteljica iz Dabčev v Čazma okraju v savski banovini v Štrigovo.

Belgrajske novice

Belgrad, 24. apr. m. Z jutranjim brzovlakom se je vrnil v Belgrad predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetković, ki je v Zagrebu nadaljeval z dr. Mačkom razgovore za rešitev hrvatskega vprašanja. V Belgrad sta se vrnila tudi oba slovenska ministra gradbeni minister dr. Krek in minister Snoj.

Belgrad, 24. apr. m. Z jutranjim ekspresom se je vrnil v Belgrad iz Benetk zunanji minister dr. Cincar-Marković. Na železniški postaji so ga sprejeli in pozdravili prometni minister, ki ga je zastopal za časa odsolnosti v zunanjem ministertvu in pomočnik zunanjega ministra dr. Smiljanič.

Belgrad, 24. apr. m. Na posredovanje ministra Snojja je finančni minister v načelu odobril predlog občine Gornja Radgona, da se na račun kaldrinskega fonda tlakuje cesta od obmejnega mosta do železniške postaje v Gornji Radgoni. Istočasno je finančni minister odobril, da se kot prvi obrok izplača takoj 900.000 din iz imenovanega fonda.

Pariz, 24. aprila. c. Podpredsednik vlade, ki ima tudi zadeve za Alzacijo in Lotaringijo, bivši predsednik vlade Chautemps je danes podpisal ukaz o razpustu treh nemških organizacij v Alzaciji. Vse tri zveze so imele svoj sedež v Strassbourgu.

Razglas o licitaciji

Krajevni šolski odbor v Senožetih, srez ljubljanski, razpisuje za oddajo del pri gradnji nove ljudske šole v Senožetih

I. javno pisмено ponudbeno licitacijo na dan 2. maja 1939, ob 11. uri dopoldne

v prostorih ljudske šole v Senožetih. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe proti plačilu napravnih stroškov med uradnimi urami ravnotam.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta in odstotkih (tudi z besedami) na vente odobrenega proračuna, ki znaša za:

1. zidarska in težaška dela 139.687,26
2. tesarska dela 28.714,69
3. krovarska dela 10.567,28
4. kleparska dela 19.050,—
5. strelavodne naprave 2.000,—

Nadrobnotosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji na razglasnih deskah tehničnih razdelkov srbskih načelnostev v Ljubljani, Kamniku, Litiji.

Krajevni šolski odbor v Senožetih
dne 19. aprila 1939,

Gafencu v Londonu

Tri vprašanja lorda Halifaxa

London, 24. aprila. b. Z včerajšnjim prihodom romunskega zunanjega ministra Gafenca v London je stopila fronta miru v novo stopnjo. V Londonu ne nameravajo od romunskega gosta zahtevati spremenitve enostranskih jamstev za Rumunijo v dvostranski pakt o vzajemni pomoči, kot se je to zgodilo s Poljsko. Tukajšnji uradni krogi smatrajo, da je gotova nevtralizacija Balkana najboljši način, da bi prišlo do močnega in širšega balkanskega bloka. Poročajo, da hoče morda Halifax zvedeti od Gafenca predvsem tri stvari:

1. Kaj lahko stori Rumunija, da se Bolgarijo pridobi za pristopitev k balkanskemu bloku;

2. Kako v Bukarešti presojajo rusko pomoč;

3. V koliko je uspelo fronto romunsko-poljske zveze prenesti z vzhoda na zahod. Od izida britansko-romunskih razgovorov so odvisna tudi gospodarska pogajanja, ki se bodo začelom tega tedna začela v Bukarešti.

Ribbentrop v Rumuniji

Bukarešta, 24. aprila. AA. Čuje se, da bo nemški minister za zunanje zadeve g. Ribbentrop obiskal Rumunijo v teku meseca maja in bo vrnil uradni obisk, ki ga je storil Gafencu v Berlinu.

Borba za romunski trg

in za politično premoč v Rumuniji

Angleški trgovci v Rumuniji — romunski v Nemčiji

Bukarešta, 24. aprila. TG. Angleško trgovinsko odposlanstvo, ki ga vodi sir Leith Ross, je prišlo v Bukarešto in se bo z romunsko vlado pogajalo o sledečih štirih točkah:

1. posojilo angleške vlade, ki bi ga Rumunija porabila za nakup orožja. Posojilo bi bilo zavarovano z romunskimim petrolejem.

2. Rumunska vlada dovoli angleškim podjetjem, da v Rumuniji zgrade ceste, javna poslopja in razna druga javna dela.

3. Angleška industrija dobi zajamčene možnosti, da sodeluje pri razvoju romunske industrije.

4. Ustanovitev romunsko-angleškega ključnega prometa, ki naj bi okreplil medsebojne trgovinske zveze.

Paris, 24. aprila. AA. Iz Berlina poročajo: Semkaj se je pripeljal romunsko gospodarsko odposlanstvo z glavnim tajnikom romunskega gospodarskega ministrstva Marinom na čelu. Romunsko odposlanstvo bo razpravljalo z nemškimi činitelji o uvedbi češkega in moravskega protektorata v nemško-romunsko gospodarsko pogodbo. Mislijo, da se bo delegacija pogajala tudi zastran raznih tekočih vprašanj, ki so v zvezi z nemško-romunsko trgovino in s kliringom.

Angleško posojilo

London, 24. aprila. c. Angleška vlada je po poročanju lista »Financial News« sklenila dati Rumuniji posojilo v višini 6 milijonov funtov sterlingov (poldrugo milijardo din).

Gibraltar - ključ s katerim stoji in pade pomorska moč Anglije

Je že od leta 1704 v rokah Angležev

Na meji med Gibraltarjem in Španijo te preseneti in ustavi angleški napis: »No entrance — Prepovedan vstop! Kakor, da Gibraltar ni drugega kot letna pristava kakega angleškega finančnika. Človek bi skoraj iskal, kje je še kak napis, ki bi evaril pred popadljivimi psi. Toda kljub temu civiliziranemu zunanjemu licu meje, je na drugi strani gora iz jekla in betona, kakršne ni nikjer na svetu — razen morda še Singapur — vsaj nikjer ne na tako majhnem mestu.

Gibraltarska pečina meri na širjavo okrog 3000 m in nikjer ni videti, da je vsa prevrtna in napolnjena s strelivom in da iz nje od vrha pa skoro do morja štrle vitke topovske cevi, ki so vsak trenutek pripravljene na strel. Na zunanji je Gibraltar podoben prijetni izletniški točki, kjer bi kakor na kaki verandi mogel popiti kozarec mrzlega piva in občudovati krašen razgled na Afriko... V resnici pa je to en sam sod

smodnika in razstreliv in praktično neosvojljiv, čeprav ga je mogoče napasti s štirih strani, od zadaj po suhem in od treh strani po morju.

Prvi strel na Gibraltar sproži svetovno vojno

Prvi strel, ki bi bil naperjen na Gibraltar, bi najbrž pomenil vojno. Verjetno, da bi Francozi v času, ko bi se sovražnik le nekoliko začel bližati pečinam, že vkorakali v španski Maroko, katerega bi v nekaj dneh lahko brez posebnih težav zavzeli. S tem bi Anglija in Francija prišli v posest 14 milj široke moreke ožine, ki varuje vhod v Sredozemsko morje in bi tako z obeh strani obvladovali ta važna vrata. Angleži so v zadnjih mesecih ves Gibraltar tako rekoč preobložili z obrambnimi vojnimi sredstvi, zlasti so postavili veliko novih protiletalskih topov. Tudi proti napadu s španske strani po suhem bi se Angleži brez kakih očitkov vesti branili, ker Portugalska bi dajala le malo odpora in slabo obvarovala Španijo pred napadom s portugalske strani.

Anglija se tem pečinam tudi v resnici ne more odpovedati. Dokler hoče gospodariti na morjih, mora biti tudi na teh pečinah neomejen gospodar. To je ključ, s katerim stoji in pade njena pomorska moč. Med vojno je bilo na Gibraltarju najvažnejše skladišče premoaga za angleško sredozemsko brodogojstvo. Sedaj ladje uporabljajo za pogon olje in pristanišče v Gibraltarju je vse prenakopičeno teh zalog, ki bi zadostovale angleškemu sredozemskemu brodogojstvu za več let.

Topovi v Gibraltarju so znani, da zadevajo zelo točno in gibraltarska posadka se ponaša, da 9 šodstotkov oddanih strelav zadene »v polno«. Ze več mesecev se pa vadijo, da bi s prvim strelom v polno zadeli cilj, ki je oddaljen 10 milj in se premika po morju s hitrostjo 40 milj na uro. Uspehi te šole so presenetljivi.

Boji za Gibraltar v zgodovini

Za Gibraltar je bilo v zgodovini že veliko bojev. Prvi, ki se ga je kot tujec polastil, je bil poveljnik Saracenov Tarik, ki ga je zavzel l. 711 z 12.000 Arabci. Takrat je skalnata pečina tudi dobila ime Gebel el Tarik, kar pomeni Tarikov grič, iz česar je pozneje nastala sedanja beseda: Gibraltar. V dobi od l. 711 do 1540 so bile pečine enajstkrat oblegane in sicer zdaj od Špancev, zdaj od Arabcev. Angleži so se jih polastili šele leta 1704, ko so z nenadnim napadom špansko posadko presenetili. Takrat so se Angleži bojevali za nadvojvodo Karla Avstrijskega proti Franciji in Španiji. L. 1779 sta Francija in Španija spet sklenili polastiti se Gibraltarja. Španci so silili proti pečini po suhem, Francozi so jo naskakovali z morja. Obleganje je trajalo tri leta in pol, pa so bili vsi napori združenih nasprotnikov zaman. Francozi so nato zgradili posebne vojne ladje, ki so imele sedem čevljev debele lesene stene, da

bi jih krogle iz angleških topov ne prestrelile. Nato so s 100.000 možmi poskusili najhujši in odločilni napad. Toda Angleži so jih spet odbili, ker so iznašli neke vrste vžigalne bombe, s katerimi so zažgali vse francoske brodogojstvo, Francozi so potem nadaljnje poskuse opustili, sklenili z Angleži mir in jim prepustili Gibraltar za neko odškodnino, Angleži pa so morali odstopiti Špa-

niji polotok Florido v Ameriki. Španci pa so s tem napravili slabo kupčijo, ker je polotok Florida kmalu pripadel novoustanovljenim Združenim državam, Francozi so prejeli odškodnino, Gibraltar pa je ostal — angleški.

Danes ima Gibraltar okrog 19.000 prebivalcev, med katerimi je največ Italijanov in Maltežanov. Zato je tu za Angleže stalna nevarnost vojnstva, zato pa je tudi »Intelligence Service« na tej pečini nakopičil toliko svojih pazljivih oči, kakor slepa ne v kakem delu svojega področja. Angleška vojaška posadka šteje v normalnih časih 2900 mož, ki so nastanjeni v štirih vojašnicah. Najvažnejša za učinkovito obrambo te trdnjave pa je mreža predorov, po katerih so vojaki morejo v popolnem kritju nemoteno gibati od baterije do baterije.

Gibraltar, 24. aprila. AA. Reuter. V Gibraltarju je izšla odredba, da se ne smejo izvažati nekatere življenske potrebščine. Cilj te odredbe je, da se zagotove rezerve najpotrebnejšega živeža. Nadzorstvo nad njimi bodo imeli posebni nadzorniki.

Nedоследnost

Najodličnejši Ljeningov drug Trocki, ki spada med prvake boljševizma in je zlasti znan po tem, da je izdelal cel sestav komunistične morale, je v Mehiki napisal nov napad na svoje največje sovražnike, stalince. V tej zelo zanimivi brošuri beremo tudi duhovito in vseskozi stvarno utemeljeno kritiko tako imenovanih salon-komunistov, ki po Trockem niso nič drugega kakor čisto navadni buržuji, ki hlepijo po oblasti in so komunizem po svoji meščanski miselnosti čisto potvorili. To so predvsem, kakor ugotavlja Trocki, Paul-Boncour, Blum, Romain Rolland, Thorez in razni drugi taki politiki in pisatelji, ki so komunizem po svojih mislih in namenih razredčili.

Ti meščanski liberalci — kaj drugega, pravi Trocki, niso — se zastoni trudi, da bi svojim naukom in morali priborili splošno veljavo. Krščanstvo, izvaja Trocki, utemeljuje svojo moralno na izvoru vsega dobrega, Boga, ki jo edini sankcionira, tako da je obvezna brezpogojno brez ozira na čas, prostor in okoliščine. Ti »liberalni papeži in papeški« tudi svoja moralna načela proglašajo za absolutna in večna, zakaj, kako naj drugače imajo brezpogojno veljavo? Tako veljavo morajo imeti le, če so bila vedno resnična, ne le pred ustvaritvijo pithecanthropusa, ampak že preden je obstojal naš sončni sistem. Le v Bogu je mogoče utemeljiti večno resničen in veljaven pravstveni red. Samo dvoje je mogoče: ali je morala brezpogojno nujno neizpremenljivo počelo razumnega življenja in potem ne more mimo Boga — ali pa je le nekaj izpremenljivega, pogojnega in odnosnega, nekaj, kar je danes tako, jutri pa lahko čisto drugače, kakor se izpreminja vse življenje na svetu — potem pa je dosleden le zgodovinski materializem, kakor ga uči komunizem. Pravstveni nazor liberalizma pa, ki se danes oblači v marksističen jopič, pa je nesmisel, ker bi rad združil dve brezpogojni nasprotji.

Trocki izvaja potem, da more komunist priznati le razredno pravstvo, ki zavisi od neprestanega gospodarskega in socialnega razvoja človeštva ter njegove večne mene; moralna ni zapoved kakšnega skrivnostnega »kategoričnega imperativa«, marveč je izključno socialno vprašanje in zahtevke: vsak čas in razred ima svojo moralno, kakor je zapisal Ljening! Tista meščanska inteligenca pa, ki ljubimkuje s Stalinovim boljševizmom, ni ne tič ne miš; uči večne človečanske pravice in dolžnosti in se zaganja v fašizem, ker tajni vesoljsko moralno in se naslanja na minljivo pleme in plemenske nagone, obenem pa sama tajni Boga, prav tako ko marksistični in nacionalistični materializem. Kako se je mogoče v eni sapi navduševati za diktaturo proletarijata, na drugi pa braniti pred fašizmom pravo demokracijo? Ne — vsi ti elementi iz kapitalističnega meščanskega liberalizma so lažimarksisti in lažidemokrati — so izrojeni — marxistes dégenérés — kakor pravi Trocki v francoskem prevodu svoje knjige.

Brez Boga in idealistične krščanske morale — zaključuje Trocki — je mogoča samo brezbožna materialistična moralna, pa naj bo komunistična ali rasistična.

Svetovna politika v angleški zbornici

Vprašanja na Chamberlaina in odgovori na nje

London, 24. aprila. c. Danes popoldne je moral v spodnji zbornici Neville Chamberlain odgovorjati na več vprašanj o angleški zunanji politiki in o trenutni delavnosti angleške diplomacije.

Poslanec Mander je vprašal predsednika vlade, če lahko kaj pove o trenutnih pogajanjih. Chamberlain je odgovoril, da je angleška vlada v stalnem stiku s celo vrsto vlad, med temi v prvi vrsti s turško in sovjetsko vlado. Ker se pogajanja še razvijajo, ne more podati nobenih podrobnih pojasnil.

Nato je neki liberalni poslanec vprašal Chamberlaina, če misli sedaj po dogodkih nad Češko in Slovaško Anglija skleniti s Sovjetsko Rusijo zavezniško pogodbo. Chamberlain je odgovoril, da ne more dati nobenih podrobnosti.

Isti poslanec je nato vprašal Chamberlaina, če se bo o pogajanjih s Sovjetsko Rusijo izjavil pred 28. aprilom, to je pred dnevom, ko bo govoril Hitler. Chamberlain na to vprašanje ni hotel odgovoriti.

Neki drugi poslanec je nato vprašal Chamberlaina, zakaj odhaja angleški veleposlanik v Berlin sir Neville Henderson na svoje mesto v Berlin in če to pomeni, da odhaja Henderson na svoje službeno mesto. Chamberlain je odgovoril, da se Henderson vrača v Berlin na svoje službeno mesto, ker je prišel v London samo na krajši dopust in je med tem časom sestavil svoje poročilo o svojem delu.

Ker Chamberlain ni hotel odgovorjati podrobno o trenutnih diplomatskih pogajanjih, so se poslanci obrnili na državnega podtajnika v zunanjem ministertvu Butlerja in ga vpraševali o tem,

ali se španske čete res zbirajo v bližini Gibraltarja. Butler je odgovoril, da je bilo zbiranje španskih čet razumljivo, ker se sedaj španske čete razhajajo in je bilo treba južne oddelke španske armade razpustiti v južni Španiji. Angleška vlada ni zahtevala nobenih pojasnil v Burgosu.

Poslanec Artur Henderson pa je vprašal Butlerja, zakaj je tedaj angleška vlada sklenila okrepiti svoje sile v Gibraltarju. Butler je odgovoril, da mu ne more odgovorjati za zadeve, ki spadajo v vojno ministertvo.

Isti poslanec je vprašal Butlerja, če bi Anglija kdaj dovolila spremembo položaja svobodnega mesta Tangerja. Butler je odgovoril, da pripisuje angleška vlada veliko važnost sedanjemu položaju Tangerja.

Henderson je vprašal nato, če je angleška vlada sklenila kaj posredovati v Rimu, da naj se italijanske čete čimprej umaknejo iz Španije. Poslanec je tudi vprašal, če ne bi nasprotno stališče spremenilo sedanjega pogodbenega stanja med Italijo in Anglijo. Chamberlain je odgovoril, da angleška vlada ni storila v tem smislu nobenega koraka v Rimu in da tak korak tudi ni potreben.

Bivši angleški minister Winston Churchill je danes govoril pred veliko množico v Mansion House. Zagovarjal je čimprejšnjo uvedbo obvezne vojaške službe. Poudaril je, da smo danes že tako daleč s to zadevo v Angliji, da moramo pričakovati, da se bo uvedla obvezna vojaška služba v Angliji v kratkem. Poslušalci so odobravali njegovo govor in zadnje stavek Churchilla sprejeli z vzkliki: »Upamo, da bo kmalu uvedena vojaška služba!«

London, 24. aprila. c. V spodnji zbornici je neki poslanec vprašal, če pomeni povratek sira Nevillea Hendersona v Berlin priznanje nemškega protektorata nad Češko in Moravsko. Chamberlain je odgovoril: »Pray gotovo ne!«

Kardinal Marini umri

Vatikan, 24. aprila. AA. Snoči ob 20.45 je umrl kardinal Marini, upravnik posestev svete stolice.

Vojaške parade v Madridu

Madrid, 24. aprila. c. Danes je bilo objavljeno, da se bo slavnostnega pohoda skozi Madrid obproslavi zmage udeležilo 100.000 do 125.000 vojakov različnih enot in vrst. Več vojakov se mimo hoda ne more udeležiti zaradi tega, ker bi se sprevod sicer preveč zavlekel. Ker je sedaj v Madridu že velika vročina, sprevod ne bo trajal več kot 5 do 6 ur.

Dunajska vremenska napoved: oblačno, ponekod padavine, severozapadni veter bo popustil, topotno stanje brez sprememb.

Novi divizijski poveljnik v Ljubljani

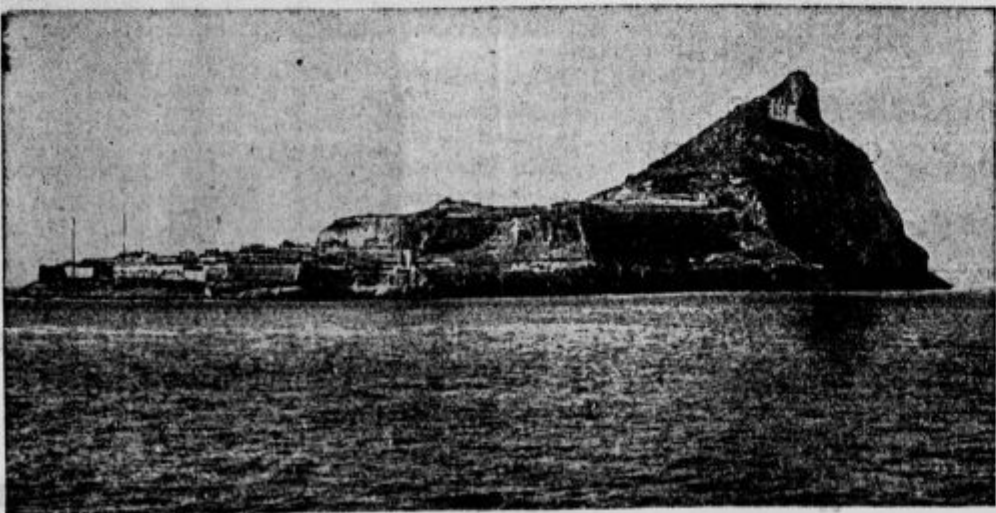

Včeraj se je pripeljal v Ljubljano novi poveljnik dravske divizijske oblasti v Ljubljani, divizijski general g. Dragoslav P. Stefanovič. General Stefanovič je odličen vojak in si je pridobil večji vojni križec že mnogo slovesa. Rodil se je 18. julia 1886 v Belgradu. Po gimnazijskih študijah je stopil v vojno akademijo, kjer je študiral od leta 1902 do 1906, višjo vojno akademijo pa je študiral od l. 1911 do 1912.

Kot poročnik se je udeležil balkanske vojne v štabu timoške divizije, v drugi balkanski vojni pa je kot topničarski kapetan poveljeval samostojni četi. V svetovni vojni je na solunski fronti poveljeval večji enoti ter je napredoval do topničarskega majorja. Po končani vojni je sodeloval pri organizaciji generalnega štaba ter je bil l. 1922 prevečen v generalštabno stroko. Med vojno je bil ranjen na Govedarniku.

Po končani pripravi za generalštabno stroko je zavzemal vedno bolj važne položaje v vojski. Leta 1935 je postal načelnik generalštabnega oddelka vojnega ministertva, leta 1936 pa poveljnik moravske divizijske oblasti. Nazadnje je bil poveljnik šumadijske divizijske oblasti. G. Stefanovič je tudi znan vojaški pedagog ter je predaval na višji vojni akademiji strategijo in generalštabno stroko. Novi divizijski general ima večje število odlikovanj, kakor zlato medaljo za hrabrost, Belega orla z meči, vojni križec s palmo (francosko odlikovanje), sv. Savo III. razr., Jugoslov. krone IV. in III. razreda itd.

Novoga divizijskega poveljnika v Sloveniji toplo pozdravljamo in mu želimo, da bi bilo njegovo delo med nami plodonosno za Slovence, za državo in za našo hrabro vojsko, katere odličen član je!

Pogled na Gibraltarsko pečino

Gospodarstvo

Izvoz v Francijo

Iz Pariza poročajo, da se dne 22. aprila 1939 začele izdajati francoske pristojne oblasti uvozna dovoljenja za uvoz blaga na podlagi novega trgovinskega sporazuma med našo državo in Francijo. S tem se je začela stvarno trgovina na osnovi novega sporazuma, od katere si lahko za naš izvoz obetamo znatno povečanje.

V zvezi s tem poročajo iz Beograda, da je ministertvo trgovine in industrije po Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine predpisalo pogoje, na

podlagi katerih se bodo lahko izvažali konji, sarma, konzervirana šunka, les in drugi kontingentirani predmeti v Francijo. Računati je, da se bo lahko izvoz v polni meri začel že ta teden.

Za izvoz je določen kontingent 75.000 ton, od česar odpade na Francijo samo 52%, ostalo pa na Alžir. Novi kontingent je za 10.000 ton višji od lanskega. Uživali bomo pa pri njem še prednostne ugodnosti.

Opozorilo izvoznikom na češko

Narodna banka objavlja: Zadnje mesece je saldo češkoslovaškega kliranga naglo padel, tako da znaša zdaj samo še okoli 20 milijonov kron. Ker prihajajo dan za dnem iz Prage nalogi za nova izplačila, je verjetno, da bo sedanji klirinški saldo popolnoma izginil. Ker je češkoslovaška krona prenehala notirati na mednarodnih borzah in ker je določeno razmerje med nemško marko in češko krono 1:10, ni gotovo, ali bodo izvozniki v bodoče lahko računali s sedanjim tečajem 150 din.

Odkup izvoznikiških deviz od nekaterih predmetov po posebnem tečaju

Minister financ je dne 3. aprila izdal odlok, s katerim je pooblastil Narodno banko, da lahko kupuje devize po posebnih tečajih od izvoza naslednjih predmetov: tar. št. 58.2 sadna kaša, zaklana perutina (samo za Anglijo), tar. št. 63 sveža jajca v zabojih in razbita jajca (samo za Anglijo), tar. št. 86 robe, suhe, napoljene ali drugače pripravljene, tar. št. 153, 1. avrov mavec, tar. št. 40 etilmetilketon, metilacet, tar. št. 605 evrov cink v prahu, komadih in ploščah, tar. št. 448, 1 cigaretni papir (v vrednosti do 10.000.000 din za 1939 leto).

V zvezi s tem odlokom bo Narodna banka kupovala devize po posebnem tečaju, ki je določen n. pr. za izvoz t. j. 258 din za angleški funt.

Ob ponudbi deviz na tej osnovi morajo pooblaščenci zavodi navesti ime izvoznika, številko in datum potrdila o zavarovanju valute, količino in vrsto izvoženega blaga s pozivom na številko cerinske tarife kakor tudi označbo države, v katero je šel izvoz.

Jug, tekstilne tvornice Mautner

Iz poslovnega poročila za 1938 posnemamo, da so se lani odjemalci začasno vzdrževali nakupov. Promet je nekoliko nazadoval, kar je pa delno pripisovati padcu cen bombaža v primeri z letom 1937.

Bilanca za 1938 izkazuje v primeri z letom 1937. povišanje investicij od 65,1 na 68,96 milij. brez amortizacij. Tudi dolžniki so narasli od 12,5 na 14,3, zaloge pa od 26. na 28,9 milij. din. Upniki so se zmanjšali od 28,4 na 26,57 milij. din. Glavnica znaša 20, rezerve 18,7 (13,7) milij.

Pri brutodonosu 26,5 (25,2) so se povečale amortizacije od 4,6 na 5,0, davki od 7,4 na 8,6, zmanjšale pa so se obresti od 4,14 na 62,8, stroški so narasli od 5,6 na 6,1 milij. Čisti dobiček znaša brez prenosa 3,5 (3,36) e prenosom 4,2 (4,2) milij. din in ostane dividenda neizpremenjena, t. j. 30 din na delnico imenske vrednosti 200 din.

Izkazi emisijskih bank

Francoska banka izkazuje od 6. do 13. aprila povečanje obtoka bankovcev za 1797 na 122.100 milij. frankov. To velika povečanje je v zvezi s težaviranjem bankovcev. Cenijo, da se nahaja težaviranih bankovcev že za 40 milijard frankov.

Angleška banka. V dobi od 12. do 19. aprila se je obtok bankovcev zmanjšal za 4,7 na 485,0 milij. funtov sterlingov in je tako obtok bankovcev manjši kot pred letom dni.

Holandska banka beleži od 10. do 17. aprila zmanjšanje zlatega zaklada za 48 na 1.248 milij. goldinjev. Istočasno je obtok bankovcev narasel za 19 na 1.041 milij. goldinarjev.

Belgijska narodna banka kaže od dne 6. do 13. aprila povečanje zlatega zaklada za 17 na 15.319, dočim je devizni zaklad padel za 273 na 3.038 milij. frankov. Obtok bankovcev je narasel za 262 na 22.129 milij. frankov. — Banka je dala večja posojila, obenem pa je tudi intervenirala na trgu državnih papirjev.

Izkazi Poljske banke za 31. marec kaže znatne izpremembe zaradi nove denarne zakonodaje. Izvedena je bila konverzija kmetijskih obveznic. Obtok bankovcev je narasel za 364 na 1.669 milijonov zlotov.

Privilegirana agrarna banka. Za podpredsednika upravnega odbora Privilegirane agrarne banke je postavljen ponovno g. Andrija Radović, dosedanji podpredsednik banke in predsednik ministrskega sveta v pokoj.

Dopolnitev uredbe o sposobnostnem izkazu za opravljanje gostinskega obrta. Minister trgovine in industrije je podpisal uredbo, ki dopolnjuje dosedanje uredbo o dokazu sposobnosti za opravljanje gostinskih obrtov. Uredba se glasi: Izjemno od odredbe te uredbe se more dajati dovoljenje za opravljanje hotela, restavracije, prenočišča, kavarne ali penziona tudi osebam, ki so z uspehom dovršili najmanj osnovno šolo in ki so do uveljavljenja te uredbe najmanj pet let bili zaposleni pri neposrednem posluževanju gostov v odgovarjajočem obratu, če na posebnem izpitu, ki se bo predpisoval od primera do primera v to svrhu, daje dokaz o splošni izobrazbi, ki je potrebna za opravljanje odn. obrata. Uredba je stopila v veljavo v soboto, dne 22. aprila.

Obrtna zbornica v Osijeku. Za predsednika obrtne zbornice v Osijeku je bil izvoljen dosedanji podpredsednik zbornice g. Vekoslav Matković, za podpredsednika pa sta bila izvoljena Andrija Weissmann in Gjuro Tkalec.

Društvo gospodarskih svetnikov v Zagrebu. V sredo je bila v Zagrebu glavna skupščina Društva gospodarskih svetnikov. Število članov društva je naraslo, ker je pristopilo mnogo članov izven Zagreba. Novi upravni odbor tvorijo: predsednik ing. Fran Sanit, tajnik dr. Rikard Fuks, blagajnik dr. Branko Pavlinović, člana odbora: Saša Kapčević in dr. Daneu iz Maribora, člana nadzorstva sta dr. Gustav Krenfeld in Stanko Koštomaj iz Maribora.

Naknadni ugotovitveni narok v zadevi Tornago Ivan, stavbenik v Ljubljani, 5. maja ob 9.

Občni zbor: Aga — Ruše, združene jugoslovanske tvornice acetilne in osekigene, 11. maja ob 11.30 v prostorih hotela Orel; J. Blašnika nael. univ. tiskarna, litografija in kartonaža, 6. maja ob 17; Elektroindustrija d. d. v Ljubljani, 15. maja

ob 11.30; Hranilnica v Križevcih, 19. maja v prostorih Prekmurske banke v Murski Soboti; Mariborska tiskarna, 4. maja ob 10; Sil d. d., Rogatec, 13. maja ob 19 v Ljubljani; Sv. Petra c. 68.

Likvidacije: Delaveko konzumnno društvo za Tržič in okolico r. z. z o. z.; Delaveko-kmečka hranilnica in posojilnica v Tržiču r. z. z o. z.; Produktivna zaduga knjigovozov in sorodnih strok v Ljubljani r. z. z o. z.

Izprememba pri osrednji organizaciji češke industrije. Iz Prage poročajo, da se bo tudi organizacija češke industrije prilagodila ureditvi obrtnega in industrijskega gospodarstva v Nemčiji. Zveza čeških industrijcev ostane še nadalje pod češkim vodstvom, vendar bodo v njej prisilno včlanjena vsa industrijska podjetja.

Zveza bank v Pragi. Na glavni skupščini Zveze bank je bil za predsednika ponovno izvoljen Karel Svoboda, ravnatelj Češkoslovaške agrarne banke, za prvega podpredsednika inž. Jan Dvoraček, glavni ravnatelj Živnostenske banke, za drugega podpredsednika pa Klemens Florijan, gl. ravnatelj Češke industrijske banke v Pragi. Nearijski člani zveze so izločeni, pravi kratka pripomba k temu poročilu.

Nova večina pri Anglopraški banki. Večina delnic Anglopraške banke, ki je bila doslej v rokah države, je prešla sedaj v roke konzorcija, ki je bil že prej vodilno udeležen pri banki. Delnice, ki se nahajajo v rokah nekaterih nearijskih lastnikov (Petcsek iz Ustja) bo prevzel najbrž Schicht. Tudi vodstvo banke bo prešlo v druge roke. Delež angleškega kapitala, ki znaša sedaj okoli 18%, ostane neizpremenjen. — Računski zaključek banke izkazuje v letu 1938 zmanjšanje bilančne vsote od 3.385 na 2.919 milij. kron.

Iz češkega združništva. Dosedanja osrednja revizijska in osrednja organizacijska zveza čeških združ. se bosta združili v eno. Velikonakupna združba vseh združ. in Združenja velikonakupne centrale se bosta fuzionirali tako, da preide združenje v Velikonakupno. Tudi bo prišlo do likvidacije posameznih kreditnih združ. in bo izvedena likvidacija odvisnih združ. Podobno se bo najbrž zgodilo tudi z drugimi združbami in bo ustanovljena enotna organizacija vsega združništva.

Veletrgovci z jajci. Iz Prage poročajo, da je bila na Češkem in Moravskem izvedena popolna arizacija (doselej je bila 50 odstotkov vseh trvdik nearijskih). Nearijski uvozniki, ki so imeli od letnega uvoza 600 vagonov, dodeljenih 300 vagonov, so črtani iz seznamov uvoznikov, ki so upravičeni do uvoza.

Naložbe italijanskega kapitala v kolonijah. Iz Milana poročajo, da je ceniti naložbe italijanskega kapitala (v državnih, poldržavnih in zasebnih gospodarskih podjetjih) v Vzhodni Africi na približno 1 milijarde lir.

Dobave: Stab za utrjevanje v Ljubljani, III. oddelek sprejema do 27. aprila ponudbe za dobavo raznega pisarniškega in ambulantnega pohištva in 10.000 m² jute; I. oddelek do 29. aprila za dobavo 11 strojev za krivine; 1. maja strojev za kljuke; 2. maja strojev za ravnanje železa in priprav za kose, armature in kljuke; II. oddelek do 3. maja za dobavo gum za avtociстерne. — Stab za utrjevanje na Vrhniki sprejema do 28. aprila ponudbe za dobavo betonskih cevi.

Licitacije: Dne 27. aprila bo pri štabu za utrjevanje v Ljubljani licitacija za zgradbo skladišča v Dravljah za avtomobile in druga vozila. — Dne 6. maja bo pri štabu za utrjevanje št. 6 v Mariboru pismena licitacija za dobavo tesanih jelovih gred, jelovih desk in jelovih letvic. — Dne 23. maja bo pri dravski divizijski oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo generalnega popravila II. objekta vojašnice »Vojvode Mišića« v Ljubljani.

Borze

Dne 24. aprila 1939.

Denar

Angleški funt 238 oz. 258

Nemški čeki 13.80

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen na 236,10—239,90. Tudi nemški čeki so ostali neizpremenjeni na 13,70—13,90.

Grški boni so beležili v Zagrebu 81,61—82,31, v Beogradu 81,65—82,35.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 3.434.353 dinarjev, v Beogradu 8.032.000 din.

V efektih je bilo v Beogradu prometa 1.631.000 dinarjev.

Ljubljana — Tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2347,50—2385,50
Berlin 100 mark	1778,62—1796,38
Bruselj 100 belg.	743,50—755,50
Curih 100 frankov	995,00—1005,00
London 1 funt	207,07—210,27
Newyork 100 dolarjev	4406,75—4466,75
Pariz 100 frankov	116,92—119,22
Trst 100 lir	232,95—236,05

Curih.	Belgrad 10.	Pariz 11.8075.	London 20.8675.	New York 447.875.	Bruselj 74.925.	Milan 23.45.	Amsterdam 236.65.	Berlin 178.75.	Stockholm 107.55.	Oslo 104.85.	Kopenhagen 93.15.	Sofija 5.40.	Varšava 84.	Budimpešta 87.	Atene 3.90.	Carigrad 3.60.	Bukarešta 3.25.	Helsingfors 9.20.	Buenos-Aires 103.
--------	-------------	----------------	-----------------	-------------------	-----------------	--------------	-------------------	----------------	-------------------	--------------	-------------------	--------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-----------------	-------------------	-------------------

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 433.50—437.50

v Zagrebu 436 —438

v Beogradu 433.50—435

Ljubljana. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 97,50—98,50, agrarji 57,50—60, vojna škoda promptna 433,50—437,50, begluške obveznice 85—88, dalm. agrarji 85—86, 8% Blerovo posojilo

96—97, 7% Blerovo posojilo 87—88, 7% posojilo Drž. hip. banke 98—100, 7% stab. posojilo 97—98. Delnice: Narodna banka 7.200—7.500, Trboveljska 180—190.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 96—98, agrarji 61 bl. vojna škoda promptna 463—438 (435, 438), begluške obveznice 85—89, dalm. agrarji 84—85 (85), 4% severni agrarji 59,50 do 60, 8% Blerovo posojilo 96 denar, 7% Blerovo posojilo 86—87 (86), 7% stab. posojilo 98,50 blago. Delnice: Narodna banka 7500 blago, Priv. agrarna banka 210—212 (210), Trboveljska 175 do 185, Gutmann 33—36, Sladk. tov. Osijek 90 blago, leis 25 denar, Jadr. plova 360 blago.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 97,50—98, agrarji 58 denar, vojna škoda promptna 433,50—435 (439, 435,25), begluške obveznice 85,25—85,50 (85,75), dalm. agrarji 84 do 84,50 (85,50, 84,50), 4% severni agrarji 58—58,50 (58), 8% Blerovo posojilo 95,50 denar, 7% Blerovo posojilo 86,50—87,25 (87). — Delnice: Priv. agrarna banka 207—209 (210).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet uredni.

Živinski sejmi

Živinski sejem v Skočjanu v okraju Krško, dne 15. aprila t. l. Dogon: 120 konj, 75 volov, 70

krav, 35 telic in 311 prascev. Prodanih: 40 konj, 38 volv, 34 krav, 17 telic in 263 prascev. Cene: voli 1. vrste 5 din, 2. vrste 4 din, telice 1. vrste 5, 2. vrste 4,50, 3. vrste 4 din, krave 1. vrste 4, 2. vrste 3 din za kg žive žive teže. Goveje meso 1. vrste 10 din, 2. vrste 8 din, evinjina 12 din, svinjska mast 18 din za kg. — Vino navadno 10 din in finejše sorte 12 din za liter.

Mariborski svinjski sejem 21. aprila: Na evinjski sejem je bilo pripeljanih 259 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prasiči 5—6 tednov 75—110, 7—9 tednov 110—135, 3—4 mesece 210—290, 5 do 7 mesecev 330—450, 8—10 mesecev 470—510, 1 leto 730—980 din komad; 1 kg žive teže 6—8, 1 kg mrtve teže 8—11 din. Prodanih je bilo 144 svinj.

Živinski sejem v Vačah pri Litiji dne 17. aprila t. l. Cene: voli 4,50—5,50 din, teleta 6,25, krave za pleme 4,50, krave za meso 4 din, telice za pleme 5, telice za meso 4,50, bikli za pleme 5,50, bikli za meso 4,50, ovce 3,25, koze 3,25, svinje za pleme 6,25, svinje za meso 8,50, merjasci za pleme 8, merjasci za meso 6,50, kokoši 12, race 12, gosi 12 din za kg žive teže. Mladi pujski 6 tednov stari 150 din za glavo. — Kmet. pridelki: pšenica 2 din, rž 1,90, ječmen 2, sorčica 1,95, oves 2, koruza 1,50, ajda 2, fižol 3, grah 3,75, krompir 0,80, seno 0,75, korenje sene 32 din, seme od krmske pese 9 din in deteljno seme 17 din za 1 kg. Mleko 1,50 din za liter in sir 20 din za kg.

Naše nagrade

Zastonj bo 29. t. m. razdeljenih

301 bogatih nagrad

v vrednosti nad 150.000 dinarjev

Nagrade so!

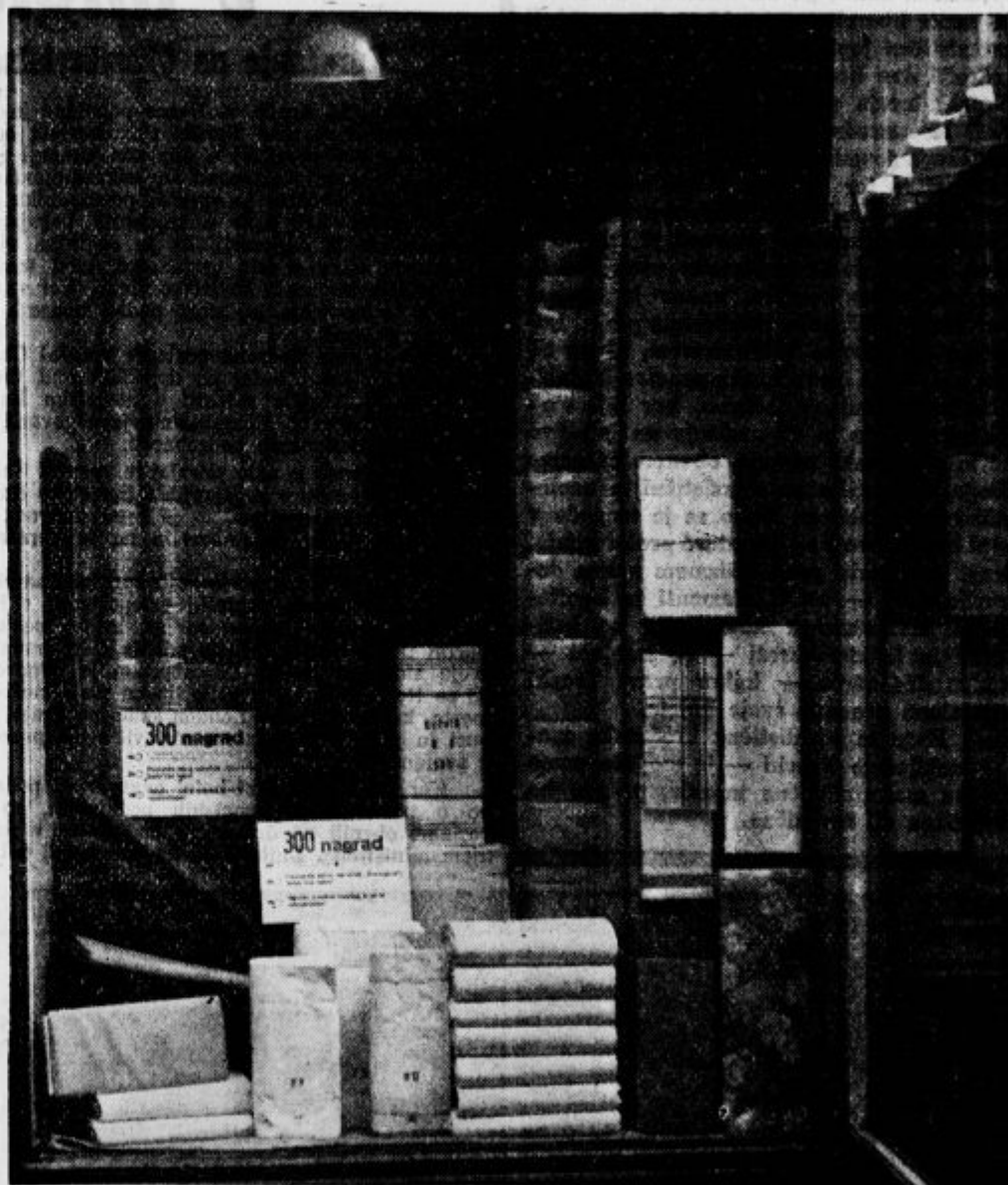
1 motorno kolo Ardie 125 ccm.

1. 1 »Kremžarjevac mlatilnica,	10. 50 knjižnih zbir,
2. 2 šivalna stroja,	11. 50 raznih skupin kuhinjske posode,
3. 5 radijskih aparatov,	12. 50 skupin razne porcelanaste in steklene namizne posode,
4. 4 nevestine bale,	13. 5 zlatih nalivnih peres,
5. 10 moških ali ženskih koles,	14. 50 kosov različnega blaga za obleke, rjuhe itd.,
6. 20 žepnih ali zapestnih ur.	15. 39 raznih drugih nagrad, ki jih bomo še objavili.
7. 4 lepe harmonike,	
8. 5 »Lesce« plugov,	
9. 5 bran,	

Vmes pa še popolnoma brezplačno potovanje v Rim s avtobusom pisarne »Okorn« od 14. do 21. maja t. l.

Do žrebanja imajo pravico:

1. vsi, ki so naročeni na »Slovenca« najmanj že 3 mesece in ki bodo imeli plačano naročnino tudi na dan, ko bo nagradno žrebanje;
2. vsi, ki se nanovo naroče na »Slovenca« za tri mesece in ki bodo plačali trimesečno naročnino do:
 - a) pri vseh naših zastopnikih do srede 26. t. m.;
 - b) pri vseh naših podružnicah v Mariboru, Celju, Ptuj, na Jesenicah, v Kranju, Novem mestu in Trbovljah do petka 28. t. m. opoldne;
 - c) pri upravi v Ljubljani do sobote 29. t. m. opoldne.

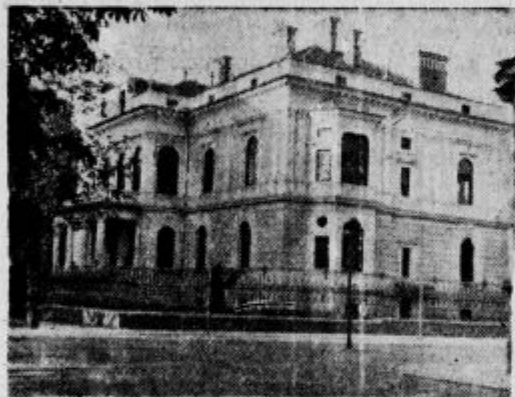
NEVESTINO BALO in bl ago za moške in ženske obleke ter garniture rjuh bo dobavila trdka »MANICA«, Ljubljana, Mestni trg 17. Oglejte si njeno razstavo!

Naročite »Slovenca« takoj!

Sreča bo Vaša!

Gozdu - našemu narodnemu bogastvu večjo skrb!

Maribor, 24. aprila. Gozdovi pokrivajo skoraj 50% slovenske zemlje, ki jo je zato šteti med gozdne pokrajine naše države. Po ne povsem točnih podatkih pokrivajo gozdovi kakih 700.000 ha plodne zemlje. Od teh je 75% last kakih 140.000 posestnikov, kar priča, da o usodi našega gozda odloča kmetijski živelj. Veliko število gozdnih posestnikov v primeri z vso gozdno površino dokazuje, da prevladuje pri nas mala gozdna posest, kar daje našemu slovenskemu gozdarstvu še prav posebno obelježje in bo priča, da je naše gozdno bogastvo v resnici naše bogastvo.

Gozdarska šola v Mariboru.

Po statistiki zaposlenosti v gozdarstvu, lesni trgovini in lesni industriji živi več ali manj neposredno od gozda in njegovega bogastva kakih 250.000 ljudi, torej slaba četrtina vseh Slovencev v dravski banovini, kar je vsekakor uvaževanja vredna številka, ki nam z vso zgovornostjo govori o pomenu našega gozdarstva za naše gospodarsko življenje, o katerem se da mirno reči, da z našim gozdnim bogastvom stoji in pade.

Zanimivo je, kolikšna je zaloga lesa v naših gozdovih. Žal, da točnih podatkov o tem nimamo in se morajo zato strokovnjaki pri teh računih nanašati na podatke, ki so bili zbrani na bivšem avstrijskem štajerskem. Po približnih računih na podlagi podatkov iz avstrijskih gozdov, ki so več ali manj podobni našim, znaša zaloga lesa v naših gozdovih kakih 70 milijonov m³. Pri približni in povprečni ceni stoječega lesa 50 din za m³ bi torej vrednost vse lesne zaloge naših gozdov znašala okoli 3 in pol milijarde dinarjev. Zopet v primeri z avstrijskimi gozdovi znaša letni prirastek v naših gozdovih okoli 1.560.000 m³ lesa, kar prestavlja vrednost 78 milijonov dinarjev.

Vsi površni podatki o površini našega gozdnega zemljišča, številu prebivalstva, ki živi od gozdov in o vrednosti zaloge in delnega prirastka lesa v gozdovih nam priča o pomembnosti gozda ne le za naše gospodarsko, marveč tudi za socialno in kulturno življenje našega naroda. Kljub tej očividni pomembnosti pa je gozd za široko slovensko javnost še vedno velika neznanica, katere važnosti in položaja, v katerem se nahaja, še zdaleka pravilno ne pojmuje.

Kriza našega gozda

Naš gozd je pričel prihajati v kritičen položaj pred kakimi 50 leti, ko se je pričelo krčiti absolutno gozdno zemljišče, ki pomeni tisto zemljišče, na katerem more le gozd biti edina trajna in res donosna oblika izkoriščanja plodnih sil zemlje. Do začetka 20. stoletja so se krčili le gozdovi na relativnih gozdnih tleh, kmalu nato pa je pod vplivom socialnih in gospodarskih razmer našega kmeta in zaradi razvoja lesne industrije in trgovine pričelo prekomerno izkoriščanje, pa tudi krčenje gozdov na absolutnem gozdnem zemljišču,

Zaloga lesa v naših gozdovih predstavlja vrednost treh milijard in pol - Od gozda živi 250.000 Slovencev

70 milijonov. To se pravi, da je znašal primanjkljaj na glavnici naših gozdov 1 in pol milijarde dinarjev. Posledica tega primanjkljaja je tudi izguba na letnem prirastku zaloge lesa, ki znaša 640.000 m³ kar predstavlja vrednost 32 milijonov dinarjev.

Pomanjkljiva gozdarska izobrazba

Tem izgubam, ki so jih povzročile gospodarske in socialne prilike našega narodnega življenja, se pridružuje še pomanjkljiva gozdarska izobrazba večine naših gozdnih posestnikov, katerih nepravilno ravnanje z gozdom krizo našega gozda še povečuje. Po mnenju strokovnjakov o gojenju gozdov pri nas še ni mogoče govoriti. Izjemo tvori le pogozdovanje, ki se normalno opravlja deloma pod vplivom sistematične propagande, spomnimo le na številne dečje dneve za pogozdovanje, deloma pa zaradi pritiska državnih nadzornih oblasti, do katerega jim daje pravico zakon o gozdih. Pa tudi pri pogozdovanju je mnogo, kar ni v skladu z umnim gozdarjenjem. Zadovoljiva je le množina sadik, ki se vsako leto posadi, skoraj vse drugo pa ne odgovarja. Sadike mnogokrat ne odgovarja rastišču, sadike se pokvarijo v času od sprejema do posaditve, v mnogih gozdovih ni predpogojev za dobro rast mladega nasada in plevel, mrčes ter živina, pa sekira, ki le prečesto udarja po še nedozorelem lesu. Škodljivo in nevarno redčijo naše gozdove. Sistematična redčenja so mnogokrat nepravilna, ker se pri njih mnogokrat odstranjujejo tisto, kar je najboljšo, pusti se pa, kar je bolnega in kar ovira lepo rast gozdov. Silno škodljivo je zelo razširjeno klestenje iglastega drevja. V svežih ranah se namreč nase-

Gozdarska šola v Mariboru

L. 1930 je bila pod takratnim ministrom za gozdove in rudnike dr. A. Korošcem odprta Državna nižja gozdarska šola, poleg gozdarske šole v Sarajevu, edina tovrstna strokovna šola v Jugoslaviji, ki je dobila svoje prostore v nekdanjem dvorcu nadvojvode Evgena in poznejšem poslopju

mariborske oblastne samouprave. Ustroj šole je bil v prvih letih tak, da je obsegala eno in dveletno šolo, obe pa naj bi dajale teoretično in praktično strokovno gozdarsko znanje sinovom kmetijskih posestnikov, bodočim kmetijskim gozdnim posestnikom i pripravnikom za državno in zasebno gozdarsko službo. Čeprav imamo v državi tako slabo razvito gozdarsko šolstvo in čeprav je potreba po taki šoli v Sloveniji tako občutna, je morala mariborska šola preboleti marsikateri težak udarec. Že l. 1933 je bila šola ukinjena, takrat pa ji je priskočila na pomoč banovina, ki je prevzela vse osebnostne in materialne izdatke, leta 1937 pa je bila končno ukinjena dveletna šola, pa tudi usoda enoletne šole je še negotova. Popolnoma razumljivo je, da se šola v takih

Šolski gozd in postaja za šolske poizkuse

Gozdarska šola nikakor ne bi hotela biti le tovarna za gozdarske absolvente, marveč bi hotela biti še kaj več. Zato si prizadeva, da bi dobila tudi postaja za gozdne poizkuse, kar bi gotovo imelo ugodne posledice v našem gozdarstvu in bi se v naših gozdovih po sadovih njenega dela gotovo poznala, saj bi bilo treba razna dognanja v inozemstvu prej preizkusiti v taki poskusni postaji. Take postaje imajo tudi drugod, tudi Hrvaška in Srbija jih imata, le Slovenija se še kljub svoji odvisnosti od gozda ni toliko povzpela, da bi dobila za gozdarstvo toliko važno ustanovo.

Prav tako bi bil šoli nujno potreben šolski gozd, ki bi naj bil tako velik, da bi bil življenjska sposobna gospodarska enota v upravi gozdarske šole.

Gozdarski muzej v Mariboru

Mariborska gozdarska šola ima razmeroma bogato šolsko zbirko. Manjka ji le nekaj važnejših učenih pripomočkov, ki bi omogočili nazornejši pouk. Kljub vsemu temu pa ostane za šolo še zelo važno vprašanje gozdarskega muzeja, ki bi naj bil nekaka stalna gozdarska razstava.

Razveseljivo je, da je vprašanje takega muzeja že krenilo z mrtve točke. Pred par dnevi je namreč v Mariboru bila konferenca zastopnikov banske uprave, podružnice šumarskega združenja v Ljubljani, Muzejskega društva v Mariboru in mariborske gozdarske šole, na kateri so razpravljali o ustanovitvi gozdarskega muzeja. Sklenjeno je bilo, da se tak muzej ustanovi in da dobi prostora na razpolago v pokrajinskem muzeju v mariborskem gradu. Strokovno vodstvo muzeja bo imela mariborska gozdarska šola, upravo bo pa vodilo Muzejsko društvo. Muzej bo obsegal sistematsko zbirko iz gozdarstva in lesne industrije. Pomenil bo propagando gozdarstva ter seznanjal javnost z gozdarskimi vprašanji.

Večjo skrb našim gozdovom!

Videli smo, da naš gozd preživlja resnično krizo, ki utegne postati silno nevarna. Spoznali smo pa tudi, da to krizo niso povzročile le gospodarske in socialne prilike našega gozdnega posestnika, marveč tudi njegova pomanjkljiva gozdarska izobrazba.

Vse to nam govori, da je nastopil čas, ko se morajo vsi v poštev prihajajoči faktorji resno oprijeti dela za naš gozd in naše gozdarstvo, ki odločno zahteva nujne pomoči. Kakor smo poudarili, bo predvsem treba resnega dela za dvig gozdarske prosvete, ki bo potem olajšala tudi vse drugo delo, ki ga bo treba opraviti pri nekolikšni spremembi gozdne zakonodaje in ki bo tudi pomagala pri ustvarjanju novega pojmovanja gozda in njegove funkcije v našem gospodarskem življenju in ki se mora bolj ko katero drugo iznebiti gospodarskega in socialnega liberalizma, ki nosi doberšen del krivde za krizo našega gozda.

Zlasti veliko delo bo tukaj morala poleg mariborske gozdarske šole in naših kmetijskih šol opraviti strokovna gozdarska organizacija, ki je doslej za gozdarsko izobrazbo našega gozdnega posestnika mnogo storila, zlasti v zadnjem času ko je začela izdajati svoj »Gozdarski vestnik«, po katerem naj bi kmetijski posestniki kar najbolj segali in se nanj v čim večjem številu naročili.

Pohvalno je treba omeniti skrb dravske banovine za naše gozdarstvo, saj je zanj pri svojih skromno odmerjenih sredstvih mnogo žrtvovala in je samo želela, da bi tudi država storila vsaj toliko. Mnogo hvaležnega dela pri reševanju našega gozda pa bo imela tudi Kmetijska zbornica, ki je najbolj poklicana, da dviga svoj glas za naše gozdove.

Če bo pri vseh teh faktorjih trajno in živo delovala zavest o velikanski vrednosti in neprecenljivem bogastvu, ki ga hrani v sebi naš gozd, če bo v javnosti in med gozdne posestnike prodrla spoznanje o nevarnosti, ki preti s krizo našega gozda in če bo prišlo do vzajemnega vsestranskega sodelovanja za povzdigo našega gozdarstva, bo v kljub vsem težavam mogoče narodno bogastvo v naših gozdovih rešiti in ga ohranjenega izročiti bodočim rodovom.

Kongres Kristusa Kralja

Nekaj nujno potrebnih pojasnil

2. Zakaj v Ljubljani?

Ali ni za to premajhna, preneznatna? — Pa res!

Stoji, stoji Ljubljana, Ljubljana dolga vas... Vas? Da! V Vodmatu, na Viču, v Šiški, v Dramljah še stoji koroček. Ta tako značilen znak slovenskih vasi. Zares vas! — A tudi mesto! Nebo-tičnik, ki ga nima skoraj nobeno mesto Srednje Evrope, je danes naš kraj tega mesta. V njegovi okolici orjaške palače, ki bi delale čast vsakemu vlemestu. In v ničemer nečemo zaostajati za drugimi velikimi mesti. Če nismo še tako veliki kakor drugi, pa na prste stopamo, da bi bili večji. V vsem iščemo časti svojega mesta. Omnia ad maiorem Ljubljane gloriam. S kakim ponosom poročajo listi o vsakem novem napredku Ljubljane! Ali naj ne bo tudi kongres ad maiorem Ljubljane gloriam?

Človek — pravijo — je toliko star, kolikor se starega čuti. Z istim pravom lahko rečemo: Človek je toliko močan ali toliko velik, kolikor se močnega ali velikega čuti. — Če pa nismo še

dosti veliki, pa na prste stopimo, da nas bo svet videl! Ali ne bo res svetoven kongres našega mesta takorekoč povečal? Da se bo vsaj večje zdelo, kakor je? Da nas bo svet, ki nas sicer ali ne vidi ali prezira, vsaj videl! — Ali naj mar rajši sami sebe v nič devajemo? Saj mi nismo za to! Kar skrijmo se, da svet ne bo vedel, da smo tudi za kaj!

Ali ne služimo domovini najbolje, če jo skušamo povečati?

Mož se ne meri od peti do temena, ampak po tem, kako visoko ima čelo. »Veliki« možje niso bili vselej veliki. Tudi za mesta bi lahko veljalo isto merilo. Če nimajo veliki po hišah in ulicah — hodimo veliki po delih!

Če bi prišlo v Ljubljano le 100, ali tudi le 50 razboritih mož iz raznih narodov, ki bodo tukaj temeljito razmišljali in razpravljali, kaj nas storimo, da obvarujemo človeštvo propada, bi bilo še samo to veliko delo.

Ali se bo Ljubljana takega odličnega dela branila? Ne, častno ga bo sprejela!

Pozor!

Dne 29. aprila t. l. ob otvoritvi zagrebškega velesejma bo

izšla posebna številka »Slovenca«, ki bo posvečena Zagrebu.

Naklada te številke bo podvojena. Oglase za zagrebško šte-

vilko »Slovenca« sprejemamo do 28. t. m. popoldne pri upravi v Ljubljani.

Oglase pa tudi lahko naročite pri vseh naših zastopnikih, podružnicah po Sloveniji in pri vseh oglasnih zavodih po Jugoslaviji!

Oglašujte v »Slovencu«, ki je vodilni in daleč najbolj razširjeni dnevnik Slovenije!

ljujejo razne glivice, kar povzroča gnitja, ki povzročajo mnogo škode.

Tudi varstvo naših gozdov še ni doseglo prave višine. Pogosti požari, ki jih povzročajo pastirji, čestokrat gozdni delavci in takozvani »turisti«, škode, čeprav je v tem oziru že mnogo boljše, povzroča gozdni mrčes, mnogo škode pa povzroča tudi veter, ker se pri sečnjah premalo ozira na varnost gozda pred vetrom. Tako nezadostno var-

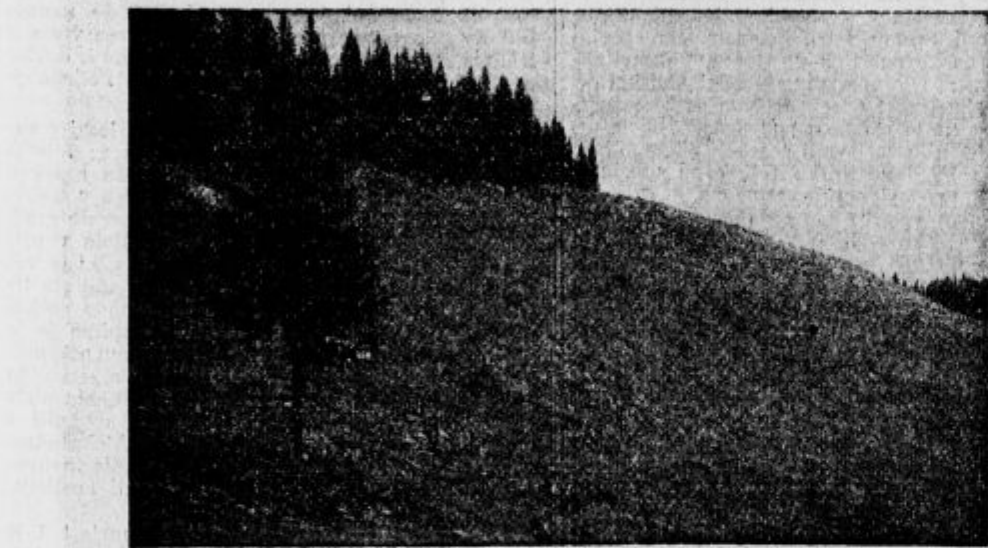
razmerah in v taki negotovosti ni mogla tako organizirati, kakor bi bilo želeli in kakor bi bilo v interesu našega še razmeroma primitivnega kmetijskega gozdarstva.

V času obstoja te naše edine gozdarske šole so se pojavljali predvsem na merodajnih mestih v Belgradu mnogi glasovi o nepotrebnosti šole in navajali vsi mogoči razlogi, ki bi naj opravičili mačehovsko ravnanje z njo. Njeno dosedanje delovanje pa je ovrglo vse te pomisleke in dokazalo njeno življenjsko moč in potrebnost. Zlasti se je poudarjalo, da se bo s šolo ustvarjal gozdarski proletarijat, ki ne bo mogel dobiti zaposlitve. Dejstva govorijo o tem povsem drugače. Vsi absolventi te šole so zaposleni ali doma na posestvu ali po drugih gozdarskih službah. Res pa je, da bi bilo treba izpremeniti zakon o gozdih, ki pozna v javnih službah le gozdarje-inženirje, in gozdne čuvaje, katerim po zakonu zadostuje — pismenost. Taki čuvaji brez gozdarske izobrazbe pa gotovo ne morejo biti sposobni za resnično strokovno delo v gozdovih. To dejstvo je menda tudi prisililo ministra za šume in rude, da je v letošnji proračunski debati moral ugotoviti, da režija v državnih gozdovih ne posluje zadovoljivo in da ni dosegla pričakovanih uspehov. Ne le naše zasebno gozdarstvo, zlasti kmetstvo, marveč tudi pametno gospodarjenje v državnih gozdovih zahteva strokovno izobraženo gozdarsko osebje, ki ga vzgaja mariborska gozdarska šola.

Čestokrat je tudi slišati glasove, da gozdarska šola ne spada v Maribor in da jo je treba prenesti nekam na podeželje v gozd. Taki ugovori pa dokazujejo popolno nepoznavanje razmer in nerazumevanje potreb gozdarskega šolstva, saj mora šola vendar biti v kraju, ki pri najmanjših stroških nudi največ različnih učnih objektov. In

stvo naših gozdov povzroča mnogo škode in jemlje mnogo dohodkov zlasti kmetijam, na katerih je najmanj gozdnega varstva, predvsem zaradi premajhne gozdarske izobrazbe. Tudi preizkoriščanje naših gozdov je deloma posledica premajhne strokovne gozdarske izobrazbe, ki tudi pri uničujo mnogo stelje in mladih kultur, pa tudi divjad povzroči precej škode. Še vedno mnogo predelavi lesa, izmeri lesa pri lesni trgovini povzroča velike izgube.

O upravi in oskrbi gozda je mogoče govoriti le pri veleposestniških gozdovih, katerim je zakon o gozdih posvetil svojo skrb. Kmetički gozdovi so iz skrbí gozdnega zakona izpadli in so zato ostali brez strokovne uprave in oskrbe. Vsi ogromni zneski, ki so bili žrtvovani za gozdarsko šolstvo, so prišli v dobro le velikim gozdnim posestvom, kmetički gozdni posestniki pa ni od njih imel nobene koristi. Zato pa tudi ni skoraj govora o oskrbi kmetičkih gozdov, ki so samo izkoriščani, vanje pa se nič ne vlaga. Razveseljivo je, da se te razmere sedaj občutno izboljšujejo, ker se pač tudi kmetijskega gozdnega posestnika loteva strah za zaklade, ki jih hrani gozd. Zato pa je prav posebno v teh časih, ko zavest o potrebi pravilne oskrbe gozdov med kmetijskimi posestniki prodira, potrebna večja gozdarska izobrazba našega kmetijskega ljudstva.

Iz posekanega gozdnega zemljišča nastaja puščava

kar je dovedlo do nevarne krize našega gozda, ki nosi v sebi nevarno kalí propada našega gozdarstva in z njimi nevarnost za naše celotno gospodarsko življenje, ki je bistveno odvisno od našega gozdnega bogastva, od njega pravilne nege in pravilnega izkoriščanja.

Da je naš gozd v resnici padel v krizo, naj nam potrdijo naslednje ugotovitve. Po računih strokovnjakov ima kakih 134.000 kmetij le toliko gozda, da krijejo le domačo potrebo po lesu in drugih gozdnih pridelkih. Pregledi teh gozdov pa pričajo, da so tudi iz njih dajali lesne industriji in trgovini, čeprav bi po zakonih umnega gospodarjenja mogli dajati le les za domačo potrebo. Mnoge kmetije so najemale posojila proti 5 do 10% obrestim, ki so jih vračale z denarjem, ki so ga dobile iz gozda, ki pa pri pravilnem in dopuščenem izkoriščanju donosno le 2 do 2 in pol odstotka. Tudi to nesorazmerje med obrestmi posojil in rednim donosom gozda je pripomoglo, da je bila sečnja v gozdovih prevelika in da so posestniki segli ne le po letnem prirastku gozdov, marveč tudi po glavnici. Posledica tege je, da današnja zaloga v gozdovih ni tako velika, kakršna bi morala biti po produktivnosti gozdnih rastišč Slovenije. Normalno bi moralo v naših gozdih biti okoli 100 milijonov m³ zaloge lesa, v resnici pa znaša zaloga, kakor smo že omenili, le

Premiera
glasbenega
večelilma

Andaluzijske noči

Kraljica španske pesmi in plesa IMPERIO
ARGENTINA kot CARMEN.

Ta tilm predvajal se boše danes in v sredo v španski — v četrtak in petek v nemški verziji.

Droblne novice

Koledar

Torek, 25. aprila: Mirko, evangelist; Ermin, mučenec.

Sreda, 26. aprila: Varstvo sv. Jožefa, Mati božja dobrega sveta. Prvi krajec ob 19.25. Herschel napoveduje dež.

Novi grobovi

† V Kamniku je umrla v starosti 70 let ga. Kunigunda Novakova, vdova po pekovskem mojstru in posestnici na Sutni. Bila je dobra in blaga žena. Pokopani so jo v ponedeljek popoldne ob veliki udeležbi občinstva na kamniškem pokopališču na Zahaj. Naj počiva v miru! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Osebnostne novice

— Novi armadni general. Za poveljnika III. armadne oblasti v Jugoslaviji je imenovan divizijski general g. Peter Nedeljkovič. Sedež te armade je v Skoplju. General Nedeljkovič je dobro znan Slovincem, ker je dalj časa služil kot polkovnik in potem kot divizijski general v Ljubljani. General Nedeljkovič je bil rojen dne 9. avgusta 1872 v Zaječaru, kjer je študiral tudi gimnazijo, v Belgradu pa vojno akademijo. Najprej je bil imenovan za konjeniškega podporočnika, nato pa je napredoval in je dovršil tudi višjo vojno akademijo. Udeležil se je obeh balkanskih vojn in svetovne vojne. Po umiku srbske vojske iz Srbije se je umaknil tudi on na otok Krk. Nato pa se je udeležil bojev na solunski fronti. Po vojni je postal polkovnik v Ljubljani, leta 1936. pa je bil imenovan za divizijskega poveljnika v Ljubljani. Nato je bil imenovan za poveljnika jugoslovanske konjenice, sedaj pa za armadni generala. General Nedeljkovič je bil v ljubljanskih krogih zelo popularen in njegova gospa je iz ugledne slovenske družine Heinricharjev. K novemu imenovanju čestitam!

— Poroka. V ponedeljek se je poročil vseučiliški docent g. dr. Vladimir Murko z gđc. Marto Zupanc. Ženin, znani strokovnjak za finančne vede, je sin g. vseučiliškega profesorja dr. Matija Murka, predsednika Slovenskega zavoda v Pragi ter znanega učenjaka svetovnega imena, nevesta pa je hčerka inženjerskega g. Karla Zupanca iz Sevnice. Novoporočencema želimo veliko blagoslova in sreče!

— Gospodje duhovniki, ki nimajo naročene »Vzajemnosti«, naj — če že niso storili — to takoj sporočijo pisarni za kongres Kristusa K.r.c., ali pa škofiškemu ordinariatu, da se jim dopolnje tvarina za govor prihodnje in naslednjih nedelj kot priprava na kongres.

— Ban dravske banovine dr. Marko Natlačen ne bo sprejemal strank v petek, 28. aprila, in v torek, 2. maja, ker bo uradno odsoten.

— Komisija za nove učne načrte ljudskih šol se sestane v prihodnjih dneh v ministrstvu prosvete v Belgradu. Iz Slovenije sta v to komisijo imenovana prof. Gustav Šilih z učiteljskega v Mariboru in dipl. šol. nadzornik Ernest Vranec iz Maribora. Oba sta znana pedagoška pisatelja. Vranec je pred leti predložil ministrstvu dva vzor- na učna načrta, ki sta v Belgradu izšla v tisku. V hudi konkurenci je — kot Slovenec — prejel prvo nagrado; lani pa je v ministrstvu opravil kot prvi nadzornik izpit z odličnim uspehom. Želimo, da bi prizadevanja po novodobni šoli bila v polni meri upoštevana v novem vseslovenskem učnem načrtu za 8-razredno ljudsko šolo.

— Zveza mest kraljevine Jugoslavije. Upravni odbor Zveze mest je imel te dni v Petrogradu sejo, katere so se udeležili ljubljanski, zagrebški in belgradski župan in delegati vseh v zvezi včlanjenih mest. Na seji so sestavili dnevni red za kongres Zveze mest, ki bo v Belgradu od 15. do 18. junija. Ljubljanski župan g. dr. Juro Adlešič je poudarjal potrebo, da se izda pravilnik o mestnih grbih in zastavah in da se čim tesneje sodeluje z mesti balkanskih držav, posebno z bolgarsko zvezo mest. Zveza je ustanovila sklad, iz katerega se bodo plačevali stroški delegatom Zveze, ki bodo potovali na mednarodne konference in na druge mednarodne prireditve. Tudi stroški za ti-

Danes premiera!
Živi mrtvec
Nuits de feu

skanje monografij posameznih mest se bodo plačevali iz tega sklada.

— Pri zaprtju, molnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« gorenice.

— Društvo upokojenih učiteljev za dravsko banovino je imelo te dni v Ljubljani svoj občni zbor, na katerem so odborniki podali poročila o delovanju društva za preteklo leto. Društvo ima predvsem človekoljubni namen v medsebojnem podporanju članstva, oziroma dedišev le-teh in je v preteklem letu izplačalo posmrtnin do 50.000 dinarjev. Posmrtnina se postavnim dedišem izplača takoj in znaša 2000 din. Občni zbor je potekel v pravem tovariškem razpoloženju. Daljši je bil razgovor zaradi novega pravilnika o takih človekoljubnih ustanovah. Društvo ima okrog 370 članov. Za vsak smrtni primer se plača 6 din. K društvu lahko pristopi vsak državni upokojenec, upokojenka in žene upokojencev. Vsi, ki še niso včlanjeni v tem društvu, so vabljeni, da takoj pristopijo.

— Pozivamo vse nesamostojne zobotehniške dravske banovine, ki še niso vpisani v organizacijo, da glasom uredbe z zakonske močjo v roku 8 dni pošljejo prijave s kopijo učnega spričevala na društveno tajništvo: Ljubljana, Vegova ul. 8.

— Smernice »Luč iz Nazaret« dr. Jeršeta bodo v kratkem pošle. Opozarjamo gospode duhovnike, da si jih pravočasno naročijo. Samo še nekaj izvodov je na razpolago. Cena broš. 35 din, vez. 42 din. Naročila: Dr. Jože Jerše, Ljubljana, stolno župnišče, ali v Misijonski tiskarni: Groblje, p. Domžale, in pa v Jugoslovanski knjigarni in Ljubljani.

Tabor Kmečke zveze v Celju v nedeljo, 30. aprila 1939

Devetdesetletnica kmečke osvoboditve
Slavnostni kmečki sprevod
Kmečko zborovanje pri Sv. Jožefu
Zgodovinska igra na prostem:
»Slovenskega kmeta povest«...

Vsi kmečki ljudje vabljeni!

— Enodnevni krožni izlet po Slovenskih gorah priredi dne 7. maja Društvo prijateljev Slovenskih gor. Prijave in informacije v vseh biljetarnicah »Putnika«.

— Organizirani posestniki so zborovali. Preteklo nedeljo je imelo Društvo posestnikov novih hiš v Ljubljani svoj redni občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Kos in tudi podal predstavitveno poročilo. Društvo se že tri leta in pol trud- se za podaljšanje davčnih olajšav od 10 na 20 let za nove hiše v Ljubljani priključenih občinah. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je v letu 1938 pristopilo 29 novih članov, umrlo jih je 11, odstopilo pa je 6 članov. Odbor je imel 10 sej in je sklical 18 sestankov po raznih krajih. Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 9776 din in nekoliko manj izdatkov. Sledile so volitve in je

bilo izvoljenih osem odbornikov z g. Kosom kot predsednikom. Članarina ostane stara. Po tem občnem zboru je bil občni zbor »Zveze posestnikov novih hiš za dravsko banovino«, ki so se ga udeležili delegati iz Ljubljane in Kranja, ostala društva pa so poslala pismene pozdrave in izjave, da se že naprej strinjajo s sklepi, ki bodo sprejeti na tem občnem zboru. Poročila so bila zelo kratka, ker so delegati prisostvovali že društvenemu občnemu zboru. Odbor zveze je po večini isti kakor za ljubljansko društvo.

— Pozivam vse diplomirane sestre negovalke, ki so absolvirale strokovno šolo v Ljubljani, bivačice v dravski banovini, da pošljejo zaradi nadaljnjega poslovanja svoj natančen naslov na: tajnica organizacije s. Ljuba Paj, Ljubljana, Cesta na Rožnik 1.

— Hitro, hitro čas beži... Letos ne pozabite na priljubljeno binkošno romanje k Materi Božji na Trsat, združeno s prijetnim izletom z ladjo po morju v prelepo Malinsko na otoku Krku (v tehnični izvedbi Tujskoprometne zveze). Priglasite se takoj romarskemu vodstvu, da boste pravočasno dobila brezplačna navodila, ker bo po 5. maju višja cena. Kdor pa želi iti v Italijo (na Reko in v čudovito lepo Opatijo) pa mora biti pripravljen do 28. aprila. Nobeno izmed dosedanjih enajstih romanj na Trsat ni imelo tako lepega sporeda kakor letošnje. Javite torej svoj naslov po dopisnici upravi »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Od Voljnika do Slovenske Bistrice sem v soboto izgubil rezervno kolo od tovrstnega avtomobila. Najditelja prosim, da ga proti visoki nagradi vrne, ali javi na naslov: Martin Hartman, sofer, Črnuče 113, p. Ježica pri Ljubljani.

— Udobno 8-dnevno potovanje po Italiji s tridnevni bivanjem v Rimu od 14. do 21. maja. Informacije daje in prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Frančiškanska ulica, telefon 22-50.

— Prav sedaj, ko prehajamo iz ene letne dobe v drugo, je treba negovati kožo, pri tem vam nudi velike prednosti CIMEAN krema za kožo!

— Vlom. Posestnik Franc Kraus v Slovenski vasi pri Kočevju je imel preteklo soboto zjutraj neljubega gosta, ki ga je olajšal za 1000 din. Tat se je moral že v petek zvečer skriti na podstrešju. Ko je v soboto zjutraj odšel Kraus po opravkih od doma in je ostala doma samo njegova žena, je tat smuknil s podstrešja v sobo, kjer je iz omare ukradel 1000 din. Krausova žena je čula ropot in je stopila v sobo. Tat pa je na Krausovo podrl omaro in pobegnil.

— Strašen samomor. V Dobovi pri Brežicah se je z lovsko puško ustrelil železničar Ivan Cvetkovič, ki je bil v železniški službi v Brežicah. Zjutraj je s svojo ženo grabil listje v gozdu. Okrog devetih pa je dejal ženi, da se ne počuti dobro in ne more več delati. Šel je proti domu. Med potjo se je ustavil v dveh gostilnah, v prvi je izpil dva vrčka piva, v drugi pa tri desetinke litra vina. Nato se je oglašil v neki trgovini in prosil trgovca, naj mu posodi lovsko puško, češ da ima doma mnogo podgan in jih bo postalreljal. Trgovcu mu je verjel in izročil puško. Okrog dveh popoldne se je vrnila domov Cvetkovičeva žena. Skozi steklena kuhinjska vrata je vsa prestrašena zapazila, da sedi v kuhinji njen mož ustreljen. Takoj je obvestila orožnike, ki so morali s silo odpreti vrata v kuhinjo. Cvetkovič je držal v roki puško, naperjeno proti sebi. Gornji del glave je bil razstreljen. Cvetkovič je v puškino cev nalil vode, tako da je strel učinkoval naravnost strahotno. Pred smrtjo je napisal na listek z velikimi črkami: Adijo mamica, adijo Branka, adijo sinek moj. Vas ljubi zadnji moment, atek. Kaj je gnalo Cvetkoviča v smrt, še ni točno znano. Širijo se pa najrazličnejše vesti.

Po državi

* Velika razstava hrvatske religiozne umetnosti. Hrvatsko društvo umetnosti pripravlja veliko razstavo hrvatske religiozne umetnosti v Zagrebu. Razstava bo pokazala najvažnejša umetniška dela religiozne značaja v Hrvatski, Dalmaciji, Slavoniji, Vojvodini, Sremu, Istri, Bosni in Hercegovini od starokrščanske dobe pa do danes. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel zagrebški nadškof dr. Stepinac. Dalmatinski odesk društva se že marljivo pripravljajo na to razstavo pod predsedstvom dr. Iva Tartaglie in je že izvolil poseben odbor, ki bo poskrbel, da bo dalmatinska religiozna umetnost na zagrebški razstavi dobro zastopana.

* Zanimiva odločba zagrebškega kasacijskega sodišča. Kasacijsko sodišče v Zagrebu je te dni obravnavalo zanimiv pravni primer. V sporu tožitelja L. proti bratoma T. zaradi neke terjatve je bil odrejen narok za ustno razpravo določenega dne ob 11 dopoldne. Tožitelj pa ni prišel k razpravi v določenem času, naker je sodišče izdalo sodbo zaradi izostanka. Proti tej sodbi je tožitelj zahteval povratek v prejšnje stanje, češ, da ura na sodišču ni šla točno in da je bila naprej za celih 15 minut. Zadeva je slednjič prišla pred kasacijsko sodišče, ki je izdalo načelno odločbo, po kateri je za začetek neke razprave pred sodiščem mero- dajna ura na sodišču, ne pa ura stranke in pa da neskladanje ure interesirane stranke z uro na so- dišču ne predstavlja nepredvidenega dogodka, za- radi katerega bi bilo mogoče zahtevati povratek pravde v prejšnje stanje.

* Dubrovnik je poln tujcev. Samo Nemcev je v Dubrovniku okrog 3000. Vsi hoteli so nabito polni, prav tako tudi zasebni penzionji in sobe. Novi obiskovalci imajo zaradi tega velike težave pri iskanju stanovanja, kajti vse sobe se morajo rezervirati vnaprej. Junija bo dograjen v Dubrov- niku hotel »Excelsior«, ki bo imel nad 100 sob.

* Namesto večje zgradbe, baraka. Hrvatsko narodno gledališče v Zagrebu bi nujno potrebo- valo večjo zgradbo, v kateri bi bile opravljene ku- lise, dekoracije in urejeni slikarski ateljeji in raz- ne delavnice. Doselej je gledališče te stvari nepre- stano selilo iz ene zasebne hiše v drugo. Pred kratkim pa je uprava gledališča stavila mestnemu načelniku v Zagrebu predlog, po katerem naj bi mestna občina zamenjala veliko gledališko zemlji- šče na Samoborski cesti za manjše zemljišče kjer- koli, na katerem pa bi mestna občina zgradila gle- dališko zgradbo za zgornj omenjene namene. Mest- na občina pa je ta predlog odbila in zato se je gledališka uprava zdaj odločila, da bo zgradila na- mesto dostojne hiše navadno barako za 150.000 di- darjev.

* Strežnik dvigala padel skozi odprtino. V za- grebškem hotelu »Palace« se je v soboto ponoči pripetila huda nesreča. 14 letni strežnik pri dvi- galu Mato Milinovič iz Like je v tretjem nadstrop- ju odprl vrata dvigala in hotel stopiti v kabino.

Ljubljana, 25. aprila

Gledališče

Drama. Torek, 25. aprila: Zaprtje. — Sreda, 26. aprila: »Živi mrtvec«. Red A. — Četrtek, dne 27. aprila: »Upniki, na planje izven Globoko zni- žane cene od 14 din navzdol (poslednjič v sezoni). — Petek, 28. aprila ob 15: Kaj je resnica. Izven. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah od 14 din navzdol.

Opera. Torek, 25. aprila: Vse za šalo. Red B. — Sreda, 26. aprila: Falstaff. Red Sreda. — Če- trtek, 27. aprila ob pol 20: Lohengrin. Red Če- trtek. — Petek, 28. aprila: Akademija ljublan- skega Sokola.

Radio Ljubljana

Torek, 25. aprila: 11 Solaška ura: Pomen trez- nostnega tedna za mladino (g. Vojko Jagodič) — 12 Operni napravi (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Kmečki trio — 14 Napovedi — 18 Pester spored Radij. orkestra — 18.40 Temeljna ideja religiozne miselnosti: Sivarstvo (g. ured. Fr. Trsteglav) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Narodni pokret v Dalmaciji (1860—1870, dr. Lujo Vojnovič, Bgd) — 19.50 Deset minut zabave (g. Fr. Lipah, član Nar. gled.) — 20 Plesi in slav- nostni zvoki iz treh stoletij (plošče) — 20.20 Ant. Leskovec: Vera in nevera, drama v 3 dej. (člani radijske igral. družine) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Veseli zvoki, igra Radij. orkester.

Drugi programi

Torek, 25. apr.: Belgrad: 20 Kitare, 20.30 Nar. pesmi, 21 Zab. koncert, 22.15 Sonate — Zagreb: 20 Opera — Bratislava: 20.30 Ork. koncert, 22 Ko- morna glasba — Solija: 19.30 Ork. koncert, 20.55 Ruske romane — Varšava: 19 Zabav. koncert — Budimpešta: 19.20 Arje, 22 Violina, 23 Jazz — Trst-Milan: 17.15 Ples. glasba, 21 Simf. koncert — Rim-Bari: 20.30 Wagnerjeva opera »Siegfried« — Dunaj: 20.10 Nar. glasba — Berlin: 20.15 Opera — Hanubrg-Köln: 20.30 Ples. večer — Beromünster: 19.40 Ples. glasba, 20.25 Ork. koncert, 21.20 Švic. skladatelji — Strassbourg: 20.30 Simf. koncert.

Prireditve in zabave

Za koncert APZ v petek, 28. t. m. v Unlonu ob 20 se dobe vstopnice po znanih mladinskih cenah samo po ravnatelstvih sred. šol. Za ostalo občinstvo pa na univerzi v vratarjevi loži dnev- no od 8—12. Cena od 15 din navzdol.

Predavanja

Frančiškanska prosveta M. O. v Ljubljani bo drevi ob 8 zaključila letošnjo sezono z zanimivim skioptičnim predavanjem, ki ga bo imel dr. p. Ro- man Tominec pod naslovom: »V Šmihel« pa »no kajzico imam«. Sodeluje pevski kvartet »Fante na vasi«. Enotne cene po 3 din, v predprodaji v pisarni »Pax et bonum«.

Pod okriljem Prirodoslovnega društva preda- va danes v mineraloški predavalnici univerze g. univ. prof. dr. in. J. Kavčič »O specialnih ce- mentih«. Začetek ob 18.15.

Sestanki

Ljubljanska podružnica »Bran-i-borac« ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek, 8. maja ob 20 v sejni dvorani ljubljanskega magistrata.

Šmarnogorsko okrožje ima drevi ob 8 sejo v samostanski dvorani v Spodnji Šiški. Važno in strogo obvezno za vse odbornike!

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Ma- rijin trg 5; mr. Kural, Gosposvetska c 4 in mr. Bohinec ded., 31.

Poizvedovanja

Naočnike z etuiom sem našla na Celovski c. kjer je nalepljen »Slovenec«. Dobe se v trgovini Bizjak, Celovška cesta 71.

Toda kabina je bila v pritličju in tako je dečko strmoglavil skozi odprto dvigala tri nadstropja globoko. Pri tem je dobil tako hude poškodbe po vsem telesu, da je malo upanja na njegovo reši- tev. Po mnenju hotelških uslužbencev je moralo biti dvigalo pokvarjeno, kajti sicer bi se vrata v tretjem nadstropju sploh ne mogla odpreti, dokler ne bi bilo za njimi kabine dvigala. Policija je uvela preiskavo.

* Katastrofalen trk dveh motornih ladij v sn- šaskem pristanišču. V soboto zvečer okrog 7 je iz sušaškega pristanišča odplula italijanska motorna ladja »Maria della Grazie« proti Riminiju v Italijo. Ladja je bila natovljena s 14 vagoni lesenih grad- benih delov. V istem času pa je prihajala v pri- stanišče naša motorna ladja »Marija K.«, ki je vol zila 12 vagonov cimenta iz Vranjice. Ladji sta tr- čili, pri čemer se je naša ladja tako hudo poško- dovala, da se je pričela potapljati. Kapitan jo je dal hitro zapeljati proti Aleksandrovcu pristani- šču, kjer se je v kratkem času potopila. Posadka se je rešila. Potopivša ladja in tovor cimenta nista bila zavarovana. Ladjo bodo morali dvigniti z morskoga dna, kajti sicer bo koner Aleksandro- vega pristanišča, kjer se je ladja potopila, neupo- raben. V ponedeljek je pričela delovati komisija, ki bo ugotovila krivdo pri trčenju.

* Ubičajec se je sam prijavil. Januarja t. l. je bil v vasi Crkvena pri Belovarju zahrbtno umo- ren kmet Franjo Gunjec. Ko se je Gunjec uprav odpravil zvečer spat, je neznanec odprl vrata spalnice in ubil Gunjca s strelom iz lovske puške. Sum je padel na pokojnikovega bivšega hlapca Dragutina Okroču, ki ga pa niso mogli najti. Šele zdaj se je ta zločin pojasnil. K preiskovalnemu sodniku Steinerju v Bjelovarju je namreč prišel Okroč in povedal, da je on ubil Gunjca, in to za- radi tega, ker mu ni hotel izplačati zaslužka.

Anekdota

Zena angleškega pisatelja Walterja Scotta je bila nekega dne neutolajljiva. »Poslušaj,« je po- tožila svojemu možu, »jaz bom morala enkrat naše otroke temeljito nabunkati!« — »Kaj pa se je zgo- dilo, draga moja?« — »Pomisli, Walter, ti nepridri- pravi so naredili na moji šivalni mizi strašen ne- red. Tudi ena reč ni več na svojem mestu. Človek mora obupati. Kar jokala bi od jeze.« — »Ali ženka,« jo miri Scott, »tega niso naredili otroci, ampak jaz.« — »Ti?« — »Da, jaz!« — »Za božjo voljo, zakaj pa?« — »Hotel sem ti vrniti nemlo za nedrago. Ker si ti »pospravila« mojo pisalno mizo, sem čutil nujno potrebo, da na enak način naredim red na tvoji šivalni mizi.«

»Meni gre vse narobe v življenju. Hotel sem hčerkin roko — pa sem dobil očetovo nogo.«

Ban dr. Natlačen - častni meščan škofjeleški

Danes na sv. Marka dan, ko naš ban praznuje svoj god, se bo pri njem oglasila deputacija iz Škofje Loke in mu v imenu Ločanov izročila diplomno čast- nega meščanstva. Diploma ni izdelana kot elika za na steno, ampak ima obliko albuma. V fino usnje je uvezanih pet listov. Na prvem listu se blesti med ornamentami iz stiliziranih nageljinov tale pozdrav:

Starodavno mesto Škofja Loka
Vas, naš ban slovenski,
vdanostno pozdravlja,
Vas, meščana častnega, proslavlja.

Na drugem listu je v okrašenem krogu akvarelna slika Škofje Loke. Tretji list je prava diploma. Na vrhu stoji mestni grb. V okviru narodnih ornamen- tov je pa v originalnih črkah lepo razvrščeno besed- ilo, ki pove, da so zastopniki mestne občine na seji dne 23. marca 1939 iz hvaležnosti soglasno izvolili go-

Škofjeleški mestni grb
(Ornament iz albuma.)

Spoda bana za častnega člana mesta Škofje Loke. Podpisana sta župan in njegov namestnik. Na nasled- nji strani je krassen ornament, šopek stiliziranih na- geljinov in datum: V Škofji Loki, na dan sv. Marka 1939. Na zadnjem listu je pa napis, da je diploma na- risala m. Justina Višner, uršulinka loškega samosta- na in loška rojakinja.

Gospoda bana na Škofjo Loko že leta in leta ve- žejo prav prijateljske vezi. Ko je bil se predsednik naše mladinske organizacije, je večkrat prišel med Ločane, pri katerih je vedno našel mnogo vnetih so- delavcev in prijateljev. Kot vodja občnega odbora je očetovsko skrbel za Loko. V letih preganjanja se je večkrat oglašil med njimi, prereševal težave, bo- dril in tudi sam našel v množici zvestih zanosov za skupno borbo. Odkar pa kot ban načeluje vsej Slo- veniji, rad in izdatno podpira vse važnejše akcije v mestu in okraju. O tem pričajo nove mostovi, regu- lacije, ceste, nove šolele stavbe. Pomagal je Ločanom, da so dosegli svoj okraj. Tudi za kulturne razmere Ločanov zelo skrbi. Pod njegovim pokroviteljstvom so naredili obrtniki iz vsega okraja impozantno raz- stavo, pomaga raznim društvom, zelo je naklonjen novemu mestnemu muzeju, omogočil je odkrivanje starih umetnin v Crngrobu in na Trati itd. Poleg teh in mnogih drugih posebnih zaslug za mesto in loški okraj pa Ločani visoko cenijo vsestransko delo g. ba- na za procvit slovenske domovine in so mu kot pravi Slovenci hvaležni za vse, kar je že storil za slovensko splošnost in za ljubljeno državo Jugoslavijo.

Ko danes g. banu čestitamo za njegov god in spet ob novem častnem občanstvu, pa čestitamo tudi Ločanom, da smejo takega moža šteti za svojega so- meščana.

LJUBLJANA

Prisrčna akademija RK

V proslavo »Dneva naraščaja Rdečega križa« je naraščaj RK ljubljanskih srednjih, meščanskih in ljudskih šol priredil v nedeljo dopoldne ob pol 11 v frančiškanski dvorani že kar tradicionalno akademijo, na kateri se nam je predstavila s pestrim in skrbno izbranim sporedom mladina skoraj vseh ljubljanskih šol. Prireditelj so pooblastili s svojim obiskom prosvetni inspektor g. prof. Silvo Kranjec, predsednik sekcije naraščaja RK ravnatelj Osana, referent za meščanske šole g. Rudolf Wagner, številni profesorji in učitelji ljubljanskih šol in drugi vzgojitelji. Dvorana, v kateri je prevladovala mladina, je bila nabito polna.

Spored akademije je obsegal glasbene, deklamacijske, telovadne in dramske točke. Nastopajoča mladina se je potrudila tako, da je vsaka točka pristočno izvedena. Hvaležno občinstvo v dvorani ni varčevalo z aplavzi. Posebno pozornost je zbudila drobna deklica, učenka klasične gimnazije, ki je zaigrala na violino dva težja glasbena komoda s takšno prikupno rutino, da smo se vsi čudili. Trikrat je morala pred zavoso in še je morala zaigrati za nameček. Učinkovit in lepo podan je bil tudi melodram na narodno pesem »Sirota Jerica«, ki so ga podale dijakinje zasebne uršulinske gimnazije. Na mah si je osvojila občinstvo mala harmonikarica, učenka I. razreda III. deklishe ljudske šole, ki je morala tudi ponovno nastopiti. Dva krasna mlada deklishe glasova smo slišali v dvospevu Jenkove »Na tujih tleh«, ki sta ga zapeli učenki II. mešane mešč. šole. Tudi nastopajoči mladinski zbori so se dobro odrezali. — Akademija je nudila lep prerez kulturnega poslanstva Rdečega križa med našo mladino.

I Vodstvom katoliških organizacij in katoliški inteligenci. V četrtek, 27. aprila ob 8 zvečer bo v frančiškanski dvorani predavanje o potrebi, namenu in pomenu kongresa Kristusa Kralja, pri katerem se bodo natančno razložili vzroki, zakaj se kongres vrši. Uvodno besedo govori prevz. g. škof. Predavanje je namenjeno predvsem katoliški inteligenci in vodstvom katoliških organizacij. — Vstop prost!

I Divizijski general g. Djordje Lukič, pomočnik ministra vojske in mornarice, prosi vse one, ki so se od njega poslovili na kolidvoru pri njegovem odhodu iz Ljubljane, da tem potom prejmejo njegovo najtoplejšo zahvalo.

I Sraje, kravate, Karnižnik, Nebotičnik.

I Slov. kat. akad. starešinstvo pripravlja svojim članom, zlasti v Ljubljani, da se udeležijo predavanja, ki bo v četrtek, 27. t. m. ob 20 v frančiškanski dvorani o kongresu Kristusa Kralja. Govoril bo tudi prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman.

I Novi vzorci svile — nova manufaktura — Jelenič & Simončič - Ljubljana - Pred školijo 13.

Foto-tečaj

se prične v četrtek zvečer ob 20
Vpis v foto-drogeriji »Hermes«
Miklošičeva cesta 30

I Diplomirani tehniki v borbi za svoje pravice. V soboto zvečer so imeli diplomirani tehniki ljubljanskega združenja svoj občni zbor, na katerem so polagali račune o delu svoje organizacije. Veliko število članov, ki so prišli na občni zbor, je dokazalo, da se tehniki dobro zavedajo pomembnosti organiziranega nastopa in stanovske organizacije. Iz poročil predsednika in tajnika posnemamo, da je v vsej Jugoslaviji okrog 4800 organiziranih diplomiranih tehnikov in da je od teh okrog 300 včlanjenih v ljubljanski sekciji. Združenje tehnikov se v prvi vrsti bori za priznanje pravice, da bi tudi diplomirani tehniki mogli vstopiti na univerzo. Zato tudi sodeluje pri snovanju zakona o diplomiranih tehnikih, ki je že napovedan. Kljub razmeroma majhnemu številu članov, deluje združenje zelo živahno, kar še najbolje dokazujejo izdatki združenja, ki je lani izdalo okrog 20.000 din. Občnega zbora so se udeležili tudi zastopnik Komiteja tehničnega dela in ravnatelj tehnične srednje šole g. ing. Premelj, kakor tudi podpredsednik TOI g. Ogrin ter zastopnik Društva trgovskih akademikov g. Polak, ki so vsi občni zbor prisrčno pozdravili. Dogovorjen je bil tudi skupen nastop na protestnem zborovanju, ki bo 7. maja v Zagrebu in ki naj podčrta zahteve diplomiranih tehnikov, naj se jim končno vendar odpro tudi vrata univerz. Po razrešitvi, ki jo je dosedanjemu odboru dalo članstvo soglasno, je bil izvoljen novi odbor in sicer: predsednik Kamil Hilbert, podpredsednik Milan Gregorič, I. tajnik Črtomir Verščaj, II. tajnik Dušan Vajda, odborniki Mlakar Ludvik, Karlovšek Jože, Krpan Edvard, namestniki Brilli Janez, Hladnik Ferdo, Litrop Matija, gospodar Boris Race; nadzorni odbor Paušič Pero, Senk J. in St. Premrou.

I Akademija ljubljanskih otrok v čast Kristusu Kralju. Kot pripravo na VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja prirede otroci ljubljanskih ljudskih šol v nedeljo, 30. aprila, ob petih v frančiškanski dvorani akademijo s sledečim sporedom: 1. P. Krizostom: Naš Kralj naj živi! — (Deklamira učenec ljudske šole z Viča.) — 2. Nastop deškega pevskega zbora iz Marijanišča. — 3. M. Elizabeta: Kristus Kralj prihaja. (Izvajajo učenke Uršulinske šole.) — 4. S. Darina: Sipljimo rože Kristusu Kralju! (Izv. učenke Liechtenovnega zavoda.) — 5. P. Krizostom: Sveti Krištof. Igrica v dveh dejanjih. (Izvajajo učenci Marijaniške šole.) — Cene sedežev: 10, 8, 6 in 4 dinarje; stojišča 2 din. Predprodaja vstopnic v »Pax et bonum«, v nedeljo pa od 8 do predstave pri blagajni. Ker je zanimanje za to otroško akademijo izredno veliko, opozarjamo, da si prekrbite vstopnice v predprodaji. Ista akademija bo prirejena tudi v soboto, 29. aprila, ob štirih in 5. maja ob treh po znižanih cenah izključno za mladino. Gospode katehete opozarjamo, naj prekrbite svojim učencem in učenkam vstopnice v predprodaji pri frančiškanskem vratarju.

I Šola na Ledini dobi v kratkem obnovljeno pročelje in bodo zidarska dela, ki so že razpisana, veljala blizu 50.000 din.

I Tramvajska dela na Mestnem trgu. Včeraj so se pričela tramvajska dela na Mestnem trgu,

kjer bodo tudi prenovili vso progo. Ves Mestni trg je razrit in razpokan, delavci so odstranili granitne kocke nekako že do srede Starega trga. Trgovci ta dela nič kaj radi ne gledajo, ker je sleherni vozni promet onemogočen, otežkočen pa je tudi promet pešev. Pešci jo raje ubirajo po nabrežju. Oni iz karlovskega in dolenskega okraja pa v še večji meri uporabljajo lepo cesto za Gradom. Vendar pa bodo ta dela tako Staremu, kakor Mestnemu trgu pozneje v trajno korist.

I Nesreča pri delu. Včeraj se je v delavni avtomontaže ponesrečil 22letni elektrovarilec Gvido Pavlič, stanujoč v Milčinskega ulici. Med delom mu je stroj razparal levo roko.

Kranj

Akademski pevski zbor v Ljubljani, pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljeve Marije, bo imel v Narodnem domu 3. maja velik koncert, ki bo pomenil višek glasbenega življenja v našem mestu. Program: »Pesem slovenskega preporodca. Vstopnice in sporedne zvezke s besedilom in rasporedom koncerta so v predprodaji pri gimnazijskem slugi.

Logatec

Zvočni kino Društveni dom Dolnji Logatec predvaja v soboto, dne 29. aprila ob pol 9 zvečer; v nedeljo, dne 30. aprila ob 3 popoldne, ob 6 in ob 9 zvečer ter v ponedeljek, dne 1. maja ob pol 9 zvečer največkratnejši vefilm vseh časov o življenju, trpljenju in smrti našega Zveličarja »Kralj Kraljev« (pasion).

Kino Sloga tel. 27-30

XI. Olimpijada

I. del: Festival narodov tekmoval v lahki atletiki. Najveličastnejši prikaz olimpijskih iger prvokrat na film. platnu. Dokument neprekosljive lepote, tehnične dovršenosti in umetniške vrednosti, ki ga mora videti vsakdo. LENI REIFENSTAL, stvariteljica tega filma, si je pridobila s tem filmom priznanje celega sveta! Ne zamudite!

Lenarški avtobus pred sodniki

Maribor, 24. aprila. Pred mariborskim okrožnim sodiščem je bila danes že nekajkrat poprej preložena razprava, za katero je vladalo izredno zanimanje zlasti v krogi avtomobilistov in avtobusnih podjetnikov. Na zalogi klopi je bil šofer lenarške avtobusne družbe 34 letni Feliks Neuvirt, doma ob Sv. Trojice v Slov. goricah. Obtožen je bil, da je iz malomarnosti povzročil 8. oktobra 1938 na državni cesti v Sp. Pečehovi usodno nesrečo, pri kateri je bil ubit 13letni Slavko Kravanja, smrtonosno varno poškodovan mariborski inženir Davorin Stucin, dočim je dobila njegova hčerka Marija lažje poškodbe O nesreči smo svojetasno že obširno poročali.

Pri današnji razpravi, pri kateri je bil zaslišan kot izvedenec inž. Uran, navzroč pa so bili trije odvetniki — dva kot zastopnika zasebnih udeležencev, tretji pa kot branilec obtoženca, je šofer v svojem zagovoru zatrjeval svojo nedolžnost. Pravi, da so ga osepale luči, ki so gorele v Stucinovem avtomobilu. Poleg tega pa se je moral v zadnjem hipu že umakniti nekemu kmečkemu vozniku, ki mu je pripeljal nasproti, pa se je zaradi tega zaletel v Stucinovo avto. Na podlagi tega zagovora je bil šofer Neuvirt danes oproščen kazenske odgovornosti.

Razprava je zanimiva predvsem zaradi tega, ker teče vzporedno s kazenskimi postopanjem tudi civilna tožba, v kateri zahteva Davorin Stucin zaradi poškodb in trajne invalidnosti od lenarške avtobusne družbe odškodnino v višini pol milijona dinarjev.

m Na Pohorju je snežilo. V nedeljo jutraj se je odpravilo rekordno število izletnikov na Pohorje. Bolj pozne je odpeljal od sedmih jutraj nabit poln mestni avtobus po Pohorski cesti na vrh. Tam pa jih je čakalo neprijetno presenečenje, ki jim je skalilo vse veselje. Snežilo je kakor v januarju ter je sneg vrhove precej pobelil. Ko pa je prenehalo proti večeru snežiti, je bela odeja kmalu izginila. Poznal pa se je sneg s Pohorja tudi v Mariboru, ker je temperatura precej padla.

m Turisti prihajajo. Turistična sezona se polagoma pričenja. V Maribor prihajajo že večje skupine tujcev. Te dni se je mudila pri nas šola za ročna dela v Sibeniku. Zivahna dalmatinska dekleta so ostala v Mariboru več dni ter so si ogledala Falo, Pohorje ter več krajev v mariborski okolici. V soboto in nedeljo je bila v Mariboru tudi skupina nemških turistov iz Radebola pri Draždanah. Bilo jih je 32 ter so potovali iz Dalmacije z avtobusom. Prepotovali so Slovenijo, ki jih je navdušila, le za naše slabe ceste se niso mogli razvneti ter so jih ostro kritizirali.

m Slovensko katoliško akademsko starešinstvo vabi na sestanek v sredo ob 20 v Delavski zbornici.

m Seja odbora Vinarskega društva je bila v nedeljo v Mariboru v hotelu Orel. Na seji so obravnavali priprave za XI. vinogradiški kongres, razpravljali so o novem viničarskem redu ter o spremembi pravilnika za podeljevanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov.

m Pripravljalni odbor za mladinski tabor ima drevo ob pol 20 svojo redno sejo v prostorih Prosvetne zveze.

m Obiščite umetniške razstave. Se do srede je odprta umetniška razstava štajerskih slikarskih umetnikov v veliki unijski dvorani. Razstava pač zasluži mnogo večje zanimanje, kakor so ga Mariborčani do sedaj zanjo pokazali.

m Nesreča pri slomozneznici. Na Pesnici se je ponesrečil 10letni pastir Josip Stravs. Fant je bil zaposlen pri slomozneznici, pa ga je stroj zgrabil za roko ter mu jo zmečkal od prstov do komolca. Fanta so reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m Občni zbor društva za varstvo deklet bo v četrtek 27. t. m. ob 8 zvečer v Domu za varstvo deklet na Slomškovem trgu 12.

m Nov laboratorij za zaščito pred napadi iz zraka bo osnovan v kratkem v Mariboru ter bo zvezan s skladiščem protiplinske obrambe. Prostore bo dobil v poslopju mestnega magistrata.

m Smrt blagoga moža. V najlepši dobi 52 let je umrl hišni posestnik in magistratni uslužbenec g. Anton Slavič. Pokojnik, ki zapušča poleg ženske soproge še šest otrok, je bil vzor družinskega očeta in katoliško zavednega moža. Pokopali ga bodo v sredo ob pol 4 popoldne na frančiškanskem pokopališču na Pobrežju. Svetila mu večna luč! Zaljubljenim naše sožalje.

m Prva ponovitev »Potopljenega svetca«, le zanimive Cajnkarijeve drame, ki je pri premieri tako dobro uspela, bo drevi v mariborskem gledališču.

m Nemanec skočil v Dravo. Na policiji se je zgasil včeraj čevljarski mojster Franc Mihalek, ki stanuje v ulici Ob bregu v bližini studenske brvi. Mihalek je pripovedoval, da je bil v soboto ponoči priča smrtnega skoka neznanega moža v Dravo. Mihalek je pozno zvečer gledal skozi okno na Dravo in na dravsko brv, na katero ima lep razgled. Videl je na brvi moža, ki je nervozno hodil sem in tja ter kadi eno cigareto za drugo. Nekaj se je zdelo Mihaleku sumljivo, pa je moža dalje časa opazoval. Ko ni bilo na brvi nobenega pasanta, pa je mož nenadoma ssklel sukno ter je vrgel v Dravo, nato pa je še sam preplezal ograjo ter se pognal z brvi v dravske valove. Prikazal se je še enkrat iz Drave, potem pa so ga zagnili valovi. Policija je na podlagi te prijave podzvela poizvedbe, vendar do sedaj še ni bilo mogoče ugotoviti, kdo si je poiskal grob v hladni Dravi.

m Samomorilec iz Nemčije. V Felinčevem gozdu pri Svečini so našli ljudje mrtveca, ki se je nahajal tam že kakaga pol meseca ter je začel že močno razpadati. Mrtvec se je nahajal v sedemdesetletnem položaju, na vratu in na obeh rokah je imel prerezane žile odvodnice, poleg njega pa je ležal majhen odprt žepni nožek. Iz vsega položaja je bilo razvidno, da je mož izvršil samomor na ta način, da si je prerezal žile ter je izkravrel. Pri njem niso našli prav nobenih dokumentov. Po obliki in klobuku sodeča je bil moral priti mož iz Nemčije čez mejo k nam umret. Zaradi tega je bil ta slučaj javljen tudi nemškimi oblastem.

Gledališče

Torek, 25. aprila, ob 20: »Potopljeni svet«. Red D. — Sreda, 26. aprila: zaprto.

Jesenice

Naš poslanec dr. Šmajd redno vsak teden prihaja v delavske Jesenice. Zanimal se je takoj za vzrok odpustov pri industriji in obljubil vsako posredovanje, da se zboljšajo razmere. Osebo je intervjuiral pri ravnateljstvu in pri referatih KID.

Slovo fantov-vojakov. Z Jesenic se je poslovilo mnogo fantov, ki so šli k vojakom. V katoliških društvih in fantovskem odseku so bili prirejeni poslovi. večeri, kjer je fantom želel slovo in srečno vrnitev duh. svetnik g. Kastelic. Skupno je odšlo k vojakom okrog 60 kovinarjev.

Redukcije delavstva pri KID. Pri KID je bil odpuščenih okrog 100 delavcev iz posade, ki jo je KID držala skozi zimsko dobo, upajoč na večjo zaposlitev, ki pa zaradi zopetne krize v železarstvu ni prišla. Takrat, ko smo čitali o ogromnih spremembah delavstva pri KID — nekaj nad 1800 — je že marsikdo podvomil, če bo ta zaposlitev trajna. Izkazalo se je, da je bilo takrat preveč novo sprejetih, da naročila niso bila taka, da bi zaposlila ta novi stalež, ki bi zadovoljeval ekora za novo tvornico. Redukcije so sedaj zopet ustavljene. Močno so prizadele, posebno še v tem kraju, kjer se mora delavce tako rekoč izseliti, če hoče najti novo delo. Upati je, da se bo gradnja nove bolnišnice kmalu pričela, da bodo vsaj odpušteni domačini dobili zaposlitev. V splošnem pa naj bi veljalo naefelo, da se naj domačini ne odpušajo. Pričakovati pa je, da hujšega ne bo, ker je aparat na delu, da se pridobe potrebna naročila za ves stalež.

Razna birmska darila — spominske knjige, nalivna peresa, albume vseh vrst Vam nudi trgovina Krekov dom,

ASPIRIN
TABLETE

zavrtku od celofana

Higijenski — zavarovane
proti nečistoti — pri prelo-
molu brez izgube!

Oglas reg. pod S. br. 5839 L. III. 1939.

Celje

c Okrog 225 ljudi bo nastopilo v soboto, dne 29. aprila ob 8 zvečer v celjskem mestnem gledališču pri prireditvi D. Petančičeve »Slovenskega kmeta povest«. Preskrbite si že tni vstopnice v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi, ker bo gledališče kmalu razprodano. Tu dobite tudi knjižice »Slovenskega kmeta povest«.

c Podpredsednik narodne skupščine in narodni poslanec g. Mihelčič Alojzij je imel v nedeljo shode na Frankolovem in na Teharjih pri Celju. Obeh shodov se je udeležilo mnogo ljudi.

c V četrtek 27. aprila ne bo v Celju običajnega duhovniškega sestanka.

c Ljubljanska drama bo uprizorila v četrtek 27. aprila ob pol 8 zvečer v mestnem gledališču Shakespearjevega »Othello«. To je zadnja predstava za abomba. Neabonenti dobe vstopnice v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi.

c Na zadnji občinski seji je bil pri dopolnitvi volitvah v odbore celjskega mestnega sveta izvoljen v pravni in personalni odbor ter za prosvetnega referenta g. dr. Milnar Jakob. Pri poročilu o zadnji občinski seji se je vrnila napaka, da je bil g. dr. Milnar izvoljen za prosvetni odbor.

c V St. Jurju pri Celju bo v petek 5. maja plemenski sejem bikcev sivo-pšenične pasme.

c Akademija v mestnem gledališču. Dijaki in dijakinje drž. mešč. šole v Celju so priredili v nedeljo v mestnem gledališču akademijo s prav lepim sporedom. Akademiji so prisostvovali župan g. dr. Alojzij Vorkič, poveljnik 39. pp. generalštabni polkovnik g. Dragoljub Mihajlovič, vladni svetnik g. Lilek in mnogo občinstva, zlasti polnoštevilno pa je obiskala prireditelj mladina. Akademija je prav lepo uspela in so bile vse točke izvajane v splošno zadovoljstvo vseh navzočih.

c Hranilnica Dravske banovine, podružnica v Celju, je v spomin blagopokojnega vzgojitelja slovenske mladine poklonila novemu Mladinskemu domu v Gaberjih znesek 1000 din.

c Celjski šahovski klub je odigral v nedeljo v hotelu Evropa v Celju revanžno semifinalno tekmo za prvenstvo Slovenske šahovske zveze s šahovsko sekcijo UJNZB iz Maribora. Celjani so zmagali z rezultatom 4,5:3,5. Mariborčani so tokrat pokazali lepo in solidno igro ter je rezultat za njih časten. Posamezni rezultati so (prvo imenovani so Celjani): Skitek M.: Mišura O:1, inž. Savojec: Certalič 0,5:0,5, prof. Gabrovšek: Lukež jun. 1:0, Modic K.: Starc 1:0, Schneider: Peče O:1, Diehl V.: Lukež sen. O:1, Grašer: Višočnik 1:0, Detič: Marvin 1:0. Finalno tekmo bodo Celjani igrali z Ljubljanskim šah. klubom.

c Nesreča v tekstilni tovarni v Polzeli. V nedeljo je padel v tla in v Polzeli 32letni delavec Trlo Franc in si zlomil levo nogo v členku.

c 8 kozolca je padel in se uhlil. V celjsko bolnišnico so pripeljali v nedeljo 51letnega Žerjava Avgusta, doma iz Slivnice pri Celju. Žerjav, ki je bil že več let ločen od svoje žene in družine, je prodajal in raznašal kruh po Celju in okolici. Pred kratkim pa je zgubil službo in se potikal okrog Celja in prenočeval na kozolcih. V nedeljo je prenočil na nekem kozolcu v Medlogu, ponoči pa je padel s kozolca in si prebil lobanjo, dobil pa je tudi hude poškodbe po vsem telesu. Nezvestnega so pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer je še prišel k zavesti, kmalu nato pa podlegel poškodbam in umrl.

c Smrtini strelji v prsa. Pred kratkim smo poročali o napadu nekega M., ki je s puško ustrelil v prsa 32letnega posestnika Jesiha Ignaca iz Huma ob Sotli. Jesiha so nezvestnega pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer je silno trpel in včeraj jutraj umrl.

c Cigani pred sodiščem. Celjsko okrožno sodišče je obsodilo znano tatinsko cigansko družbo, ki je kradla po gornjegorjskem okraju. Huber Jakob je obsojen na 2 leti robj, Huber Silvester na 2 leti robj, Müller Anton na 15 mesecev strogega zapor, Huber Rodigundo na 3 mesece strogega zapor.

Požar v Kicarju pri Ptuj

V nedeljo 23. t. m. je ob 7.15 začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika Ciglarja Martina v Kicarju pri Ptuj. Ciglar Martin dela kot zidar v Trbovljah, doma pa gospodari njegova žena Marija. Ko je ta včeraj jutraj odšla k ev. maši, je pustila doma 69 let starega tasta in svoja dva otroka, 4 letnega Frančka in 5 letnega Antona. Otroka sta še spala, ko je mati odšla. Okrog 7 pa sta dečka vstala, začela stikati po sobi in došla nekje vžigalice. Urno sta popihala na skedenj, kjer sta vžigalice prižigala in jih metala po senu. Naenkrat je bil skedenj v plamenih. Ogenj je prvi opazil stari oče, ki je takoj alarmiral sosede. Posrečilo se jim je rešiti žvino, razen 5 prašev, ki so zgoreli. Kmalu nato so prihiteli tudi gasilci iz Polenšaka, katerim je bilo gašenje zelo otežkočeno, kjer ni v bližini vode. Zgorelo je vse gospodarsko poslopje z vsem orodjem in ostalim inventarjem, kakor tudi ostreže stanovanjske hiše. Škoda je okrog 30.000 din, zavarovano pa je za 10.000 din. Pri gašenju in reševanju je dobil stari oče hude opekline po levi roki, plečih in drugih delih telesa. Pripeljali so ga takoj v ptujsko bolnišnico.

V Parizu so si tudi veliki modni saloni nabavili protiplinske maske. Uslužbenke si jih merijo na obraz, pa tudi pri tem ne morejo skriti svoje ničemurnosti.

KULTURNI OBZORNIK

Kneinja Ema – naša prva svetnica

Tako se imenuje knjiga o naši prvi svetnici knejnji Emi. Spisal jo je Janez Veider, svoječasni duhovni vodja gorenjskih svetoemskih romarjev. Uvodno besedo je napisal škof Gregorij Rožman. V njej želi knjigi božji blagoslov, ljudstvu pa priporoča posnemanje herojskih čednosti svete slovenske knejine. Nato pisatelj v dvajsetih poglavjih izčrpno obdelava življenje svete Eme. Pri tem pa ni porabljal samo nemških virov, ki so večkrat pristranski, temveč je vso snov obdelal s slovenskega stališča. Na podlagi zgodovinskih listin je dokazal slovensko pokolenje knejine Eme. Zanimivo je popisal za Slovence tako žalostno dobo, v kateri je sveta knejinja tako goreče socialno delovala med našimi zaslužnjimi predniki. Nato nam pisatelj pojasni razvoj češenja svete Eme. Zelo zanimivo je poglavje, ki popisuje starodavno, še sedaj ohranjeno romanje naših Gorenjcev na grob svete Eme. Praktično je zlasti poglavje s popisom krške stolnice, ki bo služilo bodočim svetoemskim romarjem kot vodič pri romanju. Mnogo novega pa nam odkrije poglavje z naslovom: Po stopinjah knejine Eme. Tu so zelo spretno nanižani vsi spomini na našo knejino. Zlasti imamo tukaj prvič objavljeno do sedaj popolnoma neznan zgodovino božjepotne cerkve Sv. Ema pri Pristavi na Štajerskem. Popisana je tudi Emina cerkva v Kozjem in gradovi, ki so bili nekdanji last svete knejine. Popolnoma novo nam je to,

da so ustanovitelji naše starodavne Stične iz rodu knejine Eme. Zadnje poglavje tvorijo mašne molitve za praznik sv. Eme. Prav na koncu pa imamo tri ljubke nove pesmi z notami, ki jih je naši prvi svetnici v čast uglasbil Kimovec, in sicer za zborovo in ljudsko petje. — Naj še omenimo, kako srečno in lepo izbrani so naslovi poglavij. Poučno je zlasti bogato slostvo, ki je k sklepu naštetu.

Poudariti je še, da imamo malo knjig, ki bi bile tako bogato in lepo ilustrirane, kot je nova Emina knjiga. Knjiga ima 215 strani in nič manj kot 62 slik. Krasna je ovojna risba, delo našega arhitekta Ravnikarja. Naslovna slika predstavlja sijajno oltarno sliko pri Sv. Emi na Štajerskem. Vsak važnejši odstavek tiska pojasnjuje slika. Tu vidimo prvikat natisnjene naše domače slike svete Eme. — Lepa knjiga zasluži, da jo dobi v roke vsak Slovenec. In to je tudi nje namen. Zato pa je cena neverjetno nizka. Broširana velja 10 din, v platno vezana pa 15 din. Vsak takoj uvidi, da so s tem pokriti samo tiskarski stroški, pa to samo, če bo knjiga razprodana. Naročila sprejemajo vse naše knjigarne ali pa Misijonisti v Grobljah, ki je knjigo poštvalno založilo. Naj postane nova Emina knjiga res ljudska knjiga, ker le tako bo dosegla svoj namen, ko bo med našim narodom širila češenje naše prve svetnice slovenske knejine Eme.

Italijanski kulturni delavci

Med najodličnejše oblikovalce italijanskega kulturnega življenja smemo brez dvoma šteti člane italijanske akademije.

Letos je ta najvišji kulturni zavod izgubil dva odlična člana. Zadnji dan marca je umrl slovit arhitekt Cesare Bazzani. Izmed njegovih imenitnih del so firenška knjižnica, Dom umetnikov v Milanu; mesto Forlì v Romagnu je pa prav kakor Plečnik ljubljano z ljubeznijo in umetniškim čutom prenovil.

Še hušji udarec je zadel Akademijo s smrtjo Alfreda Panzinija dne 10. aprila. Panzini je bil duhoviti pisatelj esejist in romanopisec, ki je družil fine domisleke s solidno klasičistično kulturo. Bil je mojster sluga; saj je imel Carduccija v času svojih bolonjskih študij za slovstvenega vodnika.

Akademik Panzini (rodil se je leta 1863. v Senigalliji) je prišel življenjsko pot kot profesor filologije. Dva in štirideset let je poučeval po raznih gimnazijah, leta 1929. je bil imenovan za akademika.

Tudi njegov slovstveni sloves je poznejšega datuma. Njegov frivolni slog, podsmehljiv bolj v obliki kot v vsebini, ki je kazal notranje človekovo nezadovoljstvo, je včasih odbijal. Privlačeval pa je zlasti v »Dizionario moreno« z mojstrskim obvladovanjem jezika, znal je še tako subtilni misli najti točno ustrezajoč izraz. Znan je njegov roman »La lanterna di Diogene« in »Santippe«, kjer se druži klasič z modernim pisateljem. Pravi »Sloves« si je pa pridobil šele leta 1920, s knjigo »Lo cerco morire«.

Panzini je dosti sodeloval tudi pri listu »Corriere della Sera« na tako zvani »terza pagina«.

S Panzinijem je Italija izgubila duhovitega pisatelja, ki je »marsikaj« napisal, česar ni Carducci utegnil, pravi domača sodba o njem. Kazalo bi, da bi tudi Slovenci imeli v prevodu katero njegovih zadnjih, izčrpanih del.

Vrzel v vrstah italijanskih akademikov so se spopolnile v začetku aprila. Imenovanih je bilo šest novih nesmrtnikov. Pisatelj Renato Simoni je v razredu lepih umetnosti. Dosele njegov pisateljski sloves ni segel preko domačih meja. Napisal je v beneškem narečju tri veseloigre. Pač pa se je bolj uveljavil kot režiser velikih uprizoritev na prostem, režiral je Goldonija (v Benetkah), »Kralja Edipa« (v Sabratu). Znan je tudi kot prenovitelj nove gledališče režije.

V istem razredu je dosegel čast akademika glasbenik Franc Cilea iz Kalabrije. Star je že 73 let. Zložil je pet oper in dve simfoniji ter suit. Od oper je šla po svetu le »Adriana Lecouvreur«, a ta je utrdila mojstrov glas. Pred dvema letoma

Občna zbor dveh kulturnih društev

Z občnega zbora Slavističnega društva. — V nedeljo dopoldne je bil občni zbor Slavističnega društva v Ljubljani, ki sicer ni tako znano slovenski javnosti, toda njegovo delo za slovenski jezik in kulturo je zelo pomembno. Iz poročil, ki so jih podali predsednik g. dr. Rupel, tajnik prof. Gspan in urednik »Slovenskega jezika« g. prof. Solar, se vidi, da društvo stoji trdno na braniku slovenskega jezika in kulture ter se zavzema z vso močjo in energijo za uređitev pouka slovensčine na naših gimnazijah, za čistost naših šolskih knjig ter za poglobljenost našega pouka v slovenskem duhu, ki mora obvladati ves naš srednješolski naraščaj. Ker društvo nima samo znanstvenega namena, temveč predvsem skuša reševati pereče sodobne praktične probleme, ki so zvezani s slovenskim jezikom in slovensko književnostjo, ter zlasti s stanjem teh predmetov na šolah, je na tem sestanku profesor Solar tudi sprožil misel, kako preurediti glasilo »Slovenski jezik« tako, da bo reševalo čim širši krog praktičnih vprašanj, podrobneje strokovne razprave, zlasti daljše, pa prepuščalo morebitnemu letnemu zborniku. Iz tega delovanja društva je videti, da je društvo mladih slavistov popolnoma zaveda svoje dolžnosti do slovenske kulture in svojega dela, ter ga skuša uveljaviti z vsemi svojimi silami. Ko se je predsednik še spomnil umrlih članov gg. prof. dr. Laha, leksikografa Barleta ter dir. dr. Debeveca ter poročal tudi o akciji za spomenik pok. prof. dr. Prijatelj, ki ga društvo želi postaviti v avli univerze, so bile volitve novega odbora, kateremu stoji na čelu univ. prof. dekan dr. Franc Kidrič. — Uredništvo »Slovenskega jezika« pa so prevzeli prof. J. Solar, J. Logar in dr. Tomšič. Pri slučajnostih je poročal g. univ. prof. dr. Ramovš o pripravah za slavistični kongres v Jugoslaviji ter povabil k sodelovanju in udeležbi mlade slaviste iz Slavističnega društva v upanju, da se bodo oblasti zavedale pomembnosti tega prvega kongresa slavistov pri nas ter podpre udeležbo mladih slavistov v Belgradu in Zagrebu ter tako pripomoglo zadostni in potrebni slovenski udeležbi na kongresu.

Za svoje kulturno delo, ki ga društvo in članstvo vrši, je vsake take podpore tudi vredno. Občni zbor Umetniškega kluba v Mariboru. — Po zaključku letošnjega Umetniškega tedna dne 23. t. m. je bil drugi dan, v nedeljo, 24. t. m.

so z uspehom peli v Milanu in Rimu tudi njegovo opero »Arlesiano«, ki jo je bil zložil pred štiri-desetimi leti. Cilea se je izkazal tudi kot glasbeni pedagog.

V zgodovinsko-filozofski skupini je prejel palmo akademika Hektor Bignoné iz Pinerola (rojen leta 1879), profesor klasične filologije na univerzi v Firenci. Odlikoval se je predvsem kot pisatelj kritičnih prevodov grških tragikov. Kasneje se je obrnil k proučevanju starih filozofov (»Empedocle« in »Episcuro«).

Razred prirodoslovnih ved pa se je obogatil s tremi res znanimi imeni. Prvi je sloveč entomolog Filip Silvestri; rojen v Umbriji leta 1873. Posebej se je posvetil raziskovanju stonog in škodljivih žuželk. Velikansko je njegovo delo v nad 400 znanstvenih razpravah. Pozivali so ga že v vse dele sveta, da je organiziral zatiranje škodljivcev na sladkornem trsu, tobaku, bombažu, pomarančah. Zato so ga pa že mnoge države odlikovale z visokimi priznanji. Danes deluje kot profesor na višji agrarni šoli v Portici pri Neaplju.

Prav tako imeniten glas ima v mednarodnem svetu Ivan Giorgi, profesor električnih občil na rimskem vseučilišču. Doma je iz mesta Lucca (rojen leta 1871.). Njegovo znanstveno področje je racionalna mehanika in matematična fizika.

Šesti novoimenovani akademik je Giambattista Bonino iz Genove. Je še precej mlad, a se je v znanstvenem svetu že močno uveljavil z raziskovanjem ultraradijskih žarkov. Odlični so njegovi izsledki iz eksperimentalne kemije. Lani je bil pozvan v Nemčijo za vrsto predavanj. Bil je odlikovan, kakor tudi leta 1929. v Bristolu. Mlada italijanska znanost si od Bonina še marsikaj obeta.

Kritična presoja prvih treh imen: Cilea, Bignoné, Simoni pokaže, da je izbor za akademike posegel po močeh, ki družijo v sebi ustvarjajočo silo z zbiralo silo kritika. Morda se skriva v tej izbiri podzvestno misel, da mora biti Akademija nekaj kritični zbiralec kulturnih sil, kakor sodi kritik G. N. Serventi, razmišljajoč o smotrih Akademije.

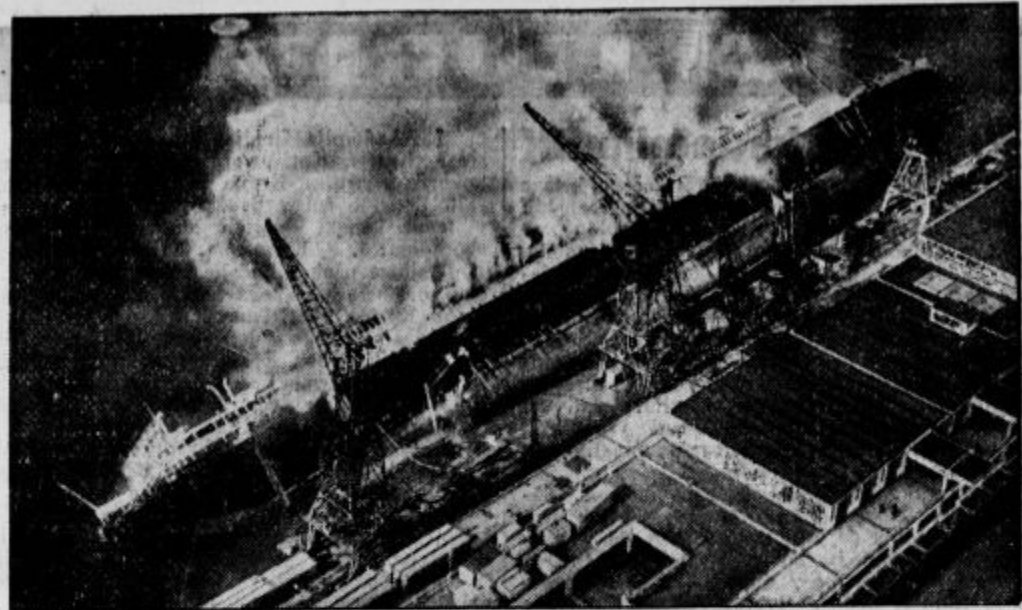
Seveda občuti ta kritični zbor potrebo po osamosvojitvi glede domačih samostojnih starih izdaj klasikov, katere je morala Italija dobivati v slabih priredbah po dobrih nemških iz Leipziga. Tudi manjka še »Corpus« italijanskih pesnikov in pisateljev. Vse to delo, ki ga zasebne založbe iz trgovskih težkoč ne bi mogle sprejeti, naj sloni na Akademiji znanosti in umetnosti. Zato ima pravi Vendar je sodba, da je boljši dober slovnica nego slab pisatelj enostranska, ker bi to utegnili pomeniti, da — manjka dobrih pesnikov in pisateljev.

ob 10 dopoldne v hotelu »Orel« občni zbor Umetniškega kluba, ki se ga je poleg številnih udov iz Maribora udeležil tudi zastopnik celjskega odseka dr. Pavel Strmick, zastopnik Ptujja pisatelj Anton Ingolič, zastopniki časopisja in zastopnik policije.

Občni zbor je vodil predsednik kluba dr. Makso Snuderl, ki je podrobno poročal o delu in napredku kluba v preteklem letu ter poudaril lepe moralne uspehe, ki jih je dosegel klub s svojimi prireditvami in razstavami; z veseljem je tudi ugotovil, kako je dobilo klubovo delo prijazen odmev v najširših plasteh obsejnega slovenskega občinstva. Klub uživa veliko naklonjenost in razumevanje gospoda bana in mariborskega župana.

Po tajnikovem in blagajnikovem poročilu je bil izvoljen nov odbor: za predsednika pripravljeni in poštvalni dr. Makso Snuderl, za podpredsednika Rudolf Golouh, za tajnika dr. Ivan Dornik, za blagajnika prof. Ivan Kos; v odboru so: dr. Radovan Brenčič, dr. Anton Trstenjak, dr. Roman Klasič, ravnatelj g. Oto Bajda, prof. Gustav Šilih, prof. Karel Jirak, Radivoj Reher, Vladimir Skrbinkšek, za Celje dr. Pavel Strmšek, za Ptuj prof. Anton Ingolič.

Razstava slovenskih zgodovinskih podob. V Jakopičevem paviljonu je samo še danes do večera odprta zanimiva razstava slovenskih zgodovinskih motivov. Ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen je namreč razpisal natečaj za najboljše slike, ki naj bi predstavljale dogodke iz slovenske zgodovine, kajti prav takih zgodovinskih slik imamo Slovenci bore malo. 20.000 din je določil za nagrade, da s tem napelje slovenske slikarje tudi na to panogo, ki more dobro služiti k naši vzgoji in narodni zavesti. Umetniki so se razpisu g. bana odzvali v precejšnjem številu ter so poslali svoja dela razsodišču, ki je določilo nagrade takole: I. nagrado je dobil Putih za kip »Za staro pravdo«; II. nagrado so si delili: Omerza N. za sliko »Prihod Slovencev v Alpe«; Slapernik R. za sliko »Buge te primi gralva Venus«; ter Sajovic za sliko »Knez Kocelj sprejema sv. Cirila in Metod«; III. nagrado si dele: Pregelj M. s sliko »Kmečki boj« ter I. Vavpotič za »Sprejem Ulricha III. Celjskega in neveste Brankovičeve«; Celjuc; IV. nagrado pa so dobili: Karel J.: »Sveti Ciril in Metod med panonskimi Slovenci«, Miha Maleš: »Prva slovenska knjiga«, T. Kralj: »Slo-

Parnik »Paris« gori. V pristanišču v Havreu je na parniku »Paris« izbruhnil požar, ki ga vse pristaniške gasilske čete niso mogle pogasiti. Kmalu je ogenj zajel ves parnik, ki se je nagnil in kmalu nato potopil.

Nov udarec za norveško ribiško mornarico

O dveh parnikih z 28 možmi posadke že 4 tedne ni glasu

Oslo, 24. aprila. Norveško ribiško mornarico je najbrž spet zadel težek udarec. Kakor vse kaže, sta se v Severnem ledenem morju izgubila dva parnika z 28 ljudmi.

Vsem je še v živem spominu strašen vihar v letošnji zgodnji spomladi, ki je uničil skoraj celo ribiško brodogradnjo. Trije parniki so se potopili, ne da bi posadki kdo mogel kaj pomagati. Posadko s parnika »Isfjell« pa je z velikimi napori rešil norveški parnik »Drottningholm«; »Isfjell« sam pa se je tudi potopil. To je bila za Norveško velika nesreča, ki je vse kroge globoko potrla. Sedaj pa stoji dežela pred novo tako nesrečo.

Zadnji s parnika »Isfjell« se je takrat rešil njegov kapitan Albert Bergesen. Komaj pa si je opomogel od naporov, ki jih je moral prestati v tem viharju, je še s krova švedskega parnika, ki je rešil njega in njegovo posadko, poslal brzjav svoji družbi: »Vsi možje zdravi! Preskrbite nam takoj ladjo, lov moramo nadomestiti!«

V pristanišču Tromsø, kjer se je o tem že razvedelo, je ta pogum neustrašenega kapitana vzbudil veliko navdušenje in ko jih je »Drottningholm« pripeljal na suho, jih je sprejela velika množica, ki jih je kot junake svojega morja burno pozdravljala. Kapitana pa je že čakal skoraj nov parnik »Polar«; Bergesen ni čakal niti enega dne, češ da je treba za ribolov ugodni čas izrabiti. Takoj 16. marca se je vkrcal z isto posadko, ki se je rešila z »Isfjell«; istočasno s parnikom »Polar« je zapustila pristanišče tudi ribiška ladja »Vikfjell«. Odpluli so na široko morje: dve ladji in 28 mož.

Čez nekaj dni je spet nastal nad Severnim ledenim morjem strašen orkan. Prebivalstvo v

Tromsø se je zbiralo v pristanišču in zrl po morju. Vsakega je mučila težka misel, kaj bo s pogumnimi ribiči v teh razburkanih valovih. Vsi so se oddahnilo, ko je močna, popolnoma nova radijska postaja parnika »Polar« sporočila: »Na krovu vse zdravo! To je bilo proti večeru prvega dne...« »Vikfjell« je bil parnik starejše vrste in ni imel na krovu nobene radijske postaje. Vodil ga je lastnik sam.

Naslednjega dne pa ni bilo nobene vesti več. Svoje mornarje so se tolažili z motnjami v ozračju, da so morda preslišali kako kratko poročilo... Orkan pa je divjal neprestano in je vedno rastel. »Polar« in »Vikfjell« sta morala biti že sredi najhujšega. Nad polovico mornarjev je bilo iz Tromsø. Majhnega norveškega ribiškega mesteca se je polasčal že obup. Noč in dan so svoji presedeli pri radijskih aparatih in čakali... Vrstili so se podnevi in ponoči, da bi ne preslišali, če bi se »Polar« je oglasil, saj bi poročal za oba parnika. Izpraševali so radio v Bergenu, če imajo tam kako vest o njihovih na morju...

Minili so že trije tedni, že skoraj štirje, pa od nikoder nobene vesti... V tem času pa bi se »Polar« že oglasil, moral bi se oglasiti, če bi še plul po morskii gladini. Tudi če bi se mu pokvarila radijska postaja, bi jo v tem času že popravil, saj je imel s seboj vse priprave in tudi najvažnejše nadomestne dele. Vse dni v aprilu je upanje ugašalo in ugašalo. Danes je Tromsø sprejel usodo, da 28 mož na »Polar« in »Vikfjell« ni več med živimi. Odpluli so na pokopališče pomorskih narodov. V Tromsø jih je malo še, ki hodijo na obrežje in hrepeneče gledajo čez širno morskno plan, ki se je za popolnoma umirila in spet vabi.

ŠPORT

Šport zadnje nedelje

Domače ligaške tekme

Ljubljana: Zemun 3:2 (1:0).
Bask: Slavija (V) 3:1 (3:1).
Jedinstvo: Hajduk 1: (1:0).
Gradjanski: Jugoslavija 1:1 (1:1).
BSK: Bask 1:0 (1:0).
Gradjanski (S): Slavija (S) 4:1 (4:1).

Tabela v državni ligi izgleda takole:

2. Gradjanski-Z	21	13	4	4	49:16	30
1. BSK	21	16	3	3	62:14	35
3. Hajduk	21	11	5	5	52:29	27
4. Jugoslavija	21	11	4	6	36:24	26
5. Bask	21	9	5	7	39:27	26
6. Jedinstvo	21	8	4	9	35:39	20
7. Slavija-S	21	7	4	9	33:42	18
8. Bask	21	6	6	9	26:35	18
9. Ljubljana	21	7	4	10	23:39	18
10. Gradjanski-S	21	7	2	12	30:53	16
11. Zemun	21	4	3	14	20:60	11
12. Slavija-V	21	4	2	14	23:49	10

Drug domač nogomet

ISSK Maribor: SK Kranj 3:1.
CSR: Brastvo (Jesenice) 3:1.
SK Železničar: SK Celje 6:3.
SKK Korotan: SK Mladika 5:0.

Inozemski nogomet

Holandska: Belgija 3:2 (1:1).
F. C. Mannheim: Admira (Dunaj) 3:0.

Tekme za italijanski nogometni pokal

Novarra: Modena 3:0.
Ambrosiana: Roma 1:0.
Milano: Venezia 2:1.

Francoski nogomet

V prvi francoski diviziji so bili doseženi danes naslednji rezultati: Excelsior: Racing (Paris) 6:2, St. Etienne: Lens 1:1, Fivec: Cannes 3:1.
V drugi diviziji pa naslednji: Redstar: Nice 2:0, Rennes: Troyes 1:0, Charleville: Nancy 1:0, Montpellier: Toulouse 2:1, Ca. Paris: Colmar 1:1, Mulhouse: Hautmont 5:2, Girondins: Ales 3:0, Longwy: Dunkerque 8:3, Arras: Boulogne 2:0 in Nimes: Dieppe 2:0.

I. akademski table-tenis turnir za prvenstvo univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani

V prireditvi ASK se je vršil prvič ta turnir na naši univerzi. Na njem so sodelovali vsi naši najboljši asis. Splošna udeležba je bila prav zadovoljiva. Vsem pa se je poznalo, da jim manjka, kot se vedno piše, pravega treninga. Prepričevalno je zmagal stari rutiner Djinovsky. Tudi ostali so pokazali lepo in koristno igro. Izredno

venski protestantski pisatelj ter Loboda za kip »Kralj Matjaž«.

Vse te in druge podobe so razstavljene v Jakopičevem paviljonu samo še do danes zvečer, na kar opozarjamo občinstvo.

smolo je imel Krečič, ki je v finalu izgubil vse štiri partije z 2:3 in se plasiral na 5. mesto. Pozna se mu, da bo z marljivim treningom postal eden naših najboljših igralcev. Najlejša partija je bila vsekakor med Djinovskym in Krečičem 3:2 (21:18, 17:21, 21:18, 18:21, 21:19).

Končni rezultat: 1. Djinovsky Vojo, stud. kem.; 2. Scagnetti Drago, stud. teh.; 3. Horvat Kač, abs. ius.; 4. Zornada Pepe, stud. teh.; 5. Krečič Dušan, stud. ius.

Turnir v splošnem ni pokazal prave slike vrstnega reda. Odločevala je le rutina, kar velja posebno za prve tri, ki so naši stari, preizkušeni igralci. Upamo, da se bo pokazala prava slika na izbirnem turnirju, ko bo šlo — kdo bo zastopal našo salmo matrice na akademskem prvenstvu Jugoslavije v Belgradu.

Novi plavalni rekordi

Kodanj, 24. aprila. AA. Danska plavalca Ranghild Hveger je zboljšala včeraj za 5 sekund prejšnji rekord plavanja v svobodnem stilu na daljavi 220 m, ki ga je do zdaj imela Nizozemka Ouden. Ranghild Hveger je preplavalna imenovano progo v 2 minutah 22.6 sekund.

Kodanj, 24. aprila. AA. Danska plavalca Shevegrjeva je postavila nov svetovni rekord za dame na progi 220 jardov.

Slov. kolesarske podzveze bodo imele svoj tehnični odbor v Celju

Danes je bil v Celju sestanek delegatov ljubljanske, mariborske in koroške kolesarske podzveze ter zastopnikov kluba slovenskih kolesarjev v Celju. Na sestanku je bil izvoljen pripravljalni odbor za ustanovitev tehničnega odbora slovenske kolesarske podzveze s sedežem v Celju. Pripravljalni odbor tvorijo gg. Fajš Mirko in Šumer Avgust iz Celja, Vošpernik Ulrik, Butinar Jože iz Ljubljane, Lešnik Mihael, Lupša Ivan iz Maribora, Cajnko Vinko, Suhadolnik Franc iz Slovenj Gradca. Delegati so takoj pripravili osnutke pravil, ki bodo v prihodnjih dneh odposlani vsem podzvezam in takoj vloženi pri oblasti. Naloga tega odbora bo izvedba banovinskega prvenstva in več kolesarskih prireditvev v Sloveniji. Iz tega bo podana možnost čim tesnejšega sodelovanja vseh slovenskih kolesarskih podzvez, kar bo gotovo pripomoglo k boljšemu in hitrejšemu razvoju slovenskega kolesarskega športa.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Hermecani! Drevi ob osmih se vrši v restavraciji pri »Sestici« važen članski sestanek vseh Hermecanov. Na programu je naša udeležba na metodikalniških dirkah v Zagrebu, ki bodo v nedeljo, dne 7. maja 1939. Dalje se bodo sprejemale prijave za našo udeležbo na ocenjevalni vožnji, ki jo priredi Avtoklub kraljevine Jugoslavije — sekcija Ljubljana, dne 30. aprila. Ker so na sporedu še drugi važni pogovori, je dolžnost vseh aktivnih članov, da se sestanka udeležijo. — Moto-Hermes.

Akademski športni klub. ASK sporoča članom, da telovadba ne bo več v telovadnici, ampak na Stadionu. Članske legitimacije, ki so potrebne za vstop na Stadion, izdaja tov. Šilivnik. — Plavanje pod strokovnim vodstvom je vsak četrtek ob 8 zvečer v zimskim bazenu Ilirije. Vsakokratna pristojbina 3 din. — Tajnik.

50 letnica Vincencijeve konference v Tržiču

Vsepolno jubilejev obhajamo. Nekaj besed vsakorazluži tudi Vincencijeva konferenca Marijinega Oznanjenja v Tržiču ob 50-letnici. Tiho in skrito je sicer delo v okviru Vincencijevih konferenc, toda zgledno luč je včasih le dobro postaviti na svetilnik.

Znano je, da je v Tržiču že od nekdaj doma lepo versko življenje. Ne bilo bi pa to življenje in čutenje pravo, če bi ne žarelo tudi v krščanski ljubezni do bližnjega. Ustanovil je Vincencijeva konferenca pokojni g. župnik Spendal Franc. Značilno je pa to, da so ob zibelki tako važne ustanove stali vzajemno in v istem duhu preprosti delavci in obrtniki z najbolj vplivnim svojim sožupljanom pokojnim g. industrijalcem in lastnikom tržiškega gradu Gassnerjem Andrejem, starejšim. Do leta 1909 je bil predsednik konference ustanovitelj g. Spendal, glavni njen dobrotnik pa podpredsednik Andrej Gassner, ki je pritegnil v vrsto stalnih dobrotnikov zlasti svoje podjetje in svoje gg. solastnike. Po odhodu župnika Spendala iz Tržiča je bil tudi predsednik konference deset let. Tovarnar, pa predsednik Vincencijeve konference. Malo je takih zgledov. In ta predsednik je sam obiskoval revne, druge navduševal in pridobil za pomoč, zraven pa sam največ daroval. Njegovo pravo krščansko življenje in mišljenje je bila podlaga temu udejstvovanju ljubezni. Ker je pa bilo vse to tako plemenito, je s svojim zgledom ohranil v svojih gg. sinovih in solastnikih podjetja še vedno velike dobrotneke tržiške Vincencijeve konference. Zanimivo je tudi to, da je blagopokojni g. Gassner prvi sprožil, naj se v okviru Vincencijeve konference v Tržiču ustanovi katoliško prosvetno društvo. Našel je sicer odpor, a v okviru konference in pod njeno streho so našla vsa tržiška katoliška društva kmalu zavetišče, ko je bil konferenci poklonjen »Naš dom« z največjo poštvenostjo predsednika in posebej še v dobi, ko so bila vsa druga društva v Tržiču med prvimi razpuščena.

Leta 1913 je prišla tržiška Vinc. konferenca do prve lastne hiše. V njej je odprla takoj dnevno zavetišče za otroke delavcev. Med vojsko je bila nastanjena tu šolska in vojna kuhinja, klali so tu s pomočjo bivšega deželnega odbora živino in razdeljevali so potrebnim meso. Stavba »Našega doma« je prišla v last konference leta 1919 in je bila leta 1931 s skoraj pol milijonom stroškov zvezana s prvotno hišo. Leta 1928. je dobila konferenca Rokodelski dom, kjer imajo zavetišče rokodelci in delavci. Lani je podedovala konferenca tudi lepo hišo na Glavnem trgu, ki jo je zapustil pokojni g. Deu Franc in s tem lepo upošteval dobrotelno ustanovo.

Glavno delovanje konference je v zavetišču in sirotišču. Tam se sedaj vsede vsako opoldne h kosilu do 130 otrok. Vsa oprema hiše je bila v zadnji dobi nova in preurejena. Kapelica v sirotišču je bila prav za petdesetletnico opremljena z novim, krasnim, oltarjem po načrtu akad. slikarja Stanka Kregarja, ki je naslikal tudi originalno sliko sv. Jožefa.

Poštvenostno in obilno delo v petdesetih letih je dobilo v nedeljo viden izraz. Zjutraj je imel sv. mašo za vse dobrotneke g. prior in komtur

kržiškega reda Valerian Učak, ki je imel tudi lep govor. Velik osebni prijatelj pokojnega tržiškega župnika Potokarja, ki je bil značilen orač pri vseh tržiških katoliških društvih, je dal veliko mero priznanja Tržičanom, pa tudi navodil in ognja za delo v bodočnosti.

Popoldne se je po slovesnih večerinah napolnila dvorana »Našega doma« do zadnjega kotička. Mnogi so morali celo oditi. Na odru so bile okoli kipa sv. Vincencija Pavelskega okusno razvrščene slike vseh bivših predsednikov konference. Pred te je stopil sedanji predsednik gosp. župnik in svetnik Vovk Anton, ki je pozdravil najprej krščansko ljubezen, nato pokojne tržiške karitativne delavce in končno navzoče. Med odličnimi domačini iz vseh stanov je sedel tudi g. industrijalec Andrew Gassner s soprogo in kar nekaj ponovljen je bila slika, ko je tudi pri ustanovitvi konference sedel njegov oče v družbi raznih zastopnikov Tržiča. Osrednji svet Vincencijeve družbe sta zastopala g. predsednik minister Leonid Pitamic in tajnik dr. Alfonz Levičnik. Navzoč je bil tudi fr. Amat, ki edini od ustanoviteljev še živi.

Petdeset let gori že blagodejno v Tržiču ogenj krščanske ljubezni v okviru Vincencijeve konference. Naj temu ognju priklada dr. v bodočnosti sedanji številni dobrotniki in zanamci. Bog daj!

* Za potrebe sirotišča in zavetišča, za izdatke Rokodelskega doma in za reveže po družinah je bila leta 1938 izdana velikanska vsota din 422.427.

108 let stara koroška Slovenka

Družina Blažunov pri Sv. Ani pri Celovcu je gotovo zelo trden kmečki rod. Mati in gospodinja Ana Blažun te dni v polnem zdravju in čilosti praznuje — 108 letnico svojega rojstva! Za to priliko je dovolila, da so jo slikali z njeno hčerjo Regino

Blažun, ki je tudi že dopolnila 73 let. Ima pa še eno sestro, ki je tudi že stara 104 leta, in enega brata — ta je pa »nekaj let mlajši«. Mati in hči še vedno opravljata vsa hišna dela, tudi dolge peš hoje se ne ustrašita in mati Ana se včasih pritožuje, da je njena hči prepočasna, pa ji seveda vse oprosti, ker je pač že »stara«. 73 let res ni kar tako. Letos spomladi je mati Ana dobila gripo in je morala v bolnišnico, pa jo je srečno prestala. Le toliko je prišla v stik z zdravniki, da so ji mogli naravnost povedati, da pri tem zdravju in moči lahko živi še najmanj dvajset let. Fotografu je tudi zaupala svoj učeni »recept«, kako se doseže tako visoka starost: Delo in sok, pri tem pa ohraniti vedno veselo srce! — Ta Ana Blažun pa je res vredna posnemanja!

Zamorci nočejo biti ljudožrci

Neki potovalec po Afriki, ki se je dalj časa mudil v pokrajini med Knapmoldi in Heckeropriit (angleška posest ob reki Crocodil-River), je hotel počastiti poglavarja tamonjših črncev s tem, da bi mu podaril nekaj konzerv, ki so med temi zamorci posebno v čišli. Ko je s svojim darilom prišel k njemu, mu je poglavar postregel s slankovimi konzervami, na katerih je bil okrog škata

ne redi. Tudi plenice ne morem sušiti, plesnive so in mokre. Vse njegovo telesce je že ranjeno. O moj Bog!

Drugemu jencu, ki je bil v zaporu, je bilo še hujše. Ubogi otrok je molčal, vendar le zato, ker je bil preslaboten, da bi jokal. Njegova mati je sedela v temnem kotu, naslonjena na moko steno in je tiho jokala. Ze več dni ni izpregovorila besedice, premišljevala je le, kako bi rešila svoje dete. Ni si znala pomagati. Vedela je, da otrok ne bo zdržal več kakor dva dni v kleti.

Jetniki so se pričeli pogovarjati. Župnik Nikander je vprašal, koliko časa ostanejo ljudje v tem zaporu. Povedali so mu, da sleherni dan izpuste nekaj jetnikov, vedno pa pripeljejo nove.

»Če kdo od staršev, otrok ali sorodnikov, ki so doma, zbere potrebno množino žita in plača davek, tedaj ga izpuste, drugače pa ga čez čas prepeljejo v okrožne zapore in od tod naprej na prisilno delo.«

»Koliko davka bi morali prav za prav plačati?« je vprašal župnik Nikander ženo z jokajočim otrokom.

»Poldrugi pud!« je odgovorila.

»In vi?« — je vprašal drugo ženo, ki je sedela s svojim otrokom v kotu in tiho jokala, ker ni imela več upanja na rešitev.

»Dva puda!« je odgovorila s komaj slišnim glasom.

Župniku Nikandru je postalo težko pri srcu. Ubogi ljudje, je govoril sam pri sebi. Za poldrugi pud žita toliko nesreča. Ali je mogoče še kaj hujšega?

Jetniki niso mogli več zaspiti. Ko je pričela skozi luknjo pri vratih pronicati medla svetloba in so spoznali, da se dani, so zaslišali pred jetniškimi vrati v srce segajoč jok. Vrata so se odprla in v celici je postalo svetlo in svež jutranji zrak je puhnil v klet.

Na pragu se je pojavil komisar in za njim je stala deklica,

Ali uganete njena leta

Gospa Gaby Wagner razodeva svoja prava leta in pripoveduje,

kako je dosegla to presenetljivo izpremembo svoje zunanosti.

»Tudi sama komaj verjamem«, piše gospa Wagner, »ko gledam svojo fotografijo, staro 10 dni. Videz je kakal najmanj za 40 let. Imela sem brazde in gube na čelu ter okrog oči in ust. Polt je bila vela in bleda. Danes me vse prijateljice občudujejo ter zavidajo zaradi gladke, jasne kože, na kateri ni niti ene gube. Vse mi pravijo, da nisem videti niti za en dan starejša od 25 let, čeprav jih imam v resnici 35. To presenetljivo izpremembo sem enostavno dosegla s uporabo hrane za kožo Tokalon — rožnate za noč in bele za dan. Mnoge moje prijateljice, katerim sem priporočila kremo Tokalon, imajo ravno take presenetljive rezultate.«

BREZPLACNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista more dobiti zelo okusno kaseto s kremo Tokalon (rožne ali bele barve) ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5.— v poštini znakah za poštino. Omoj in druge stroške na naslov: Hinko Mayer in drug, Odio 10.-D. Zagreb, Praška ulica 6.

Rožnata hrana za kožo Tokalon vsebuje Biocel, presenetljivo vitalni element mladosti, ki ga je odkril neki znameniti dunajski vseučiliški profesor. Vporablja se rožnato hrano za kožo Tokalon za noč. — Ona hrani in pomlajuje kožo ko spite. Koža postane čvrsta in reši se gub. Čez dan vporablja se belo kremo Tokalon — ona razkroja zajejalce, zožuje razširjene znojnice ter napravi kožo svežo, jasno in baržunasto gladko.

Vsaka žena, ki se posveti tej enostavni negi od 3 minut dnevno, lahko postane po videzu za mnogo let mlajša in lahko olepša svojo polt. Uspešni rezultati so zajamčeni s kremami Tokalon, ali pa se denar vrne.

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 33.

Stric Jože se je od daleč pripeljal z avtomobilom na rojstni dan očeta, žigar dobro vino je visoko cenil. Ko se je pozno zvečer odpravil proti domu, mu je oče dal za dom še steklenico najboljšega. Nekaj ur pozneje je pozvonil pismo-niša in dal očetu brzojavko. Stric Jože je brzojavil: »Z avtomobilom sem se zaletel v drevo — steklenica je cela. Jože.«

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 33.

Stric Jože se je od daleč pripeljal z avtomobilom na rojstni dan očeta, žigar dobro vino je visoko cenil. Ko se je pozno zvečer odpravil proti domu, mu je oče dal za dom še steklenico najboljšega. Nekaj ur pozneje je pozvonil pismo-niša in dal očetu brzojavko. Stric Jože je brzojavil: »Z avtomobilom sem se zaletel v drevo — steklenica je cela. Jože.«

Aleksij Pelipenko:

Ukrajina joka ...

Župnik je imel pri sebi tudi evangelijski. Brati pa ni mogel, ker je bilo pretemno. Zato je molil nekaj molitev, ki jih je znal na izust. Molil je ukrajinsko in vsi navzoči so z njim molili, dokler niso pospali. Zasanjali so o nebesih in o Bogu, na onostransko življenje, ki je brez muk in trpljenja.

Truden in izmučen od glavobola bi rad župnik zaspal, vendar ni mogel. Tla so bila pokrita z gnillimi in vlažnimi lupinami in govnom. Prebivalci zopora so bili tega vajeni. Bili so kmetje, ki doma tudi niso imeli čistega prostora, kjer bi spali. Župniku se je to gnusilo in je obsedel.

Opazila ga je ena izmed žena. Sedla je poleg njega in mu rekla: »Očka, vidim, da se vam studi in da ne morete leči v to umazanijo. Sedla bom semkaj ob steno in prosim vas, da bi položili svojo glavo na moja kolena. Mislite si, da ste pri svoji mami. Potem boste v miru spali.«

Tega se je župnik razveselil, zahvalil se ji je in storil kakor je žena rekla. Položil je svojo glavo na ženina kolena in je takoj zaspal.

Kmalu ga je zbudilo kričanje dojenčka. Dvignil se je. Žena, ki mu je ponudila pomoč, je slonela na steni in trdo spala. Zopet je truden položil svojo glavo na njena kolena, vendar ni mogel več zaspiti. Težke misli so mu legle na dušo.

Zopet je zajokalo dete. Otrokovo vekanje je prebudilo speče in ališali so, kako je mati tarnala.

»Otrok je lačen, nič več mleka ne najde v mojih prsih in ne morem mu pomagati. Saj sama nimam ničesar jesti. Ze več dni nisem jedla drugega, kakor peške sončnih rož. To pa

stara komaj štirinajst let. Videti je bilo, da je trudna, bila je vsa preplašena in je glasno jokala.

Tedaj jo je objela ena izmed zaprtih žena. »Za božjo voljo, kaj se je zgodilo, da tako jokaš?«

»Ali je to tvoja mati?« vpraša komisar deklico, ne da bi se ozrl na ženo.

»Mamica, ljuba mamica!« je deklica glasno zakričala. Izpustite mojo mamico, saj ste mi obljubili!

Komisar je ježno zakričal nad deklico: »Nehaj že vendar s tem javkanjem.« Nato se je obrnil k materi: »Prosti ste, lahko greste domov.«

Žena je zapustila celico. Vrata so se zopet zaprla. Zopet je nastala tema, neznanostna tema, prej pa je bilo nekaj trenutkov svetlo.

Izpuščena žena je bila iz Volovodivke in je bila župljanka župnika Nikandra. Vedel je, da je pustila doma to malo deklico s štirimi še manjšimi otroki.

Moj Bog, zakaj je deklica tako strašno jokala, ko so vendar njeno mater izpustili? Ali se je morda doma dogodila kaka nesreča in je komisar iz sočutja do male deklice in otrok izpustil ženo?

Čez nekaj ur so se vrata zopet odprla. Komisar je pripeljal štiri nove jetnike in jih je sunil v celico. Predno je vrata zopet zaprl, ga je odgovoril župnik Nikander.

»Tovariš komisar, rad bi z vami govoril.«

»Tedaj kar« — mu je hitro odvrnil.

»Vendar bi rad med štirimi očmi.«

»Tedaj pojdite z menoj,« mu je ukazal komisar, očitno radoveden, kaj bi rad od njega župnik Nikander.

Ko je župnik stopil iz celice in zadihal zopet svež zrak, je postal kar omotičen. Komaj se je držal na nogah. Komisar je zaloputnil vrata.

»Torej pojdite z menoj na dvorišče in povejte mi kaj želite,« je rekel komisar.

Otroški kotiček.

27

Kontli Ahačič:

Nosan in Zalika

Zdelo se je, da bo res tako, kakor je rekel Krasan. Čim sta namreč sedla, je vila Mojmoja pripeljala cele trume palčkov-delavcev, ki so Zaliko in Krasana umili, namazili in pobarvali, počesali in nakodrali in preoblekli v pravilčno lepe, vse z biseri posute obleke.

Ko so palčki svoje opravilo končali, je k njima priletela Mojmoja in ju okronala za kralja in kraljico Polnoči, bajne dežele sanj. Govorila je: »Kraljica Zalika in kralj Krasan! danes je vajin dan! Preživita ga lepo! Bogve — kaj jutri bo. Iz srca bodita radostna in izpijta časo veselja do dna!«

Spomladansko blago

lepih vzorcev, dobite poceni pri

I. TRPINU, MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 15

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjsko, 3 mm visoka pešitna vsilica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Mlad sodarski pomočnik išče službo. Gre tudi na deželo. Ponudbe: Koštriv Ivan, Melinci 103, pošta Beltinci. (a)

Trgovski uradnik

samostojen knjigovodja, korespondent s 15 letno prakso v vodstvu podjetja, absolutno zanesljiv, sprejme mesto v trgovini, industriji, zadrugi. — Ponudbe pod »Prima reference« na upravo »Slovenca« 6394 (a)

Službo dobe

Služkinja

za posredstvo in vinočoč se takoj sprejme. Plača dobra. Glebav, Krčevina 7, Maribor, Za Kalvarijo.

Pečarski pomočnik

prvovrstni delavec za postavljane štedilnikov in stenskih oblog, se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 575/6474. (b)

Vešča predelavka

ki se razume v vodstvu pletene in tkane robe, z dobrim okusom v tej stroki, se sprejme. Ponudbe z označbo plače poslati na T. Pavlovič, strojna pletilna, Dobova št. 17. (b)

Dekle

zdravo, snažno, pošteno, krščansko, sprejemem k boljši krščanski mestni družini. Dobra kuha, pospravljanje sob, pranje in likanje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6478. (b)

Vajenci

Vajenca

za krojaško obrt, pridnega in poštenega - takoj sprejemem. Hrana in stanovanje po dogovoru. — Golja Anton, krojač, Jesenice. (v)

Pouk

Akademik

ki je bil v Franciji, išče instrukcije. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Inštruktor« 6470. (u)

Obrt

Slikarstvo — pleskarstvo

V. Zvegelj, Colzova c. 1. Novi vzorci! Cene vsem dostopne. (t)

Kupimo

Vsakovrstne

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 8

Prodamo

Fižol

in razna druga semena dajemo v vzgojo pod ugodnimi pogoji. Sever & Komp., Ljubljana. (i)

TEL. 2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENSKA CESTA

Semena

prava erfurtska, uradno preizkušena dobita v trgovini pri

M. Widmayer

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 3 Podružnica: Tyrševa 51 Stožnica: Nabrežje 20. septembra.

Žensko kolo

malo rabljeno - prodam. Mara Androvič, Galusovo nabrežje 27. (i)

Orehova jedra

kg 25 din, ab. Tuzla, nudimo, Kamenjaševič, Tuzla. (i)

Gugalnico

dobro ohranjeno prodam. Polzve se Glince, Cesta I. št. 6.

Pravi ribniški fižol

za seme in

banaško lucerno dobite pri tvrdki

Fran Pogačnik d. z o. z. v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 33. Fižol tudi zamenjamo.

Javna dražba

galanterijskega blaga in kompletne naprave za izdelovanje rokavic, stelaž, pultov, osl, jermenice itd., bo v petek, dne 28. aprila ob 14 v skladišču Ljubljana-Rudnik 24. — Blago se lahko ogleda vsak dan, prodaja se tudi pod roko

»Presto« kolesa

večletna tovarniška garancija. — Na ugodne obroke. — Na zalogi tudi kolesa drugih znamk. Rabljena kolesa vzamemo v račun.

Nova trgovina
Tyrševa cesta 36
(Nasproti Gospodarske zveze).

Za vsako družino oblačila — najboljše in najcenejše — Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana

Jesenov les

3 m³, prodaja Zdešar Janez, Sufica 19, p. Dobrova. (i)

Stanovanjske opreme
kupite zares ugodno pri Malenšek, Celovška cesta št. 258. (a)

Daliže

velikocvetne, v različnih barvah, dobite na vrtu učiteljske šole v Ljubljani, Resljeva cesta 10.

Harmonij

nov, poceni napredaj. Pojasnila daje: Gospodarič Ferdo, št. Rupert, Dolenjsko. (g)

Posedstva

Večstanovanjsko hišo prodam v Lescah št. 80.

Nova hiša

podkletena, napredaj za 21.000 din. Polzve se na županstvu v Radečah. p

Prodaj hišo

z gostilno, trgovino in mesarijo na prometnem kraju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6465. (p)

Hiša

štiričstanovanjska, v centru, zelo ugodno napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6396.

Izredna prilika!

V svrhu skupne zidave hiše v najbolj mirnem središču Ljubljane napredaj polovica parcele, v skupni izmeri 570 m². Cena z ozirom na krasno lego zelo nizka. — Stavbno dovoljenje je že izdano in se lahko takoj zida. Le resni reflektanti. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6483.

Vnajem

ODDAJO:

Tovarniške prostore
v Ljubljani, primerne za vsako industrijo, oddamo s 1. junijem t. l. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6456. (n)

Stanovanja

ODDAJO:

Enosobno stanovanje
oddam s 1. junijem. — Bernekerjeva 21, Moste.

S 1. majem oddamo

več stanovanj s pritliklami in vrtom v Domžalah v renovirani hiši (bivša Menartova). Interesenti naj se javijo v četrtek, 27. aprila ob 2 popoldne na lieu mesta.

Halo! Gospodinje pozor!

Ali Vam je že znano, da je otvorena nova trgovina s tekstilnimi ostanki in cenejšim oblačilnim blagom v Ljubljani, pri Zmajskem mostu za Ljubljano, Sv. Petra nasip št. 29 (kjer je krompirjev trg).

Ravnokar na zalogi velika izbira ostankov svile, pralnih krepov, delov in raznih tiskovin za obleke in predpasnike. — Ostanki za predpasnike meter od 4— din, ostanki za obleke boljše blago od din 7-80, ostanki svile od din 10— naprej i. t. d.

Trgovina je last znane ljubljanske tvrdke **F. I. Gorlčar** zato že njeno ime jamči za ugoden nakup!

Pozor interesentje, ki bi kupovali hiše v Beogradu

Zaradi vaše osebne koristi, da bi naredili dobro kupčijo in dobro naložili svoj denar, obiščite nas in pregledajte našo večjo zbirko hiš, ki jih imamo v izključni prodaji po zelo nizki ceni. Brez vsakih stroškov in obveznosti vam damo na razpolago avto, da si ogledate vse naše objekte.

CENTRALNI ZAVOD

za splošno trgovsko posredovanje, Obličev venec 38, palača Ta-Ta, nasproti Ruskega carja. — Telefon 25-7-66.

Zahvala

Vsem, ki so izkazali mojemu blagopokojnemu bratu, gosp.

Francišku Svetiču

bodisi v življenju, v boleznih in ob smrti kakršnokoli prijaznost ter meni osebno ali pismeno izrazili sočutje, vsem iskren Bog plačaj!

V Kamniku, dne 24. aprila 1939.

Josip, duhovnik, brač.

V globoki žalosti sporočamo sorodnikom in znancem, da nas je za vedno zapustil, previden s sv. zakramenti naš nenadomestljivi soproj in atek, gospod

Anton Slavič

hišni posestnik in magistratni uslužbenec.

Pogreb rajnega bo v sredo, 25. aprila ob pol 4 na Pobrežju na Franciško pokopališče.

Maribor, Sevnica, Radeče, Slovenj Gradec, dne 24. aprila 1939.

Marija Slavič, soproga, Jožica, Antek, Janko, Marica, Majda, Stanko, Branko, otroci, ter ostalo sorodstvo.

Ljubi Bog je poklical v boljše življenje našo dobro mamo in skrbno ženo, gospo

Kunigundo Novak

Pogreb pokojne bo v torek, dne 25. t. m. ob 5 popoldne na pokopališče na Žale.

Kamnik, dne 24. aprila 1939.

Rodbina Novak

Brez posebnega obvestila.

Ravnateljstvo Splošne stavbene družbe, d. d. Maribor, sporoča žalostno vest, da je njen dolgoletni in zvesti uradnik, gospod

Franc Pregel

obratovodja tovarne vijakov

v nedeljo, 23. t. m. za vedno zapustil svoje delovno mesto.

Z njim izgubimo zanesljivega, požrtvovalnega in neutrudljivega sotrudnika, ki mu bomo ohranili trajen in časten spomin.

Maribor-Tezno, 24. aprila 1939.

Ravnateljstvo Splošne stavbene družbe, d. d.